

Aanwezig	
Voorzitter Mevrouw M. Alberts	
Beter voor Rijswijk: De heer G. Kruger, de heer E.G.T. Braam, de heer J.C. Paredes Sanchez, de heer D. Cupedo	Gemeentebelangen Rijswijk (GBR): De heer R.A.J. van der Meij
Groenlinks: De heer R.J. de Vries, de heer M. Wit	Rijswijks Belang (RB): De heer M.V. Weterings, mevrouw B. Niessen
VVD: De heer U. Oelen en de heer J. Loof.	Wij. Rijswijk: Mevrouw C.F.J. Mauer, de heer D. van Dam
D66: Mevrouw E. Woudstra, de heer Q.L.A. Veerman en mevrouw M.E. Koopman	Onafhankelijk Rijswijk: Mevrouw R.F. de Man
CDA: De heer M.J. van Enk en de heer M. El Majjaoui	Fractie Krumeich: De heer R. Krumeich
PvdA: Mevrouw W.A.A.M. van Nunen, mevrouw L. Maliepaard	
Wethouders: Mevrouw J.N. Besteman-De Vries, de heer J. Keus, de heer B.D. Lugthart, de heer A. van de Laar	Forumgriffier: M.M.A. Tittse

1. Opening

De voorzitter: ... die al deels verbouwd is om weer terug te gaan naar de oude opstelling. En er zijn hier ook zes sprekers aanwezig en we zullen ook gedurende deze vergadering wisselen van voorzitterschap. Dus de heer Dolmans zal het voorzitterschap later van mij overnemen, maar dat merkt u vanzelf wel. U weet inmiddels helemaal goed hoe het werkt, het digitaal vergaderen. En hier in de zaal ook. Is daar al enigszins werk aan verzet, om het digitaal vergaderen op deze manier vanavond mogelijk te maken. We beginnen zo dadelijk als het rondzingen is gestopt, dan beginnen we met het algemeen inspreekrecht van burgers. Er hebben zich dus zes sprekers aangemeld en zij hebben allen maximaal vijf minuten de tijd om in te spreken, ook aangezien wij een lange vergadering hebben vanavond. En als eerste zal ik het woord geven aan de heer Geert van Poelgeest, voorzitter van Natuurlijk Delfland. Hij zal spreken over Pasgeld. De heer van Poelgeest, gaat uw gang.

De voorzitter: We schorsen even kort de vergadering om te kijken wat de oorzaak is van de storing in het rondzingen van het geluid. Dus een moment hier.

De voorzitter: Nou, we gaan weer verder na een korte schorsing. Het technische probleem is dusdanig verholpen dat we gewoon allemaal dezelfde microfoon gaan gebruiken voor vanavond. Allereerst geef ik het woord aan de heer Van Poelgeest over het Pasgeld. Gaat uw gang.

2. Algemeen spreekrecht

De heer Van Poelgeest: Ja voorzitter, dank je wel. Geachte raadsleden van de gemeenteraad van Rijswijk. Deze tekst spreek ik ook namens onze zustervereniging: de KNNV-afdeling Den Haag. Binnenkort wordt u gevraagd een besluit te nemen over Pasgeld. U weet waar Rijswijk zijn naam aan te danken heeft: rijswijk is een andere naam voor een wilgen die geknot werden voor brandhout en gebruikshout. U weet hoe de dichter Tollens de loftrompet van Rijswijk zong. En dat heeft hij anderhalf jaar geleden nog gedaan tijdens het project Leeuwendaal natuur inclusief. Toen is hij even uit zijn dood opgestaan. Het groen van Rijswijk werd daar uitvoerig gedicht. Hoe staat we er nu voor Rijswijk? Er is een bouwopgave voor Rijswijk van acht tot tienduizend woningen. Er zijn plannen voor de Boogaard, 2500. Kers Willenpark plus andere ontwikkelingen, aantal woningen nog niet bekend. Havengebied, 2500. RijswijkBuiten, Parkrijk, 2600. Pasgeld, daar houden we maar onze mond over. Die aantal woningen, is dat de ambitie van Rijswijk, willen we dat? Hoog en groot in steen? U weet net als wij dat er naarstig behoefte is aan woningen, maar ook behoefte is aan groen en natuur. Waar je adem kan halen, waar je tot rust kunt komen. Groen dat doorwerkt in je gezondheid. Als beschaafd land willen we ook ruimte voor de natuur. Er is een gebied, misschien weet u het niet, rijmt ook nog trouwens, er is een gebied bij je buizerd en de ooievaar kunt zien vliegen. Waar je 's nachts vleermuizen kan zien fladderen, jagend op insecten. Waar je de ransuil kan horen roepen. Om deze natuur voor Rijswijk te behouden bieden we u vierduizend handtekeningen aan. Deze handtekeningen staan voor een oproep voor de natuur. Een roep voor een open en groen Pasgeld. Raad, luister naar deze oproep. Dank u wel.

De voorzitter: Ja het is een beetje passen en meten op dit moment, maar dank aan de heer Poelgeest voor zijn inspraak namens het Forum. Dan is nu de volgende spreker die aan het woord komt, dat is de heer Rooijer over het landschapsparkenplan. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

De heer Rooijer: Dank u wel voorzitter. Oké. Geachte voorzitter, beste raadsleden, beste wethouders, Rijswijk is een ambitieuze gemeente en dat siert haar. Om tegemoet te komen aan een enorme groei-doelstelling is en wordt er veel gebouwd. De hoogbouw in het havengebied, de Boogaard, Sion, Parkrijk en plannen voor Kesslerpark staan garant voor zijn achtduizend woningen. Achttienduizend mensen, duizenden auto's, duizenden huisdieren. Getallen die belangrijk zijn om te kennen, omdat we de leefbaarheid van Rijswijk voor huidige en toekomstige bewoners minimaal gelijkwaardig willen houden en waar mogelijk willen verbeteren. Dat geldt voor een breed scala van thema's zoals groen, mobiliteit en klimaat. Ik zeg natuurlijk niets nieuws, de Rijswijkse stadsvisie 2030, Samen maken we de stad, wordt daar nadrukkelijk op gewezen. Zo wordt naast de bouwopgave expliciet genoemd dat er, en ik citeer: 'in de periode tot 2030 veel is gebouwd, gesloopt of verbouwd, maar de groene parken zijn niet aangetast. Sterker, er is meer groen en kleur bijgekomen. Ook groen, het punt waarmee Rijswijk zich in de metropool kan onderscheiden. Het Rijswijks groen als waarde voor de stad, de metropoolregio en hun inwoners stijgt de komende jaren'. Einde citaat. Helaas blijkt de

praktijk weerbaarstig. Daar waar de bouwdoelstellingen nu al gehaald worden wordt de groendoelstelling met voeten getreden. Vele hectares aaneengesloten groen verdwijnen onder de stenen. Weet u wel hoeveel? Groencompensatie wordt ternauwernood gedaan en al zeker niet gekwantificeerd. Het wordt gevonden door achterstallig onderhoud in te halen, dubbel geteld of gezocht in bijzondere constructies. Groendoelstelling uit het gemeentelijke groenbeleidsplan lijken volledig opgegeven. Voorbeelden? Het Elsenburgerbos is overloop groen voor alle omliggende projecten. Verbetering van de waterkwaliteit van het Wilhelminapark wordt gemakshalve aangehaald in al die projecten. De aanleg van fietspaden wordt als compensatie gezien, evenals het bouwen van bedrijfsruimtes op groen. Het ontbreekt aan een integrale structuurvisie die alle nu samenhangende ontwikkelingen in Plaspoelpolder, RijswijkBuiten en Pasgeld meeneemt. Het is een politieke keuze die een gedegen ruimtelijke ordening in de weg staat. We kunnen niet anders dan constateren dat de rood-groenbalans in Rijswijk volledig uit evenwicht raakt, waardoor het leefklimaat in Rijswijk wordt aangetast. Wij vrezen dat we de harde getallen hiervan pas terugzien wanneer het te laat is, bij de herziening van het Groenbeleidsplan. Verder doorgaan zonder structuurvisie betekent het afschuiven van verantwoordelijkheden en het accepteren van mogelijke grote problemen in de toekomst met mogelijk grote financiële gevolgen. Bovenop eerdergenoemde bouwprojecten ligt in het raadsvoorstel om Pasgeld te bebouwen met elfhonderd woningen, bedrijfsruimten, een school en voorzieningen. Een ongekende, niet bij het gebied passende dichtheid. Tussen haakjes: Pasgeld-West is al driemaal zo hoog in dichting dan Sion. En in het allerlaagste deel van Rijswijk hebben een enorme impact op de resterende natuur, veroorzaakt door bebouwing, mobiliteit en door de mensen en huisdieren doe er allemaal bijkomen en een footprint hebben op dat gebied. Dit tegen de wens van zeer velen en conflicterend met de stadsvisie. Dat laatste wil ik nadrukkelijk gezegd hebben. De voorliggende concept hoofdplanstructuur die u vandaag bespreekt beperkt zich in essentie tot genoemde woondichtheid. We begrijpen goed dat u verplichtingen die in het verleden zijn aangegaan niet kunt negeren. De vraag is dan ook of die partijen waar u deze verplichting mee hebt aangegaan kan bewegen om daarvan af te zien, bijvoorbeeld door deze partij creatief te laten participeren in de planvariant voor een landschapspark en daar samen een verder ontwikkelplan voor te maken. Want voor u ligt dat landschapspark Pasgeld. Een planvariant die daadwerkelijk uitgaat van een integrale benadering in lijn met doelstellingen uit de stadsvisie en dus de verplichting naar de inwoners van Rijswijk. Landschapspark Pasgeld gaat uit van de grotere natuurwaardepotentie zoals genoemd in het rapport van TAUW en is tot stand gekomen met de input van velen, waaronder professionele deskundigen, forenzen, inwoners van Rijswijk en natuurorganisaties. Met het Wilhelminapark en Elsenburgerbos kan Pasgeld één volwaardig aaneengesloten groenblauwe bufferzone voor iedereen in Rijswijk zijn, waarbij er een positieve balans qua maatschappelijke kosten-baten te behalen valt. Geachte voorzitter, u staat aan de vooravond van het maken van een zeer belangrijke keuze over de inrichting van Rijswijk. Een keuze die de leefbaarheid van Rijswijk in de toekomst drastisch zal veranderen. In positieve zin, als deze wordt gemaakt vanuit de visie op Rijswijk, zie stadsvisie 2030, waarbij het bouwen van woningen en de enorme groei van het aantal inwoners parallel loopt met de doelstelling om Rijswijk zijn groene identiteit te versterken. Een keuze vanuit een integrale en structurele zienswijze die rekening houdt met naast wonen ook mobiliteit, ecologie, groen, water, biodiversiteit, klimaatadaptie, recreatiehistorie, et cetera. In negatieve zin echter, als tegen de stadsvisie in gekozen wordt voor bouwen in een van de laatste stukken en laagstgelegen aaneengesloten groene ruimte die Rijswijk nu nog onderscheid. Daarbij een grote wissel trekkend op de toekomstige leefbaarheid van onze stad en de enorme langetermijnevolgen die deze

keuze met zich meebrengt. De toekomstige identiteit en leefbaarheid van Rijswijk hangt af van uw besluit. Een verkeerde beslissing heeft grote consequenties en kan niet meer worden teruggedraaid. We willen u dan ook vragen om a) het voorliggende raadsvoorstel niet aan te nemen. De noodzakelijke structuurvisie zal eerst moeten komen. Lopende onderzoeken zullen eerst moeten worden afgerond. B) het plan landschapspark Pasgeld te omarmen, teneinde een volgende fase samen verder invulling aan te geven. Wij zijn graag bereid en stellen ook voor om landschapspark Pasgeld dat inmiddels vierduizend steunbetuigingen heeft nader aan u te presenteren, zodat u alle vragen en ons kunt stellen. Hartelijk dank voor uw tijd en ik kijk uit naar uw beraadslagingen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dat was bijna binnen de tijd. Hartelijk dank voor uw inspraak. Mochten er nog vragen zijn aan de sprekers, stel ze vooral dan straks achteraf, als alle sprekers zijn geweest. Dat is even nu technisch gezien handiger. Dan de volgende in spreker zal heer Rob Dijkshoorn zijn. Hij zal inspreken over mobiliteit. De heer Dijkshoorn u heeft ook vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

De heer Dijkshoorn: Dank u voorzitter. Geachte voorzitter, geachte raad, voor u ligt het raadsvoorstel hoofdplanstructuur Pasgeld. Een voorstel waarvoor de contouren ruim twee decennia geleden geschetst zijn. Eind jaren 90, het was een totaal andere tijd. Een voorstel dat inmiddels achterhaald is. Immers, toen de contouren geschetst werden was er geen sprake van een doorgetrokken A4. Deze zou pas in 2015 komen. Er was sprake van Wateringse Veld in aanbouw, de Harnaschpolder, Sion, voor Voordijkshoorn; landbouwgebieden met rust, ruimte en mogelijkheid tot ontspanning. Inmiddels is de situatie in dit deel van de Randstad fundamenteel veranderd. Met de gebiedsontwikkelingen van Delft, Rijswijk en Den Haag is een enorm aaneengesloten verstedelijkt gebied ontstaan dat niets meer te maken heeft met het open, ruime landschap dat het eens was. Met de doorgetrokken A4 is een verkeersopstopping van formaat ontstaan waar elke dag files te vinden zijn. Het college heeft recent de Mobiliteitsvisie Rijswijk 2040 gepresenteerd met daarin een prachtig verhaal over het bereikbaar houden van Rijswijk. Tegelijkertijd heeft Rijswijk zich gecommitteerd aan een enorme woningbouwopgave. De getallen kent u en zijn eerder vandaag genoemd. Met die woningen komen bewoners en bewoners hebben auto's, veel auto's. Recent is in Nederland het getal van negen miljoen personenauto's gepasseerd. Met de tienduizend woningen in Rijswijk komen ook tienduizenden auto's. Exclusief de duizenden bezoekers die in de prachtig opgeknapte Plaspoelpolder moeten komen te werken. Mensen die allemaal elke dag de A4 over moeten, Rijswijk in en Rijswijk uit. De gemeente stelt een oplossing voor in de mobiliteitsvisie. Zet in op lopen, fietsen en openbaar vervoer, aangevuld met deelmobiliteit. Dat het STOMP, een in de praktijk niet beproefde methoden, waarvan deskundigen zeggen dat het succes afhangt van gedragsverandering van burgers. Het is geen nieuwe wens. De wens mensen meer met het openbaar vervoer te laten reizen komt ook voor in ontwikkelplannen 45 jaar geleden. Mensen moeten de bereidheid hebben de auto te laten staan en een andere vorm van mobiliteit te kiezen. Dat vraagt voor een kerend beleid. En voor kerend beleid vraagt politieke moed en politiek commitment. Geachte voorzitter, het college heeft de mobiliteitsvisie gepresenteerd. Een visie met beperkt beproefde methodes, zonder getalsmatige onderbouwing, steunend op van kerend beleid. De samenhang tussen woningbouw en mobiliteit is inmiddels al decennia aangetoond. En het wensdenken van bestuurders rondom mobiliteit ook. Fouten worden keer op keer herhaald. Eerst de wijk bouwen, dan het openbaar vervoer aanleggen. Mijn verzoek aan

u: houd de besluitvorming over woningaantallen aan tot het uitwerkingsplan horend bij de mobiliteitsvisie is vastgesteld. Naar verwachting eind van het jaar. Ik verzoek u: voer een integraal getalsmatig onderbouwd onderzoek uit naar de mobiliteit in geheel Rijswijk en neem de mobiliteitsplannen van de buurgemeenten en regio in het onderzoek mee. Met een getalsmatig onderbouwd, integraal onderzoek, en de uitwerking van de mobiliteitsvisie in de hand kunnen vervolgens onderbouwde en vooral toekomstbestendige besluiten genomen worden over werkelijk haalbare woningaantallen. Het ontbreekt Rijswijk op dit moment aan een integrale benadering van ruimtelijke ordening. Laat dit een eerste stap in de juiste richting zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank ook aan de heer Dijkshoorn voor zijn inspraak. Dan gaan we door naar de volgende inspreker, over een ander onderwerp dit keer. De heer Oostenbrug. Hij heeft al eerder ingesproken in het Forum en zal deze keer over de RA die later op de agenda staat ook inspreken. De heer Oosterbrug, u weet hoe het werkt. Gaat uw gang.

De heer Oostenbrug: Oké, top. Goedenavond. Ja het is hetzelfde mailtje. Mijn naam is Jasper Oostenbrug en ik woon in de Lijsterbeslaan. Het dubbele bovenhuis schuin boven ons is verkocht. De nieuwe eigenaar heeft aangegeven het pand te hebben aangekocht om te gebruiken voor kamerverhuur. Meerdere keren zijn er door investeerders briefjes in de bus gegooid waarop zij aangeven dat zij zonder enig voorbehoud van financiering je huis tegen een hele goede prijs kunnen en willen aankopen. Nu komen er binnenkort om verschillende redenen meer dubbele bovenwoningen vrij, waardoor gezien de huidige situatie op de woningmarkt de kans groot zou zijn dat dit soort investeerders ook hier de mogelijkheid willen gebruiken om op deze wijze hun geld te verdienen. Eerdere ervaring met kamerverhuur, verhuur aan verschillende mensen zonder enige betrokkenheid met straat of de buurt waren niet positief. Ik ben ook bang voor een sneeuwbal effect. Een huis, twee huizen, het gaat rap in een buurt. Straten en buurten waar dit plaatsvindt hebben ook een geheel andere sfeer en karakter gekregen. Niet altijd positief. Misschien wat voorbarig, maar het idee dat investeerders die totaal niet betrokken zijn met onze straat of buurt, ook totaal niet wonen, de mogelijkheid krijgen om voor eigen gewin de sfeer en het karakter van mijn straat, buurt, te veranderen door het meest winstgevend te willen doen - veel kamerverhuur aan verschillende, zoveel mogelijk mensen, in plaats van gewoon aan een gezinnetje of een stelletje, wat al honderd jaar het geval is - geeft mij dan ook een heel onprettig gevoel. Ook als ik mijn eigen gevoel ondergeschikt maak aan het belang van onze straat en de buurt, zie ik naast een grotere winst voor deze investeerders geen positieve gevolgen voor de straat of de buurt. Ik moet het hebben over geluidsoverlast, parkeren, meerdere fietsen, bla bla bla. Het gaat mij vooral om het karakter en de sfeer van de straat en de buurt. Ik praat nu over mijn straat, maar ik kan me voorstellen dat meerdere buurten en straten hier last van gaan krijgen. Tenminste, ik zie het als een last. Ik zie ook niks positiefs eigenlijk. Hierom wil ik de gemeenteraad vragen of zij iets kunnen, willen doen aan deze ontwikkeling en/of willen aangeven wat de mogelijkheden zijn wat ik als inwoner eventueel kan doen om deze ontwikkeling in mijn straat of buurt tegen te gaan. Wat ik al eerder aangaf: ik zeg, ik praat nu over mijn buurt, mijn straat, daar kan het nu plaatsvinden, er staan meerdere huizen. ik denk ook dat ik voor meerdere bewoners van Rijswijk praat. Nou dit is eigenlijk het verhaal.

De voorzitter: Hartstikke goed. Dank u wel.

De heer Oostenbrug: Een fijne avond nog.

De voorzitter: Dank aan de heer Oostenbrug voor zijn inspraak. Dan gaan we door naar mevrouw Boerefijn, zij is van Cardia Hart voor zorg en zal gaan praten over het vaststellen van het bestemmingsplan 't Haantje. Gaat uw gang.

Mevrouw Boerefijn: Dank u wel. Goedenavond dames en heren, raadsleden, voorzitter. Hartelijk dank voor de mogelijkheid in te spreken over Buitenpoort Parkrijk in RijswijkBuiten. Mijn naam is Diana Boerefijn. Ik spreek hier vanavond inderdaad namens de Stichting Cardia, een ouderenzorgorganisatie in de regio Haaglanden met momenteel vijf verpleeglocaties, waaronder Onderwatershof in Rijswijk, u wellicht bekend. En we hebben ook een grote thuiszorgorganisatie. We hebben plannen om in RijswijkBuiten een nieuwe woonzorglocatie te ontwikkelen. Hiervoor zijn wij een samenwerking aangegaan met bouwbedrijven Dura Vermeer en het Bouwinvest Healthcare Fund, dat eigenaar zou worden van het nieuw te bouwen zorggebouw. RijswijkBuiten biedt als wijk perspectief en juist de locatie met de nabijheid van het Wilhelminapark is echt een pre voor onze doelgroep. Het zal u bekend zijn dat Nederland de komende decennia te maken krijgt met een enorme uitdaging vanwege de vergrijzing. De groep mensen die op korte of langere termijn ouderenzorg nodig heeft groeit fors en het zal de komende jaren nog sterker het geval zijn. In sommige delen van Nederland is er nu al een tekort aan passende huisvesting voor senioren. Ook merkbaar in Rijswijk en omliggende gemeenten. Op dit moment is zo'n 22% van de bevolking van Rijswijk 65 jaar of ouder. Uit onderzoek blijkt dat Rijswijk in het jaar 2030 zo'n 1600 bewoners zal hebben met een vorm van dementie. Een aantal dat zal groeien tot zo'n 2100 mensen in 2040. In Delft liggen die aantallen nog hoger. Het tekort aan zorgwoningen voor onder andere mensen met dementie zal snel toenemen en maakt de bouw van nieuwe zorglocaties des te urgenter. Met deze externe ontwikkelingen en de urgentie op de woningmarkt in het vizier is Cardia voornemens om in de nieuwe woonzorglocatie in RijswijkBuiten een modern zorgconcept te ontwikkelen met inzet van eigentijdse technologische mogelijkheden, een team van enthousiaste medewerkers en in samenwerking met lokale partners in de wijk willen wij in de nieuwe locatie een cluster van voorzieningen creëren waarmee we bij mensen optrekken bij het ouder worden. Levensloopbestendig wonen noemen wij dat. En de nieuw te bouwen zorglocatie zal daarbij een centraal punt in de wijk worden van waaruit wij ook thuiszorg kunnen bieden aan wijkbewoners die daardoor langer zelfstandig willen en ook kunnen blijven wonen met gebruik van moderne en duurzame technologische ontwikkelingen. Dit doen wij door een kleinschalige aanpak. In onze andere locaties blijkt deze aanpak niet alleen gewaardeerd te worden door bewoners, maar ook een positieve invloed te hebben op de markt aan zorgmedewerkers. Om nu en in de toekomst enthousiast en bekwaam zorgpersoneel te kunnen blijven aantrekken is naar onze mening een kleinschalige, persoonsgerichte aanpak noodzakelijk. Dit maakt het werk in de ouderenzorg aantrekkelijker. En samen met de inzet van onder andere Zorgdomotica kunnen wij op deze manier ook in de locatie in RijswijkBuiten voldoende zorgcapaciteit organiseren en zo die zorg bieden die u zelf ook zou willen krijgen als dat in de toekomst nodig zou blijken. Bij het ontwerp van het nieuw te bouwen zorggebouw wordt rekening gehouden met onze duurzame, moderne en persoonsgerichte zorgvisie en het daarbij passende personeelsbeleid. Het gebouw zal straks 54 zorgstudio

stellen en onze partner Bouwinvest ontwikkelt daarnaast een zorgappartementencomplex met 36 middenhuurwoningen. En mochten de bewoners van die woningen in de toekomst te maken krijgen met een zorgbehoefte, dan zijn die appartementen geschikt om eventuele thuiszorg op afroep te ontvangen vanuit het naastgelegen zorggebouw. Dit zorgconcept zal naar onze mening voorzien in een deel van de groeiende en urgente behoefte aan ouderenzorg in Rijswijk, Delft en omstreken. Met het oog op die behoefte en die urgentie hopen wij op uw positieve grondhouding aangaande het bestemmingsplan dat nodig is om bouwvergunningen te kunnen afgeven, zodat wij binnen afzienbare tijd met de bouw van de nieuwe zorglocatie in RijswijkBuiten kunnen starten. Ik dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank mevrouw Boerefijn namens het hele Forum. Dan zijn we nu toegekomen aan de laatste inspreker. Mevrouw Nicole McDonald. Zij zal ook inspreken over het vaststellen bestemmingsplan 't Haantje. Ze is van de bewonerscommissie Parkrijk. Mevrouw McDonald, gaat uw gang.

Mevrouw McDonald: Dank u voorzitter. Goedenavond geachte leden van de gemeente Rijswijk, beste wethouders, hartelijk dank allereerst voor deze mogelijkheid om tot u te mogen spreken. Ik besef dat u al heel veel heeft gehoord. Een deel kwam mij ook zeer bekend voor. Ik pas mijn verhaal er echter niet op aan. Ik denk dat het eerder de impact zal vergroten. Ik ben hier inderdaad namens de bewonerscommissie Parkrijk, in het bijzonder namens een grote groep toekomstige en net nieuwe bewoners van Parkrijk en wij vragen om uw aandacht met betrekking tot het plan voor Buitenpoort, waar niet alleen de twee gebouwen van Cardia onder vallen, maar ook een zeer hoog derde gebouw. Wij maken ons grote zorgen over de plannen voor het ontwikkelen van deze hoogbouw. Het grenst direct aan een aantal woningen, waarvan een groot deel net is opgeleverd en het grenst ook direct aan het Wilhelminapark. Onze zorgen vallen uiteen in meerdere onderwerpen, maar de belangrijkste zijn: communicatie, mobiliteit, parkeren, en als laatste het hoogste gebouw, de hoogte, de plaats ervan en het ontwerp. Laat ik beginnen met de communicatie. De toekomstige bewoners en sommigen wonen er nu net, van Parkrijk-project De Wilgen en Parkvanrodenburg hebben hun huizen nu ongeveer twee jaar geleden gekocht. Sommigen ietsje eerder, sommigen ietsje later. En voordat zij gingen kampen hebben zij uiteraard gevraagd naar de plannen, want zij zagen ook een groot stuk terrein braak liggen direct naast de Prinses Beatrixlaan en wilden graag weten wat daar de bedoeling van was. Zowel door de gemeente bij het informatiecentrum in RijswijkBuiten, wat onderdeel is van de gemeente, als door de betrokken makelaars werd hen als antwoord gegeven dat er twee appartementencomplexen zouden komen. Ietsje hoger dan aan de voorkant in Sion aan de andere kant van de Prinses Beatrixlaan, van maximaal zeven lagen hoog. Veel aspirant-kopers hebben ook het bestemmingsplan erop nageslagen en kwamen tot de conclusie dat de informatie qua hoogte en het percentage hoogbouw wat in de plannen stond, dat dat overeenkwam met wat men verteld werd. Vervolgens werden wij aan het krul van dit jaar compleet verrast door plannen voor meer, maar vooral ook veel hogere hoogbouw op basis van een forse afwijking van het bestemmingsplan en veel van de nieuwe bewoners die ook vaak direct naast de geplande bouwlocatie wonen of komen te wonen hebben eerder dit jaar bij ... Zijn bij een online bijeenkomst geweest, dat kon door corona destijds nog niet anders helaas, en zij schrokken daar enorm van de aankondiging van een toren van 43 meter. Daarnaast werd de bijeenkomst al een half uur voor de geplande eindtijd beëindigd, waarna bewoners met al hun vragen bleven zitten die weliswaar zesentwintig uur later werden beantwoord, maar dat was niet echt

wat ze hadden verwacht. Vervolgens is recent gebleken dat de gemeente de bouwvergunningen voor de drie gebouwen waar ik het over heb al heeft gepubliceerd, terwijl er nog vijftig zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan liggen van 48 bewoners. Dit op een wijk van nog maar enkele honderden woningen die zijn opgeleverd en van de bewonerscommissies, zowel van Parkrijk als van Sion. Dit alles getuigt nou niet bepaald van het betrekken van bewoners, waarvan de gemeente wel hoog opgeeft in al haar beleidsplannen. De gang van zaken geeft ons als bewoners dan ook helaas weinig vertrouwen in de gemeente en in plannen die gecommuniceerd worden. Kunnen wij daarvan op aan? Als ik dan doorga naar mobiliteit, het is al eerder genoemd door de vorige sprekers, in relatie tot dit plan zou er volgens de gemeente geen mobiliteitsonderzoek nodig zijn, omdat dat in de ontwerpfase van RijswijkBuiten al gedaan zou zijn. Dat was afgestemd op de realisatie van de gehele wijk. Het lijkt ons dat er nu juist wél een mobiliteitsonderzoek nodig is, want de ontwerpfase is al heel veel jaar geleden, de kaarten liggen ondertussen volledig anders, en de gemeente wil nu het bestemmingsplan wijzigen. Voorgaande sprekers hebben deze issues ook al aangekaart, en we kunnen daar wel doen alsof het niet zo is, maar dat gaat natuurlijk niet werken. En we kunnen ook wel tientallen miljoenen uitgeven aan ecoducten, maar als er een egeltje bij ons in Parkrijk oversteekt wordt die platgereden. Hij haalt dat ecoduct niet eens. Ik zie dat ik vanwege de tijd mezelf even beperk tot het laatste onderwerp, en dat is het hoogste gebouw. Dit zou drie 43 meter worden. Dat is helaas volledig buiten proportie als je kijkt naar de rest van de wijk. Het is allesbehalve groen. Er komen alleen wat zonnepanelen op het dak. Het pand is zwart en het wordt ook nog gepland in een zone die deels de groenbestemming heeft, waarvan de gemeente heeft gezegd dat dit zou kunnen, want het ligt toch al braak en het is al voorbelast. Ja als ik die redeneringen volg kan ik morgen het halve park platleggen en zeggen: nu kunnen we erop bouwen, want het is toch geen park meer. Dat is natuurlijk een redeneringen van likmevestje, het spijt me dat ik het moet zeggen. Wij vinden als bewoners de gang van zaken echt bijzonder verontrustend en wij weten ook niet waar we nog op kunnen vertrouwen. Dus wij overwegen om vervolgstappen te ondernemen helaas. Wij vragen dan ook aan de gemeenteraad om op te komen voor de bewoners en om het voorliggende plan niet te accepteren, maar ons mee te laten werken aan een passende oplossing die voor alle partijen een goed resultaat oplevert en zodat bewoners krijgen wat hen beloofd is, namelijk beperkte hoogbouw in een duurzame en groene wijk. Hartelijk dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw McDonald. Bijna ook binnen de tijd. Dan zou ik graag aan het Forum willen vragen of er nog dringende vragen zijn aan een of meerdere van deze zes insprekers die we gehad hebben. Alle agendapunten komen natuurlijk nog in deze vergadering een bod, dus beperkt u zich tot dringende vragen aan specifiek een van de zes insprekers. Ik zie dat er geen ... Ik zie een handje van de heer Van der Meij. De heer Van der Meij gaat uw gang.

De heer Van der Meij: Ja voorzitter, er zijn meerdere handjes omhoog gestoken, digitaal althans. Ik zou graag een reactie willen vragen van de laatste inspreker, ik ben de naam even kwijt, die ...

De voorzitter: Mevrouw McDonald.

De heer Van der Meij: Nee, de laatste spreker met betrekking tot Pasgeld. Ik was nog niet helemaal uit mijn

woorden.

De voorzitter: Dat was de heer Dijkshoorn.

De heer Van der Meij: Ja. Ik hoor graag van hem een reflectie hoe hij het participatietraject heeft doorlopen, heeft ervaren, en de rapportages TOUW en MKBA en het schetsboek, hoe hij dat heeft ervaren. Een korte reflectie.

De voorzitter: Ja. Als u mij toestaat ga ik eerst even nog de andere vragen van het Forum inventariseren, gezien de logistiek hier in de raadzaal. Het is een beetje behelpen op dit moment. Dus dan de heer Weterings, u heeft ook een vraag aan één van de sprekers.

De heer Weterings: Voorzitter dank u wel. Ik had een vraag aan mevrouw McDonald, want ik heb alle bezwaarstukken heel goed gelezen. In een van de bezwaren wordt gesproken over een beloofde fietsbrug. Kan zij het Forum vertellen, of de raadsleden vertellen, waarom die fietsbrug ... Wat daarmee aan de hand is en waarom die zo belangrijk is. Dank u wel.

De voorzitter: Dan mevrouw Niesen van dezelfde partij als de heer Weterings. U heeft ook een dringende vraag aan een van de sprekers.

Mevrouw Niesen: Dank u wel voorzitter. Ik heb een klein stukje van het begin van de vergadering gemist. De spreker over de verkamering, is dat dezelfde spreker die ook de brief heeft geschreven die op agendapunt 16 behandeld gaat worden?

De voorzitter: Ja, dat is correct.

Mevrouw Niesen: Super, dank u. Dan ga ik daar mijn vragen stellen, bij dat agendapunt. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, helemaal goed. Dan zijn er dus twee vragen gesteld. Allereerst de vraag aan de heer Dijkshoorn. De heer Dijkshoorn als u even hiernaartoe kunt komen om de vraag te beantwoorden die is gesteld door de heer Van der Meij. Was uw vraag mijnheer Van der Meij bedoeld aan de heer Hooijer of aan de heer Dijkshoorn?

De heer Van der Meij: De heer Hooijer. Excuses. Ik was even zijn naam kwijt.

De voorzitter: De heer Hooijer. Gaat uw gang.

De heer Hooijer: Dank u wel. Ik wil overigens heel kort even de handtekeningen overhandigen, want dat is in de eerste ... Door de logistieke chaos is dat niet gelukt om te overhandigen, dat zijn meer dan vierduizend handtekeningen voor het openhouden van Pasgeld en het landschapspark Parkgeld. Dank u wel voorzitter.

Even om de vraag te beantwoorden, dank u wel dat u hem stelt. Ja hoe is het traject verlopen? Ik kan niet anders zeggen dan zeer teleurstellend. Zelfs het resultaat, het vreselijk dikke boek, wat veel meer inhoud of meer pretentie heeft dan wat er eigenlijk in staat. Wij zouden dat inzien als groep en hebben dat niet in mogen zien. Sterker nog, het is overhandigd aan de wethouder voordat we het überhaupt hebben ingezien en zelfs daarna hebben we heel veel moeite moeten doen om het te kunnen krijgen. En wat erin staat, ja wat ik zeg, het is de mening van de facilitator die zich hier zowel als facilitator als inhoudelijke man heeft gepresenteerd, dus niet als onafhankelijke deskundige of als onafhankelijke facilitator. Het geheel is wat er ligt, we hebben maar gezegd: we geven er verder geen commentaar op. Het is de mening van de facilitator. En ik wou het daar eigenlijk bij laten, want het is een teleurstellende vertoning geweest. Overigens niet alleen door mij, maar door vele klankbordgroepleden gedeeld.

De voorzitter: Nou, dat als antwoord op de vraag van de heer Van der Meij. Dan gaan we door naar de vraag van de heer Weterings door mevrouw McDonald. Komt u vooral hiernaartoe om die vraag te beantwoorden. En sowieso dank aan alle insprekers voor hun flexibiliteit om op deze manier deel te nemen aan de vergadering. Gaat uw gang mevrouw McDonald.

Mevrouw McDonald: Kom ik na een hele dag kantoor tenminste nog aan mijn stappen. Mijnheer Weterings hartelijk dank voor uw vraag met betrekking tot de fietsbrug, althans ik gebruik dat woord nog, maar er blijkt uit de plannen zoals die nu voorliggen dat het helaas niet meer om een fietsbrug zou gaan, maar om een loopbrug, waar met name kinderen, want dat is altijd de beoogde doelgroep geweest van beide bewonerscommissies, zowel vanuit Sion als vanuit Parkrijk. Ofwel van de ene naar de andere kant, ofwel van de andere naar de ene kant, naar school kunnen op een veilige manier, omdat de Prinses Beatrixlaan ondanks de verkeerslichten echt een hele gevaarlijke weg is voor kinderen. Veel ouders durven hun kinderen daar niet eens alleen of in groepjes langs te sturen. Dus de fietsbrug zou een zeer bruikbare en zeer nodige oplossing zijn, maar helaas blijkt nu dat het een loopbrug zou worden waar de fiets aan de hand mee zou moeten worden genomen. Ja en je kunt je voorstellen, dat worden honderden of misschien zelfs wel vele honderden kinderen die daar binnen bepaalde tijdstippen uiteraard, hè de school begint op dit tijdstip, de school eindigt op dat tijdstip, die moeten daar allemaal tegelijk overheen. Ja dat wordt natuurlijk een enorme chaos en een knelpunt. Dus het is de bedoeling dat het gaat helpen, maar daar lijkt het nu niet op als het een loopbrug wordt helaas. Beantwoord dat uw vraag?

De heer Weterings: Ja, dank u wel. Ja, misschien een hele korte aanvullende vraag, maar hoe gaat dat dan samen over de brug heen met lopende kinderen en fietsende kinderen? Hoe gaat dat elkaar dan combineren? Heeft u daar een denkbeeld bij?

Mevrouw McDonald: Nou het enige wat ik voor me zie is chaos heel eerlijk gezegd.

De heer Weterings: Dank u wel.

De voorzitter: Dan als er verder vanuit het Forum geen vragen meer zijn aan de insprekers, dan dank ik

nogmaals alle zes de sprekers hartelijk voor hun komst naar dit stadhuis en hun flexibiliteit hierin vanavond. En dan vervolgen we verder de vergadering zoals die staat.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we allereerst naar de Lijst van ingekomen stukken en de wijze van afdoening daarvan. Zijn er leden van het Forum die iets willen veranderen in de wijze van afdoening van de ingekomen stukken?

De heer Veerman: Voorzitter?

De voorzitter: De heer de Vries zie ik dat een handje heeft opgestoken. Gaat uw gang de heer de Vries.

De heer De Vries: De heer Veerman mag ook eerst hoor.

De voorzitter: Gaat uw gang de heer De Vries.

De heer De Vries: Oké. Hartelijk dank. Graag zou ik IB 95, de concept transitievisie warmte Rijswijk willen agenderen voor volgende keer. Complex en groot onderwerp, goed om daar meermaals met elkaar over te spreken, ondanks dat er nog een beeldvormende sessie staat.

De voorzitter: Is daar steun vanuit het Forum voor? Ik zie de heer Veerman en mevrouw Van Nunen knikken, dus daar is dan voldoende steun voor om die te agenderen, dus dan zal die geagendeerd worden voor een volgend Forum. De heer Veerman?

De heer Veerman: Ja we mogen geen vragen stellen geloof ik? Moeten we meenemen naar het Forum toch ...?

De voorzitter: Nee, vragen stellen is op het vragenuur, of het andere Forum.

De heer Veerman: Ja, precies, inderdaad. Ja, dan wil ik het hierbij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dan als er verder geen procedurevoorstellen meer zijn gaan we door naar het vaststelling van de agenda.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Zijn er daar op- of aanmerkingen over? Ik zie geen handjes, dus dat betekent dat hierbij de agenda is vastgesteld.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we door naar mededeling college. Allereerst wethouder Van der Laar, u heeft een

mededeling. En ik zie ook een handje van mevrouw Woudstra langskomen. Is dat nog aan de orde?

Mevrouw Woudstra: Ik wou alleen even heel kort aangeven dat op het einde van de vergadering hebben wij de IB-brief over CID Binckhorst en MRDH op de agenda staan. Inmiddels is er volgende week een bijeenkomst gepland. Toch zou ik graag nog kort de mogelijkheid hebben om een paar vragen stellen. Ik weet niet hoe dat van mijn collega's zit, maar ik zal het wel extra kort houden vanwege de bijeenkomst van volgende week. Die was vorige keer nog niet ...

De voorzitter: Hartstikke goed mevrouw Woudstra en ook goed dat u dat aankondigt dat u het kort wilt houden. Heel erg bedankt. Dan gaan we door naar mededeling van wethouder Van der Laar.

De heer Van der Laar: Ja dank u wel voorzitter. Een mededeling over de woningbouwimpuls. We hebben daar eerder voor de Boogaard hebben we daar 7,2 miljoen van gekregen, van het ministerie van BZK. En we hebben nu voor 3,4 miljoen niet gekregen, maar wel aangevraagd. En dat is de mededeling, dat we voor de derde tranche voor de kosten voor onder andere het openbaar gebied en die hele ontwikkeling in gang krijgen, onder andere voor de kosten die voortkomen uit extra investeringen in riolering, dat we daar een aanvraag voor hebben ingediend. Dus dat wordt spannend of we die ook toegekend krijgen. Als dat zo is dan breng ik u weer op de hoogte. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan wethouder Besteman, mededeling.

De heer Besteman: Ja, dank u voorzitter. Ik wil graag een mededeling doen over de Knelpuntenpot, de subsidieregeling van de provincie. In het voorjaar heeft de gemeente Rijswijk een aanvraag ingediend voor het projectplan H41 in Parkrijk. Bestaat uit 135 sociale woningen en 62 middenhuurappartementen. U weet misschien, dat deelgebied ligt tussen de spoorlijn en het industriegebied. Daarvoor zijn aanvullende maatregelen nodig om een goed functionele woonwijk te maken. Industrielawaai, spoorweglawaai, trillingen et cetera. En dat brengt extra bouwkosten met zich mee om dat te realiseren, en om de exploitatie van het plan rond te krijgen heeft de provincie inmiddels vijf ton subsidie toegezegd om dit plan te realiseren. Tot zover.

De voorzitter: Dan wethouder Keus, ook een mededeling. Gaat uw gang.

De heer Keus: Ja, dank u wel. Mijn mededeling is als volgt: wij zijn eind vorig jaar begonnen in het kader van het bouwrijp maken van Pasgeld-West begonnen met het voorbelasten. Daar is een omgevingsvergunning destijds voor afgegeven waartegen bezwaar is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd. Bezwaarprocedure is inmiddels afgerond. We hebben als gemeente bezwaarprocedure ongegrond verklaard. Daarop is wederom een voorlopige voorziening aangevraagd en daarvan heeft de voorzieningenrechter de gemeente in het gelijk gesteld, waardoor wij weer de werkzaamheden mogen hervatten in Pasgeld-West. Wij zullen daarvan morgen ook een mededeling doen. We zullen daarover morgen ook het gesprek aangaan en ook volgende week maandag een bewonersbrief over uit doen. En ik wilde graag op deze manier dat ook aan

de raad, het Forum, kenbaar maken.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan als er geen mededelingen meer zijn vanuit de wethouders gaan we door naar de terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Zijn er gemeenschappelijke regelingen waarover terugkoppeling gegeven moet worden? Ik zie geen handjes.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is het overzicht van toezeggingen en moties. Zijn daar vanuit het Forum leden die daar op- of aanmerkingen over willen maken of daar iets over willen zeggen? Ik zie wederom geen handjes.

8. Vaststellen Forumverslag Stad 2 september 2021

De voorzitter: Dan gaan we door naar het vaststellen van het Forumverslag. Zijn er over de Forum-verslagen, zijn daar op- of aanmerkingen over? Zo nee, dan zijn ze bij deze vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan "t Haantje"-H1.3C (21 058)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het eerste daadwerkelijke bespreekpunt van deze vergadering, dat is het Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan "t Haantje". Steek uw handje op als u daarover in wilt spreken en dan krijgt u vanzelf van mij het woord. Allereerst de heer Loof. Gaat uw gang.

De heer Loof: Ja. Hoort u mij? Ja, heel mooi. Dank u wel voorzitter. Voorzitter, voor ons ligt het raadsvoorstel Bestemmingsplan "t Haantje". Goed om te zien dat er een mooi plan ligt om RijswijkBuiten van broodnodige woningen te voorzien. Ook komen er zorgwoningen voor in het plan. Dat is belangrijk voor de steeds grotere groep ouderen in de samenleving en kan de doorstroming op de huizenmarkt bevorderen. De locatie naast het Wilhelminapark maakt dat inwoners op een mooie locatie, op een mooie plek kunnen wonen. Voorzitter, als VVD Rijswijk hebben wij de volgende vragen. Om te beginnen de vraag of er wordt verwacht dat er beroep zal worden ingesteld tegen het bestemmingsplan? Is het beroep wellicht al ingesteld? Kleine opmerking daarbij: ik heb niet alle insprekers gehoord, dus mocht dit niet genoemd zijn door een van de insprekers, mijn excuses daarvoor, ik was iets later. Wil de wethouder gemeenteraad in ieder geval op de hoogte houden voor ontwikkelingen op dit gebied? En houdt het college hierbij ook rekening met fouten of eventuele vernietiging van plannen die in het verleden hebben plaatsgevonden? Mede in het kader van deze vraag wil de VVD Rijswijk graag weten vanaf welk moment gestart zal worden of kan worden met de bouw. Het plan geeft verder aan dat er nieuwe woningen geluidsbelasting ondervinden die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde. VVD Rijswijk vraagt zich af dit probleem al is opgelost. Of de wethouder mede in gesprek is met zijn collega verkeer om ervoor te zorgen dat dit probleem op de Prinses Beatrixlaan überhaupt verminderd kunnen

worden. En ook in dit kader hoe de wethouder de afsluiting van de Van Rijnweg voor zich ziet, aangezien hierdoor de Prinses Beatrixlaan alleen maar drukker zal gaan worden. Zal de geluidsbelasting in de toekomst nog een negatieve rol gaan spelen hierin? En om alvast iets vooruit te lopen: hoe wordt overlast voor omwonenden beperkt? Worden zij hierin meegenomen door de wethouder en hoelang denkt de gemeente dat eventueel overlast zal gaan plaatsvinden bij de bouw? Dat was het voor nu voorzitter. Ook u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar mevrouw Mauer. Gaat uw gang.

Mevrouw Mauer: Dank u wel voorzitter. Wij hebben met interesse het voorstel tot ons genomen en het valt ons op dat in de zienswijze meermaals gesproken wordt van een onvoldoende participatieproces. Dat bleek ook al om wat de inspreker mevrouw McDonald zei. Niet alle vragen van inwoners zijn blijkbaar beantwoord en dat is wat WIJ betreft niet zoals het hoort. We willen dat inwoners serieus worden genomen en dat zij zich ook serieus genomen voelen. Daarom zou ik graag van de wethouder weten of hij deze feedback kan plaatsen en hoe we de leringen hieruit voor de toekomst gaan benutten. Vervolgens lees ik ook meerdere malen dat er zorgen zijn over de opbrengst van zonnepanelen wanneer er meer schaduw is door hogere bebouwing. In de beantwoording zie ik dat dit geen toetsingscriterium is en er wordt vervolgens gerefereerd aan de TNO-norm die over leefkwaliteit gaat en niet over de opbrengst van zonnepanelen. Ik vraag mij dus hierbij af of er dus voldoende recht wordt gedaan aan de mogelijke negatieve financiële gevolgen voor de inwoners die hiermee geconfronteerd worden. Heeft de wethouder een beeld van de omvang van deze financiële gevolgen en voor hoeveel inwoners dit speelt? Hoe is de wethouder van plan om hier mee om te gaan? Dit was tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer Veerman. Gaat uw gang.

De heer Veerman: Dank u wel voorzitter. Wij hebben ook een aantal vragen, ook mede door de insprekers. We zijn benieuwd over het uitwerkingsplan als we daarnaar kijken, wat dat gaat betekenen, 1) voor de burgers, maar ook voor Rijswijk zelf. Het bestemmingsplan moet aangepast worden hoor ik de burgers zeggen, klopt dat? En wat houdt dat in voor ons, maar ook voor de burgers daar? Valt dit binnen de norm zoals we dat ooit gesteld hebben? Binnen normen ook die de burgers gezien hebben toen ze na twee jaar dachten van hé, we willen daar gaan wonen en de plannen inzagen en dachten van hé er wordt iets hoogs gebouwd, zeven laags en geen 43 meter hoog, dus ja wat maken we ons druk? We gaan er lekker wonen. Wat natuurlijk ook alleen maar goed is. Daarnaast vraag ik me af: in hoeverre is dit onderdeel van de hoogbouwvisie geweest? Volgens mij niet, want we hebben het hier natuurlijk wel over hoogbouw, 43 meter. Klopt het dat de vijftig zienswijzen die nu nog niet zijn afgerond of zijn verwerkt, dat degene die ze ingediend hebben daar nog geen antwoord op hebben gekregen? Daar ben ik benieuwd naar. En wat betekent het uiteindelijk dat dit participatieproces niet doorgelopen is voor degenen die zienswijzen hebben ingestuurd ... Wat betekent het daarvoor? En mocht het zo zijn dat ze inderdaad niet op de hoogte waren, wat betekent het dan eventueel voor planschade voor de gemeente Rijswijk als inderdaad blijkt dat die mensen dat twee jaar nadat ze de woning gekocht hebben niet van op de hoogte waren en eigenlijk niet hadden kunnen vermoeden dat het zo hoog gebouwd zou worden. Dat in de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer Van Enk. Gaat uw gang.

De heer Van Enk: Dank u wel voorzitter. Over hoogbouw valt van alles te zeggen. Ik denk dat het woonruimtebelang vanavond goed is beargumenteerd en toegelicht door mevrouw Boerefijn als insprekerster. Ik denk dat het goed is als raad om daar ook een beetje kleur bij te horen. Maar ook stedenbouwkundig denk ik dat hoogbouw in RijswijkBuiten hier en daar ook de opzet interessanter kan maken voor de hele wijk. Waar ik het echter eens ben met de vorige sprekers, dat is vooral de communicatie. Als ik lees dat in zienswijze vijf door ook de makelaar, wordt een naam van een makelaar genoemd, dat daar informatie wordt geleverd dat er een gebouw komt van maximaal acht verdiepingen en je nu met veertien verdiepingen komt, zie ik in de reactie dat het oorspronkelijk was twaalf, en wordt nu veertien. Dan vraag ik me af: waar zit nou de fout? Wie heeft er nou verkeerd gecommuniceerd? De makelaar wordt hiervoor betaald om nieuwe bewoners te begeleiden en de verkoop te begeleiden. Die mag geen fouten maken hierin. Dus ik wil graag van de wethouder horen hoe dat verschil tussen acht en veertien verdiepingen in de communicatie tot stand komt. Los nog van de uitkomst of het wenselijk is of niet. Ik vind dat mensen goed moeten worden geïnformeerd. Ik zie over bouwhoogte van alles in de stukken. Wat ik niet heb gezien is hoeveel vierkante meter wordt er nu van de parkrand afgesnoept vergeleken met het oorspronkelijke bestemmingsplan. Kan de wethouder dat ook toelichten? Want dat is ook iets waarvan we zeggen: dat moeten we niet te vaak doen, want dan brengen we natuurlijk de kwaliteit van het hele gebied uiteindelijk omlaag. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. In ieder geval laat ik starten met dat de mevrouw van Cardio die heeft ingesproken, die heeft me wel geraakt, dat er zoveel ouderen in Rijswijk hulp nodig gaan hebben. En hopelijk kunnen we al deze mensen binnenkort ook gewoon in Rijswijk daarvoor de hulp krijgen. Dus wie weet kunnen we het lokaal maatwerken gaan toepassen. Voorzitter, dat gezegd hebbende, dit dossier heb ik behoorlijk goed onder de loep genomen en mijn maag draait echt als ik stukken gewoon goed inhoudelijk lees. Er zijn maar liefst vijftig bezwaarschriften ingediend. Op hele makkelijke wijze wordt daar eigenlijk afstand van gedaan. Er worden een aantal kreetwoorden genoemd, bijvoorbeeld een TNO-onderzoek en over stedelijke karakters. Nou ik heb in ieder geval wel de mededeling: Rijswijk is nog steeds een dorp. Dus dat even gezegd hebbende: Rijswijk is nog steeds geen stad, het is gewoon een groot dorp. En dan ... Ja het allergrootste, of een van de allergrootste struikelblokken is toch wel de 43 meter hoge toren die voornemens is daar te gaan plaatsen. Op meerdere ontwerpen waarvan ik ook de screenshot heb ontvangen en heb mogen zien zijn ze al veel lager. Er is ook gecommuniceerd op diverse websites van RijswijkBuiten dat er honderd appartementen zouden komen. Ineens schoot dat naar de 144 toe. En dan geeft de gemeente als reactie: ja de sites waren niet geüpdatet, dus er heeft daar geen actualisatie plaatsgevonden. Ja, ik vind dat een kwalijke zaak. Dat verbaast mij echt. Dat mensen vertrouwelijke sites bekijken en daardoor ineens binnen een hele korte periode is daar een hele heftige verandering in. Ook de normen voor de parkeergelegenheden, is een normen nood uit 2011: 1,34 per woning en 0,6 per zorgwoning. Hebben we ook onze twijfels bij. Ja, zoals ik al aangaf: de hoogte is voor ons echt een struikelblok. We gaan ook wel verzoeken in een later stadium of daar nog toch

een andere vorm, naar gekeken kan worden, of dat lager kan. We vinden wel dat de bewoners daarin een goed punt hebben. En ja zoals ik al zei: de bereikbaarheid ... Ik begrijp best dat de opzet is om zo min mogelijk auto's daar te hebben en alles op een andere manier gedaan moet worden. Maar dan vraag ik me af: is daar het openbaar vervoer zo royaal op dit moment? Volgens mij rijdt er ergens heel ver weg een bus 51 die om het half uur rijdt volgens mij. Ik heb even snel de tijden erbij gepakt, die rijdt op dit moment om het half uur. Ja, hoe komen de mensen naar hun werk? Of hoe komen de mensen de stad uit, het dorp uit, sorry. Hoe komen mensen het dorp uit? Er is nog geen goed openbaar vervoer. En dan wordt ook gevraagd over ... Tuurlijk, als er wordt gebouwd komt er schaduw. Er wordt dan gezegd: ja, het voldoet aan de TNO-norm. Ja, dat kan ik best wel begrijpen, maar je hebt ook wolkenkrabbers die voldoen aan TNO-normen. Dus ik kan best begrijpen dat het voor de nieuwe bewoners gewoon onwenselijk is om een hele grote torenflat voor je huis te hebben. Daarin zijn er ook vragen gesteld over de privacy van de veranda. Die staat in het voorstel op veertien meter. Er is onderzoek naar verricht dat dat dus dertig meter hoort te zijn. En dan geeft de gemeente aan in haar antwoord: ja, dat is voor ons ook niet duidelijk, we weten eigenlijk niet wat hiervoor de norm is. Ja als je het al niet weet, hoe kan je dan iets al presenteren als je het niet zeker weet? En ook in het stuk wordt er meerdere malen 'per abuis' genoemd, dat er per abuis fouten zijn gemaakt. Er zijn per abuis verschillende cijfers gebruikt. Per abuis is het niet goed gegaan. Ja, ik denk dat de rechter met het hele dossier korte metten maakt en de bewoners in het gelijk gaat stellen. Dus ik zou toch echt wel met klem willen verzoeken aan de wethouder om dit dossier, hoe vervelend ik het ook vind, ik wil ook heel graag daar die zorgbewonenden, en ik wil ook heel graag ... Tenminste, er is daar bekend dat er gebouwd zal worden. Deze bewoners weten dat ook, dat er gebouwd zal worden. Alleen vind ik wel dat het op een goede manier moet gaan, dus ik ga de wethouder wel verzoeken om dit hele dossier even mee terug te nemen naar de tekentafel, met een beter voorstel te komen en daarin ook mee te nemen wat mevrouw McDonald ook al aangaf: ja, de fietsbrug, ze gaf net al aan, ja dat wordt dus een loopbrug waar kinderen en ouders met hand aan de fiets moeten gaan lopen en er lopen kleine kinderen tussendoor, dus ja dat wordt een chaos. Die fietsbrug, graag een betere oplossing daarvoor. Dat is even voor mijn eerste termijn voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer Van der Meij. Gaat uw gang.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de locatie waar we vanavond over spreken is al nadrukkelijk opgenomen in het bestemmingsplan dat de raad in 2016 heeft vastgesteld. In dat bestemmingsplan werd al gesproken dat die locatie als woningbouw zou worden ontwikkeld met nadrukkelijk ruimte voor hoogbouw. In het bestemmingsplan is voorzien dat tot maximaal twee 42 meter gebouwd mag worden. Wat nu dus voorligt is een afwijking van één van de gebouwen van één meter ten opzichte van het eerdere bestemmingsplan. Laat dat even duidelijk gesteld zijn van tevoren. Ik herken de opmerkingen die de inspreker heeft gemaakt ten aanzien van de communicatie. Dat dat op sommige onderdelen nogal te wensen over heeft gelaten. Ik heb zelf die ervaring ook gehad letterlijk tegenover de Buitenpoort met de ontwikkeling van deelplan zeven, waarbij ik heb moeten constateren dat ondanks het feit dat alles goed in de bestemmingsplannen verwoord stond er onjuistheden in verkoopdocumentatie terecht was gekomen en dat ook makelaars in hun enthousiasme, laat ik me dan maar zo voorzichtig uitdrukken, toekomstige bewoners niet juist, niet volledig geïnformeerd hebben. In dit geval heb ik moeten constateren dat in ieder geval voor dit

plan de verkoopbrochures wel in orde waren. Wat we natuurlijk niet weten is hoe makelaars mondeling toelichting hebben gegeven en hoe communicatie ook is overgekomen bij toekomstige bewoners. Ik zou toekomstige bewoners ook willen adviseren om te allen tijde zelf ook met aankoopmakelaars aan de gang te gaan. Je koopt niet iedere dag een huis, het is ook geen broodje van de zaak wat je koopt. En dat is de belangrijkste boodschap die ik wil meegeven, zeker als het gaat om een aanbouw of koop in een wijk in aanbouw. Laat u goed informeren ten aanzien van aanpalende bouwplannen door deskundigen die ook weten en toegang hebben en ook weten te interpreteren hoe je naar bestemmingsplannen moet kijken. En ja, laat u daar zich goed over informeren. Dat laat onverlet dat de huidige ... dat er best nu een aantal huidige bewoners zijn in de aanpalende woonwijken die zich wat ongemakkelijk voelen met de bouwplannen die nu voorliggen. Dus de concrete vraag aan de wethouder is of hij mij kan bevestigen dat in ieder geval de stukken, het bestemmingsplan, verkoopdocumentatie op orde was en ruimte biedt om dit soort ... Om het plan dat nu voorligt te realiseren. Ja voorzitter, dat dan gezocht wordt naar grenzen om dit bouwplan mogelijk te maken, dat is wel duidelijk. We hebben, collega Van Enk wees er ook naar, een woningopgave te realiseren ten aanzien van de doelgroepen die we daarvoor willen benaderen. En we doen daar nog een extra component bij en dat is de woonzorgcomponent, waar ook enorm veel behoefte is, inspreker namens Cardia heeft het ook duidelijk gemaakt, dat daar ruimte voor gecreëerd moeten worden. En als ik dan kijk dan denk ik al met al dat er best een evenwichtig plan is ontwikkeld, waarbij ik nadrukkelijk aan de wethouder wil vragen oog te hebben in de nadere uitwerking met betrekking tot de architectuur en materialisatie. Want we hebben het over een plek, zichtbaar aan de rand van Parkrijk. Als je de wijk inrijdt via de Prinses Beatrixlaan kom je de gebouwen tegen. Ja en het zou toch op den duur de eer te na zijn om dat een sober gebouw te laten zijn. Dus ga de uitdaging aan met ontwikkelaar om daar ook het maximale in te gaan zoeken ten aanzien van wat er qua materialisatie architectuur haalbaar is binnen de business case ten opzichte van de doelgroepen voor wie we dit gebouw willen realiseren. Ja over parkeren is ook veel gezegd. We weten dat we met elkaar een lagere parkeernorm hanteren in de hele wijk Parkrijk ten opzichte van Sion. En ik moet toch opmerken dat de doelgroep bewoners die daar nu op reageren onvoldoende nog met die parkeernorm om weten te gaan. En ik denk dat dat ook een stukje communicatie van tevoren vergt. Nu heb je nog wellicht wat uitloop naar andere wijken aan toe, noem dat maar het waterbed binnen Parkrijk wat nog wat ruimte biedt. Maar we moeten langzamerhand over naar andere mobiliteitsconcepten voor de wijken Parkrijk en ik denk dat het ook belangrijk is dat we de mobiliteitsconcepten ook daadwerkelijk handen en voeten geven en er ook ambassadeurs voor actief gaan aanstellen binnen de wijk Parkrijk. Wellicht dat de bewonerscommissie Parkrijk daar ook een rol in kan gaan spelen, om dat aan te gaan jagen. Omdat ik toch op niet lange termijn voorzie dat er parkeerdruk aan het ontstaan is door een te hoog autobezit in die wijk. En ja daar is die wijk uiteindelijk niet op ingericht. Over de brug is inmiddels al veel gezegd. Het is altijd in mijn optiek ook de bedoeling om er een voetgangersbrug van te maken waarbij het de bedoeling is dat je met de fiets in de hand van de wijk Sion naar de wijk Parkrijk kunt gaan, en andersom. Nooit een fietsbrug. Gegeven het feit dat je met een hellingsbaan van doen hebt waar je nooit met een fiets, of je moet wel heel sterk zijn, tegenop kunt gaan rijden. Misschien een beetje buiten de orde van dit agendapunt. Wellicht dat de wethouder iets kan vertellen hoe het staat met de planvorming van deze fietsbrug. Daar wil ik het bij laten voorzitter, in de eerste termijn.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer Cupedo. Gaat uw gang.

De heer Cupedo: Dank u voorzitter. Beter Voor Rijswijk heeft met interesse het stuk gelezen. Beter Voor Rijswijk is in grote lijnen akkoord met het raadsvoorstel. Toch heb ik nog een paar aandachtspunten: namelijk het aantal zienswijzen dat er binnen is gekomen, vijftig stuks namelijk. Dat wijst erop dat er behoorlijk wat onvrede leeft beide huidige en toekomstige bewoners. En daar schrikken wij toch wel van. De zienswijzen hebben voornamelijk betrekking op de hoogte van de te bouwen flat, de parkeervoorziening en de twijfels. Ons advies zou dan ook zijn: neem de toekomstige bewoners nog meer bij de hand. Denk hierbij aan het participatietraject Pasgeld, waarbij gemeente, bewoners en ontwikkelaars hand in hand lopen. En tot slot een beroep op de gemeente: laat de projectontwikkelaars, vooral de afspraken maken. Parkeren moet geen sluitstuk zijn van het bouwen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan we door naar mevrouw Van Nunen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter dank u. Er is al heel veel gezegd. Natuurlijk spreekt ons als Partij van de Arbeid ook het concept woonzorgvisie erg aan. Maar ik wil toch ook aandacht vragen voor de inspraak van de tweede inspreker over dit onderwerp. Voor ons schuurt het toch wel heel erg aan, het hele concept, tegen wat mag, maar eigenlijk niet wenselijk is. En dat schuren, dat bedoel ik dus ook echt in over grenzen gaan en mogelijk niet volgens de TNO-normen, maar wel volgens andere, voor ons ook belangrijke normen als Partij van de Arbeid, en dat is de participatie, communicatie met inwoners. Nou diverse fracties hebben dat al gezegd. Volgens ons schort daar het een en ander aan, en al wat langer. We zijn er ook al langer van op de hoogte, want de inwoners hebben natuurlijk de meeste fracties ook zelfstandig benaderd buiten dit overleg om. En dat vraagt voor ons ... Of dat baart ons toch wel zorgen, zoals het er nu uitziet. Het concept en het bestemmingsplan zoals het dan nu voorligt. En voorzitter, de heer Van Enk zei dat terecht: die parkrand, daar wordt ook aan geknabbeld, gesnoept zei hij geloof ik. En dan was voor de Partij van de Arbeid ook in de vorige collegeperiode best een hard punt, die parkrand ten opzichte van woningbouw. Mijn oud-collega Bolte heeft daar zeer regelmatig aandacht voor gevraagd in de vorige periode. En daar wordt nu ook wat makkelijker mee omgegaan. Dat is voor ons in ieder geval ook een tweede reden om grote zorg uit te spreken over het voorstel zoals dat nu voorligt. En in een IB-bespreking een paar weken geleden spraken we nog over de weinig kwalitatieve architectuur van de hoge flat. Het lijkt alsof alles voor de euro's is gedaan en weinig gekeken is naar kwaliteit en naar zorg voor inwoners. Voorzitter hier wil ik het even bij laten. Wij hebben grote zorgen zoals u uit onze inbreng hoort en ik hoor graag de reactie van de wethouder op die zorgen. Dank u.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer De Vries. Gaat uw gang.

De heer De Vries: Ja dank u. Nou, zoals al eerder inderdaad aangegeven: goed om te lezen dat er een zorgappartement voor ouderen hier gaat worden gerealiseerd wellicht, waarover ook inspreker mevrouw Boerefijn eerder deze avond insprak. De woningen liggen mooi dicht bij het groen. Wat GroenLinks betreft iets té dicht bij, want met het instemmen van de raad op dit bestemmingsplan verliezen we namelijk een stuk groen. Kan de wethouder uitleggen waarom we dit niet kunnen vermijden en is het verlies van groen dan elders wellicht te compenseren. Dan voorzitter, over de beeldkwaliteit. In de gewenste ruimtelijke structuur ...

Dat er een soort van overgangsgebied is, vanuit het Wilheminapark naar de woonwijk Parkrijk. Of zoals u zelf schrijft: groene vingers zullen het woongebied binnendringen, park en stad gaan hier een symbiose aan. Dit project staat eigenlijk letterlijk op de grens van park en wonen. Leent juist dit project zich er dan niet juist ook voor om een mooie overgang te creëren tussen park en stad? Wat GroenLinks betreft zien we dat eigenlijk nog onvoldoende op dit moment terugkomen, die groene overgang in de huidige beeldkwaliteit. Wat zou de wethouder nog kunnen doen om deze overgang tussen park en stad beter te realiseren. Hierover een nadere toelichting kunnen geven? En of hij ook daarmee aan de slag wil gaan in de verdere planvorming? In 2018, toen waren er al visualisaties van Buitenpoort, toen was er al sprake van twaalf verdiepingen en inspreker mevrouw McDonald, zoals ook al heel veel andere fracties hebben benadrukt, die sprak zich uit over de communicatie richting inwoners, want ze waren in de veronderstelling dat er maximaal zeven verdiepingen zouden zijn. Graag een reflectie hierop van de wethouder. Tot slot, in het plan staat dat gebouwen worden verhoogd van twaalf naar veertien verdiepingen om meer zichtbaarheid vanuit de wijk te creëren. Kunt u ons uitleggen waarom meer zichtbaarheid vanuit de wijk gewenst is? Is dit de werkelijke reden waarom verdiepingen worden toegevoegd aan de torens? Tot zover.

De voorzitter: Dan gaan we door naar mevrouw De Man. Gaat uw gang.

Mevrouw De Man: Ja dank u wel voorzitter. Ja, er is al een hoop gezegd, dus ik ga er niet heel veel tijd aan wijden. Onafhankelijk Rijswijk is in ieder geval hartstikke blij met het woonzorgconcept dat hier wordt gerealiseerd. We onderschrijven de noodzaak, we weten wat het voor de doorstroom kan doen, dus hartstikke blij met deze plannen. Hetgeen waar vanavond even niet zo blij mee zijn is toch wel eigenlijk de verontrustende woorden van de inspreker. Dat zijn ook woorden die ik al eerder heb gehoord vanuit heel veel verschillende mensen vanuit de wijk. Dus ik begrijp het gevoel dat er ergens onderweg in dit hele proces dat er iets niet is goed gegaan en ik ben ontzettend benieuwd van de wethouder, of hij enig idee heeft van goh, waar zou dit aan kunnen liggen? Hoe is dit ontstaan? Een beetje in hetzelfde kader als wat de heer Van Enk ook heeft gevraagd. En ik wil bij deze ook alvast laten weten dat ongeacht het antwoord van de wethouder, dat wij zelf ook nog even langs zullen gaan bij het Planbureau om te kijken van goh, had dit voorkomen kunnen worden? Dank u wel.

De voorzitter: Dan sluiten we hiermee de eerste termijn van het Forum af. Dan gaan we door naar de eerste termijn van het college. Wethouder Keus, gaat uw gang.

De heer Keus: Ja, dank u wel. En via u voorzitter ook dank aan alle Forum-leden voor een eerste inbreng. En ook bedankt langs deze weg ook aan de sprekers. Ja, we gaan hier vanavond spreken over Buitenpoort, over het bestemmingsplan. En eigenlijk wat bijna alle partijen inderdaad ook aanvoeren is dat de communicatie, op dat vlak, dat dat er niet best uitziet. En dan kan ik allerlei argumenten aandragen waarin ik aangeven dat we als gemeente enorm ons best hebben gedaan om duidelijkheid te verschaffen en ook de verkoopbrochures aandragen waarin ook inderdaad melding wordt gemaakt dat er hoogbouw kan plaatsvinden, ook inderdaad iemand refereerde er ook aan, de makelaars die ook een verantwoordelijkheid hebben in het kader van de onderzoeksplicht en de informatieplicht om kopers ook te wijzen op de mogelijkheden binnen het

bestemmingsplan. Maar feitelijk kunnen we constateren dat er gewoon zaken niet goed zijn gegaan. En er wordt mij ook gevraagd: kunt u misschien uitleggen wat dat precies is? ik denk dat er meerdere factoren daarbij van belang zijn. Ik ga me absoluut niet verschuilen achter corona, maar de manier van communiceren en participeren is daardoor wel een stuk vermoelijk. Maar we gaan het straks ook nog hebben over het participatietraject in het kader van Pasgeld en daar hebben we dat toch op een hele goede manier juist wel ingericht. Dus dat toont denk ik alleen maar aan dat het wel degelijk mogelijk is. Maar dat heeft hier, en eerlijk is eerlijk, dat moet je dan ook gewoon ruiterlijk toegeven, te wensen overgelaten. Ik wil hier ook het voorstel doen om daar nog eens heel goed naar te gaan kijken: waar, op welke momenten, hebben we wellicht nagelaten om de omgeving actief te betrekken. Om een simpel voorbeeld te geven: ik meen dat we de bewonerscommissie vergeten waren in eerste instantie om ook uit te nodigen voor de informatieavond. Nou ja, dat zijn fouten die kunnen natuurlijk gebeuren, maar er zijn meerdere fronten denk ik dat het wellicht wat ... Dat het gewoon beter had gemoeten. En we krijgen nog heel veel ontwikkelingen in RijswijkBuiten, dus ik denk dat het goed zou zijn als we daar goed lering uit trekken, zodat we die fouten in het vervolg niet meer maken. Dus dat wil ik u hier sowieso toezeggen. Maar het idee dat er een aantal zienswijzen nog niet beantwoord zou zijn, daar kan ik me dan daarentegen niet in vinden, want die liggen nu hier voor. De beantwoording, we hebben ze wel geclusterd inderdaad in een aantal, want er waren wel vijftig ingediend, maar die redelijk waren te clusteren in zeven unieke zienswijzen, en die zijn allemaal van een antwoord voorzien. Als u echt concrete vragen, zienswijzen kent die niet van een antwoord zijn voorzien, dan wil ik dat natuurlijk zo spoedig mogelijk weten. Maar dat is niet het beeld dat ik heb. Volgens mij hebben we alles gewoon in kaart en ook van beantwoording voorzien. We zijn daarna ook nog in gesprek geweest met de bewonerscommissie, zowel ambtelijk als ook bestuurlijk. Dus een aantal zaken die vanavond ook zijn ingebracht, die komen me ook al redelijk bekend voor. En ja laat ik daarbij ook de ... Nou, niet de dilemma's schetsen, maar wel het spanningsveld waarin je opereert. Gelukkig worden alle argumenten ook wel door jullie allemaal genoemd. We zijn blij met een woonzorgcombinatie, dat soort appartementen, dat die gerealiseerd worden binnen dit plan. Maar aan alles zit natuurlijk ook een berekening ten grondslag. En een verbetering van de architectuur, of een meer hoogwaardige kwaliteit daarvan, is niet gratis. Dat gaat gepaard met kosten. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld de parkeeroplossing, waar vanuit de bewonerscommissie en vanuit de zienswijze, van ja daar zou toch een ondergrondse parkeergelegenheid worden aangeboden. Ook dat brengt behoorlijke kosten met zich mee. En tegelijkertijd hebben we vanuit ons als gemeente ook de doelstelling om juist ook huurappartementen te realiseren in een bepaalde prijsklasse, zodat ze ook voor een groep mensen ook betaalbaar zijn. En zeker in deze tijd waarin we leven met een enorm woontekort is het heel belangrijk dat we in die prijscategorie, die huurcategorie, ook woningen realiseren. En al die factoren, en al die wensen, die moeten ergens in een berekening allemaal werkt inderdaad gaan doen. En dat betekent in alle eerlijkheid ook dat er soms een concessie wordt gedaan aan de kwaliteit bijvoorbeeld, maar niet als je het mij vraagt, wordt er geen ondergrens bereikt. We hebben alsnog, en dat is ook uw raad in 2016 in het beeldkwaliteitsplan vastgesteld, daaraan wordt gewoon getoetst. En dat wordt ook door de welstand uiteindelijk, die toets, die komt dit plan ook gewoon door. En dat zijn op die manier zoals we dat geregeld hebben. En als het gaat bijvoorbeeld ook om het groen ... Er wordt ook gesuggereerd dat er vanuit financiële belangen dan in het groen wordt gebouwd. Nou, het was volgens mij de heer Van Enk, die vroeg ... Ik heb het nog even nagekeken. Het stuk groen wat dan wordt afgeknabbeld zoals u het noemde. Het gaat om een

totaalstuk van 14.000 m², waarvan 250 m² dan uiteindelijk wordt betrokken bij dit plan. Dus wellicht dat dat het een en ander ook in verhouding zet. Dat dat, gelet op al de opgaves die we hebben, dat dat te rechtvaardigen is. Neemt niet weg inderdaad dat de kwaliteit van het groen, zowel kwalitatief dus inderdaad en ook kwantitatief, op de vraag van de heer De Vries om dat in de verdere planvorming, om dat wel een plek te geven. Het lijkt me heel goed dat ik dat meeneem ook naar de ontwikkelaars en dat ook die ambitie waar het groen en de stad elkaar omarmen, dat we daar absoluut ... Dat we dat principe fier overeind houden en daar niet te veel op moeten inleveren. Voorzitter, ik heb een hoop vragen gehad, ik kijk even welke ik allereerst afga. Ja we hebben het over de communicatie gehad. Communicatie zat zowel in de betrokkenheid. Daarvan heb ik gezegd dat we daar nog eens goed naar moeten gaan kijken en ook evalueren en inderdaad lering uit moeten trekken, ook om het vervolg wat beter te doen. Risico inderdaad van verkeerde ... Of onvolledig, nou onvolledig wil ik niet zeggen, maar in ieder geval aan onvoldoende communicatie is dat, mensen later in het beroep alsnog in beroep gaan tegen allerlei zaken op de vraag van de heer Loof. Nou ja, u heeft inderdaad de inspraak misschien dan net gemist, maar dat werd min of meer wel aangekondigd, dat als dit bestemmingsplan zo blijft dat mensen ... Dat het niet uitgesloten kan worden dat er inderdaad dan inwoners, bewoners, zich ook tot juridische middelen gaan wenden. Overigens zal dat ook natuurlijk altijd mogelijk zijn als dit plan wordt aangepast. Ook dan behoudt iedereen zich natuurlijk het recht voor om in beroep te gaan. Ja dat kan je nou eenmaal nooit volledig uitsluiten. Dan het andere deel vanuit communicatie waarnaar gerefereerd werd over de hoogbouw en de plannen dat dat in het voortraject niet zou zijn gecommuniceerd. Kijk als ik even heel formeel inderdaad gaan kijken is er in het bestemmingsplan is het duidelijk altijd geweest dat deze de maximale hoogte in dit gebied 35 meter, dat daar ook een wijzigingsbevoegdheid ... Dat er een wijzigingsbevoegdheid ook zit in het bestemmingsplan en daarbij ook nog een mogelijkheid tot afwijking. En ik geef wel ook gelijk toe aan mevrouw Van Nunen dat het wel allemaal heel erg ... Nou schuurt zo wil ik het ook niet zeggen, schuurt. Maar het wordt wel heel erg opgerekt. En ik begrijp dat het zo overkomt, maar het was wel duidelijk ... Althans, het was wel in ieder geval ... Het had bekend kunnen zijn dat deze mogelijkheid er was. En ja, het is dan nu aan mij ook om te verantwoorden waarom we dat doen en ik noemde net al een aantal argumenten: woonzorg wat we graag willen realiseren, een bepaalde huur in een bepaalde prijscategorie willen realiseren. Al die zaken en meer, die maken dat we inderdaad het ook een financieel haalbaar plan konden maken, dat we tot dit besluit, dit voorstel aan u zijn gekomen. Met het vaststellen van het bestemmingsplan wordt dat ook in rechten volledig mogelijk om het op deze manier te doen. Ja, ik hoorde ook de heer Weterings meen ik van of dat nou nog mogelijk zou zijn om dan toch met minder verdiepingen ... Maar ook dat vind ik het wel belangrijk dat u op de hoogte bent, of wel ook goed bewust bent van de consequenties die dat dan voor dat plan ook gaan hebben. En nog los even van de financiële consequenties die dat voor dat plan gaat hebben is het ook, en de inspreker heeft het daar ook over gehad, is de noodzaak voor die woonzorgappartementen die we willen realiseren met dit plan ook gewoon heel hoog. Dat is heel urgent. Er zijn enorme wachtlijsten. Dus het is ook wel degelijk van groot belang dat we enige vaart houden in deze ontwikkeling. En dat wil ik u ook wel ter overweging meegeven. Voorzitter, ik denk dat omwille van de tijd, we hebben nog een hele lange agenda, wil ik hem even bij de mobiliteit ... Ik omarm ook echt de oproep om nog scherper te gaan denken over het mobiliteitsconcept. We gaan daar ook met deelmobiliteit werken in het plan. Daar zijn ook de parkeernormen op afgestemd. Maar de verantwoordelijkheid ligt nu ook echt bij de gemeente om dat optimaal te faciliteren. En ik heb ook eerdere

gesprekken gehad dat ik vind, dat ben ik ook met een van de insprekers hartstikke eens, dat mobiliteit niet een sluitstuk moet zijn van een ontwikkeling, maar dat dat integraal moet worden meegenomen. Nou ja, die boodschap is ook echt wel aangekomen. Ik vind ook dat we daar naar de regio toe, naar de MRDH, ook echt werk moeten maken als het gaat om OV-verbindingen. Dat we daar nog een slag te maken hebben en dat we dat ook bestuurlijk moeten gaan agenderen. Dus die neem ik ook mee. En even kijken. Dan kom ik nog voor de eerste termijn even ... En dan denk ik dat ik wel een vraag wellicht vergeten ben, daar kom ik dan op de tweede termijn op terug, over de brug. Daarvan wil ik toezeggen dat we dat zo snel mogelijk, maar ik hoop eigenlijk nog eind oktober, dat we daarmee naar u raad ook kunnen komen, over het onderzoek verkeerskundig over de nut en noodzaak van een brug. Zoals u wellicht weet staat in het investeringsplan ... Is er geld gereserveerd voor deze brug. Het is inderdaad een loopbrug: je hebt daar te maken met de helling. Dat wordt heel lastig fietsen, tenzij je echt een geoefend fietser of wielrenner bent. Dat dat een loopbrug is. Daarvan wordt nu gekeken inderdaad naar de haalbaarheid maar ook nut en noodzaak van die brug. Daar kom ik zo snel als mogelijk bij u op terug. Voorzitter, daar houd ik het even bij voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de tweede termijn van het Forum. Allereerst de heer Loof in de tweede termijn. Heeft u iets te melden? Ja, gaat uw gang.

De heer Loof: Ja, zeker. Dank u wel voorzitter. Voorzitter, dank u wel. Vraag voor de wethouder nog. Nou, bedankt voor de beantwoording. Over de Raad van State heb ik inderdaad net gemist dan, over het beroep. Maar dank voor de bevestiging daarbij. Nog even kort de vraag: ondanks dat, wanneer zou er eventueel gestart kunnen worden met de bouw? Zou ik graag wel willen weten. Ook de geluidsbelasting op de Prinses Beatrixlaan: wordt daar ook in overleg getreden de collega Verkeer? Eventueel de toekomstige, of wellicht neemt wethouder Keus die portefeuille wel tijdelijk over als de wethouder Verkeer weggaat voor zijn nieuwe functie. En daarin ook de koppeling met de Van Rijnweg, omdat de verwachting toch is dat de Prinses Beatrixlaan daardoor drukker wordt. Hoe ziet de wethouder dat? En nog de vraag: de wethouder gaf aan dat de oprekking schuurt. Dat maakt dat de gemeente er niet sterk voorstaat in zo'n zaak. Hoe ziet de wethouder dat? Kan hij daar verder toelichting op geven. En nog qua communicatie: het is helder dat er wordt gekeken wat beter kan, maar ik wil toch iets concreter weten wat er beter kan. De wethouder zei bijvoorbeeld: ik wil corona niet de schuld geven *maar*. Toen wist ik al genoeg. Als dat wordt gezegd, dan wordt dus eigenlijk gezegd: het was corona. Maar dat zei de wethouder ook niet. Wat hij zei wel: we willen dingen aanpassen. Dus wat wordt er specifiek, concreet aangepast om dit te voorkomen in de toekomst. Vooral omdat er is gezegd dat het in Pasgeld volgens de wethouder wel goed is gegaan. Graag daar nog wat beantwoording op voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Mauer in de tweede termijn.

Mevrouw Mauer: Dank u wel voorzitter. Er zijn nog een aantal vragen die nog niet beantwoord zijn. Zo worden er meerdere malen zorgen geuit over opbrengsten van de zonnepanelen wanneer er meer schaduw is door hogere bebouwing. Ik zag in de beantwoording dat dit punt geen toetsingscriteria is en dat er dus wel wordt gerefereerd naar de TNO-norm. De TNO-norm die gaat dus over de leefkwaliteit, maar niet over de opbrengst

van de zonnepanelen. Mijn vraag aan de wethouder is dan ook of er voldoende recht gedaan wordt aan de mogelijke negatieve financiële gevolgen voor de inwoners die hiermee geconfronteerd worden. Of de wethouder een beeld van de omvang van deze financiële gevolgen heeft en voor hoeveel inwoners dit speelt. En hoe de wethouder van plan is om hiermee om te gaan. Dit was mijn tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Veerman in tweede termijn.

De heer Veerman: Dank u wel voorzitter en de wethouder voor de beantwoording van de eerder gestelde vragen. Dat roept eigenlijk nog wel een aantal vraagjes op. En we hebben het eerder natuurlijk ook al genoemd, wat mijnheer Van Enk ook zei over de vorm van het gebouw zelf, daar hebben we het al eerder over gehad, of dat nog wellicht een aanpassing zou kunnen krijgen. Nou daar wordt hard aan gewerkt begrijp ik en misschien zijn er ook wel mogelijkheden. Dat doet me deugd. Wat ik eigenlijk jammer vind. We hebben ... Afgelopen dinsdag hadden we de woonzorgvisie en daar waren een aantal van onze raadsleden ook bij. Als je kijkt binnen die woonzorgvisie is het aan de gemeente en aan de raad om bepaalde keuzes te moeten maken. En wat me nu een beetje bedruipt is dat we nu een heel mooi een en tweede fase krijgen, de woonzorgappartementen en het kleinschalige zorgcomplex wat er gaat komen. Maar dat het in zijn geheel gefinancierd moet gaan wonen met een hoge derde toren en dat vind ik toch eigenlijk wel jammer dat dat in deze tijd moet. We kunnen als gemeente natuurlijk ook wel onze eigen verantwoordelijkheid nemen en keuzes maken daarin. Nu lijkt het net of die derde toren mogelijk alleen noodzakelijk is om één en twee voor elkaar te krijgen. En dat vind ik toch eigenlijk wel jammer dat dat nu voorligt op deze manier. Misschien hadden we andere keuzes kunnen maken, zoals ook, want daar wil ik toch wel even aan refereren, aan die tweede herziening in 2019. Toen in het plan werd er uitgegaan van 35 meter. Ik snap 2019, toen is dat goedgekeurd, 14 januari uit mijn hoofd. Tot nu, heeft die verandering plaatsgevonden naar 43 meter en hebben we die keuze toen dus blijkbaar gemaakt financieel voor de keuze: we krijgen dit alleen maar voor elkaar als we die derde toren waarschijnlijk hoger gaan bouwen. Nou dat is niet teruggekoppeld naar de raad, dat vind ik jammer, want dan hadden we misschien ook een andere keuze kunnen maken die nu niet voorligt. Maar dat is mijn vraag of dat inderdaad het geval is en of we die keuzes anders gemaakt hadden kunnen worden op die basis. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Enk in tweede termijn.

De heer Van Enk: Ja de wethouder heeft wat mij betreft duidelijk antwoorden gegeven. Communicatie kan beter, dat moet ook. Ik denk niet dat het aan een heel participatietraject ligt, want het gaat om een wijk waar mensen gewoon wonen en van meet af aan kunnen zien wat ongeveer de contouren zijn van ons stedenbouwkundig plan. En dat moet helder zijn. Dat moet geen vele verdiepingen schelen. Dat is gewoon de conclusie vanavond. Wat betreft de vierkante meters Wilhelminapark. Dat zijn geen schokkende aantallen vierkante meters. Als je het totaal neemt kun je zeggen: ja dat is in een dorp al gauw een flinke achtertuin van een huis. Maar ja we leven hier nou eenmaal niet in een dorp, hoe graag anderen toch anders doen geloven. En we hebben dus vierkante meters nodig, en we hebben met regelmaat van de klok in onze raad ook grondexploitaties vastgesteld over RijswijkBuiten. Ik neem aan dat dat daar allemaal ook in betrokken is. Dus

wat dat betreft akkoord. We moeten er niet onduidelijk over zijn. Dat moet sluipenderwijs gebeuren. Maar dan is dit ook de grens lijkt mij. Dank u wel.

De voorzitter: Gaan we door naar de heer Weterings in tweede termijn.

De heer Weterings: Voorzitter dank u wel. Ja mijn voorgangers hebben er al over gesproken, de participatie en de verwarring die is ontstaan op verschillende websites en bij verschillende makelaars. Ik vind het echt storend. In plaatsen als deze, ja tientallen, honderden eigenlijk, een warm welkom geven, krijgen ze allemaal een koude douche. Ik baal daarvan, ik vind het echt heel vervelend. Ik heb nog geen antwoord gekregen van de wethouder over de privacy van de veranda. Wat nu veertien meter is, wat dus eigenlijk dertig zou moeten zijn. En laten we vooropstellen voorzitter. Kijk ik ben best bereid ... De inwoners weten dat er gebouwd gaat worden. Dat is eenmaal een feit en daar sta ik ook helemaal achter. Alleen we hebben wel afspraken gemaakt in 2016 met een bestemmingsplan van 35 meter. Dat is ook in het bezwaarschrift Parkrijk opgenomen met het antwoord daarin. En waarom het nu in een keer 43 wordt, ja ik kan het ook niet verkopen. Ik wil best wel ... Rijswijks Belang is niet tégen dit plan, maar wel gewoon volgens afspraak, volgens de vastgestelde bestemmingsplannen van 35 meter. En we zullen dat ook gaan verzoeken, of dat in een motie is of in een amendement, we moeten even kijken hoe het in de stukken staat. Ik denk dat het een motie wordt, om toch gewoon het conceptplan van 2016 te hanteren. En dan het parkeren in het algemeen op eigen terrein dat gebeurt eigenlijk niet. Staat wel in de beleidsplannen en er is ook geen reservecapaciteit opgenomen. Want bijvoorbeeld bij De Linden is dat namelijk wel gebeurd, in de eerdere visie van 2020. En is toen ook in één keer geschrappt en waarom weten we niet. Ook het parkeerdek op eigen terrein is in november in één keer verdwenen in een stuk. Goed, maar dat terzijde, zijn allemaal van die kleine kanttekeningen. Dus laat ik even concreet zijn dat Rijswijk Belang zou kunnen leven met de 35 meter toren uit het bestemmingsplan, mits deze passend is ook met de architectuur zoals in de zienswijze is meegegeven. Dat betekent met groene terrassen, groene gevels, zodat het aansluit bij de omgeving, dat de overgang van park naar wijk zou namelijk groeien en verweven worden. Zo staat het ook in het uitwerkingsplan van Parkrijk: 'en geen zwarte toren op zicht'. Dus er zijn zoveel dingen in één keer veranderd. Ja daar kunnen we gewoon echt niet mee leven. Toch nogmaals kort gezegd: wij gaan niet voor dit plan liggen, want wij zien ook wel de zorg van woningen en vooral de ouderenzorg vinden we heel belangrijk. Maar ik wil heel graag dat het zich houdt aan de gemaakte afspraken in het bestemmingsplan van 2016. Dat betekent 35 meter en niet hoger. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Ja voorzitter dank u wel. Dank voor de beantwoording eerste termijn aan de wethouder. Nou de wethouder heeft denk ik goede nota genomen en ik denk dat de ontwikkelaars, de bouwers die op meeluisteren samen met het programmabureau om de uitdaging op te pakken om op het thema architectuurmaterialisatie toch goed de grenzen van het maximale daar te gaan zoeken als het gaat om al die piketpaaltjes die in die business case overeind moeten worden gehouden. Dat die uitdaging genomen gaat worden. En ja we hebben met elkaar een goed beeldkwaliteitsplan vastgesteld. U heeft ook gezegd: daar zakt het niet doorheen. Dat snap ik, maar daar mag best wel de grens van het maximale in opgezocht worden

en die uitdaging leg ik graag bij u en het ontwikkelteam, de bouwers neer. Ja, dan wil ik toch reageren in eerste instantie op mijn collega de heer Weterings. In het bestemmingsplan staat geen 35 meter de heer Weterings. Er staat een mogelijkheid om om te bouwen naar 42 meter. Dus het verhaal is wel dat u uit moet gaan van de 42 meter die onderbouwd, die ruimte heeft de raad destijds in 2016 gegeven bij het vaststellen van het bestemmingsplan, om onderbouwd tot 42 meter hoog te komen. Ja en die legitimatie voor die onderbouwing tot die 42 meter te gaan, een meter hoger, 43, zit hem met name in het feit dat, en de wethouder heeft het ook toegelicht, dat we op die plek verschillende doelstellingen willen realiseren waar ook de heer Weterings een handtekening onder heeft gezet. We willen voor Rijswijkers betaalbare huurwoningen realiseren. We willen ...

De heer Veerman: Voorzitter?

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Veerman. De heer Veerman gaat uw gang. Korte interruptie.

De heer Veerman: Dank u wel. Ik wilde eigenlijk interrumperen op de hoogte, want hij noemt nu ook die hogere 42 meter, maar ik noemde net de tweede herziening en daar gaat u nu niet op in, want u gaat nu uit van dat die 42 meter hoogte gewoon gangbaar zou zijn en dat het daarin stond. Maar die tweede herziening waar ik net over sprak van 2019, staat die aanpassing er niet in, dat we naar 42 meter hoogbouw mogen. Dus daar staat nog steeds 35 meter. Dus wou ik even meegeven.

De voorzitter: De heer Van der Meij, vervolgt u uw betoog.

De heer Van der Meij: Voorzitter, ik denk dat de wethouder kan bevestigen dat in 2019 precies dezelfde zinsnede is opgenomen als in 2016. Ik heb het over de wijzigingsbevoegdheid om tot 42 meter te gaan. De 42 meter staat er an sich niet in, maar het college heeft de mogelijkheid, de wethouder mag het anders zeggen, heeft de mogelijkheid om gemotiveerd naar 42 meter te gaan. En die 42 meter, of die motivatie, zit hem in het feit dat wij belangrijke doelstellingen op die plek mede willen realiseren en dat zijn onder andere die betaalbare huurwoningen en die woonzorgconcepten. Ja en dat is die belangenafweging die nu voorligt en die heel concreet in een bouwopgave nu naar voren komt en waarvan aan de raad gevraagd wordt om die belangenafweging voor die locatie goed in ogenschouw te nemen. Dus ik, ja ik snap ook het dilemma wat de heer Keus ook schetst. Aan de andere kant: we willen met elkaar ook heel wat doelstellingen realiseren, ook in een wijk als RijswijkBuiten als het om het thema Wonen gaat. Dus dat is gezegd. Het tweede waar ik op wil aanhaken is wat de heer Loof inbracht over het geluid. Volgens mij hebben we voor deze locatie het besluit hoge grenswaarden geluid nodig die ik niet bij de stukken zie zitten. Ik kan me herinneren dat we dergelijke besluit hoge grenswaarden geluid ook voor bijvoorbeeld ... Hoe heet die? Wooncomplex De Linden hebben moeten besluiten als raad. Wellicht dat de wethouder daar een toelichting op kan geven. Is hier nu een besluit hoge grenswaarden voor nodig? En waarom zit die niet expliciet bij ... Althans ik zie het niet zo snel, bij de iBabs-stukken toegevoegd. Dat in tweede termijn voorzitter.

De voorzitter: De heer Cupedo in tweede termijn.

De heer Weterings: Voorzitter, ik had nog een interruptie als het mag.

De voorzitter: De heer Weterings, een interruptie op de heer Van der Meij. Kort.

De heer Weterings: Laat ik vooral zeggen dat ik deel de zorgen van de heer Van der Meij over het tekort aan woningen voor jongeren en ouderen. Alleen er staan wat mij betreft genoeg kantoorpanden leeg die we kunnen ombouwen. Deze nieuwe bewoners opzadelen met valse informatie, verkeerde informatie. Het is een groot rommeltje geweest. Dat kunnen we gewoon niet maken en we gaan echt proberen ze aan de 35 meer te houden. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van der Meij nog.

De heer Van der Meij: Daar wil ik graag reageren.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Meij: Er is geen sprake in mijn optiek, daar doet u echt de gemeente tekort aan, van valse informatie. We hebben te maken met een verantwoordelijkheid die kopers als eerste hebben om zich goed te laten informeren op het moment dat ze een woning aankopen en ik raad alle kopers aan: gebruik een aankoopmakelaar en ga niet zelf af op een verkopende makelaar of door websites af te lopen. Je koopt geen broodje van de zaak. Ik heb mijn eerste woning, mijn nieuwbouwwoning in Rijswijk ook met een aankoopmakelaar gekocht destijds.

De heer Weterings: Voorzitter?

De voorzitter: Laten we ...

De heer Van der Meij: En daarnaast is het de verantwoordelijkheid van makelaars, collega Van Enk wees daar ook al naar, om goed te informeren. Dat is niet de verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente kan moeilijk bij alle verkoopgesprekken zelf aanwezig zijn. Dus ik doe echt afstand van het feit dat we valse informatie als gemeente verstrekken.

De heer Weterings: Voorzitter? Alstublieft?

De voorzitter: Oké helder. De heer Weterings, u heeft nog een extra korte interruptie op de heer Van der Meij, en daarna ronden we deze discussie af.

De heer Weterings: Ja, heel goed voorzitter. Ik wil de heer Van der Meij erop wijzen dat in de beantwoording naar de bezwaren toe, de gemeente geeft toe dat er geen update heeft plaatsgevonden en geen actualisatie.

Dus er staat gewoon verkeerde, valse informatie op de site als het niet is bijgewerkt. Daar komt het gewoon op neer. Je kan alles overdenken, maar het is geen juiste informatie, verkeerde informatie, je kunt het ook fake news noemen, dat is het misschien ja ... Maar het klopt gewoon niet wat er heeft gestaan. En daar baal ik van, dank u wel.

De voorzitter: Dat is helemaal helder de heer Weterings. De heer Van der Meij, wilt u daar nog kort reageren? Of wilt u dat laten? Mijn advies is het laatste.

De heer Van der Meij: Heel kort. De feitelijke documenten, verkoopdocumentatie en het bestemmingsplan waren in mijn optiek op orde. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, duidelijk. Dan gaan we door naar de heer Cupedo in de tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer Cupedo: Dank u voorzitter. Geen behoefte.

De voorzitter: Nou dat ging vlot. Dan gaan we door naar mevrouw Van Nunen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter, ik heb ook vooral met interesse geluisterd naar de discussie tussen mijn collega's, want daar blijkt al zoveel ruis in te zitten tussen de interpretatie van de bestemmingsplannen, wat wel en niet in 2016 en 2019 er op papier heeft gestaan. Dat ik denk nou, wat verwacht je dan van inwoners? Maar goed, de wethouder kan ons vast daar een duidelijk antwoord op geven. Maar dat vind ik wel treffend, dat deze discussie hier onderling tussen collega's ontstaat. Voorzitter ik hoor de wethouder zeggen: ja, er zijn ongetwijfeld mede of ondanks corona wat gebrekkige communicatiestoornissen geweest en we gaan dat verbeteren in de toekomst. Maar daar hebben deze bewoners eigenlijk nog niet veel aan. Die gaan uit van wat er nu in het verleden aan communicatie rondom dit specifieke bestemmingsplan is gevoerd aan communicatie en wat zij dus ook terecht dan inbrengen als nalatig in het proces. Dus het verbeteren in toekomstige trajecten, ja dat zal wel, maar heeft dat ook betrekking dan op dit traject waar we nu over spreken? Want daar gaat het natuurlijk om. Voor de rest denk ik net zoals wat de heer Weerman zei: die compensatie zit hem natuurlijk in die hoogte van de woontoren met betrekking tot de huur en de woonzorgwoningen die daartegenover staan en die minder opbrengen. Dus ja, dan ga je vanzelf de grenzen oprekken en misschien zelfs over grenzen soms een beetje heen, als het gaat om die 250 m² van het park afsnoepen. De heer Van Enk kan dat minimaal vinden, je kunt er ook principieel in staan en denken: dit had niet gemogen, want daar hebben we afspraken over gemaakt en die heeft u ook weer opgerekt. Dus daar wil ik toch nog wel een punt van maken, ondanks het feit dat 250 m² misschien voor de wethouder een grote stadstuin is. Dat is het gewoon in Rijswijk niet. Voorzitter en wat hebben we eraan als inwoners zoals inspreker .... Bewoners zoals de inspreker ook aangaf echt de juridische procedure ingaan? Dan kunnen we voorlopig helemaal niet bouwen. Stel dat dat echt een traject gaat worden dat hard tegen hard gaat en dat tot de hoogste rechter gevoerd gaat worden, dan mist u ook inkomsten, want dan bent u gewoon net zoals bij de HBG-locatie, om een totaal ander voorbeeld te noemen, bent u enkele jaren gewoon op stilstand gezet. Is het niet verstandiger om, en dan sluit ik een beetje aan bij mevrouw Mauer, om gewoon toch maximaal in te zetten op die participatie en

communicatie, en gewoon weer een stapje terug te zetten en weer over te doen, want dan heeft u misschien meer bereikt, ook financieel - maar we kunnen niet in de toekomst kijken - meer bereikt dan wanneer u nu zegt: we zetten dit door en we zien wel hoe ver de inwoners gaan. U kunt er in ieder geval op rekenen als ik mevrouw McDonald hoor, dat dit nog een harde juridische strijd gaat worden. In ieder geval een procedure. Ik hoor graag of de wethouder gevoelig is voor het argument dat eerder en alsnog overleggen misschien meer financieel rendement oplevert dan het vasthouden aan het bestemmingsplan zoals het nu voorligt. Voorzitter, dat was mijn ...

De voorzitter: Dan de heer De Vries in tweede termijn.

De heer De Vries: Ja dank u voor het woord en ook dank richting de wethouder via u voorzitter voor de beantwoording van de vragen. Goed om te horen dat het principe van het in elkaar laten overgaan van stad en park nog fier overeind staat. Maar u geeft ook aan: ik neem het mee. En dan krijg ik toch een beetje het idee: ik neem het mee, maar dan wordt het misschien in alle afwegingen, ja dan gebeurt er uiteindelijk niks mee. Ik zou er wel voor pleiten dat het een uitgangspunt is en ik vraag dan ook om een toezegging van de wethouder. Dan nog over de hoogte. Ik heb net het bestemmingsplan erbij gepakt. En het klopt: 35 meter, en dan is er inderdaad een afwijkingmogelijkheid. En dan staat er: het overschrijden van regels inzake bouwen van bouwwerken, geen gebouwen, met maximaal twintig procent. Dan kom je inderdaad op 42 meter uit. Ik vraag me dan af: is dit nou een bouwwerk of een gebouw? Want wanneer het een gebouw is, is het maximaal tien procent. Dus dat is een beetje onduidelijk in het bestemmingsplan. Tot slot nog één vraag die openstond. Als reden werd opgegeven dat voor die verhoging, dat er meer zichtbaarheid is vanuit de wijk lees ik hier in het plan. Ik vond dat gewoon een hele rare reden, dus ik vraag me af: wat is nou die werkelijke reden? Is dat inderdaad financieel of is dat om meer zichtbaarheid te creëren zoals in het plan staat? Tot zover.

De voorzitter: Dan mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn. Dank je wel.

De voorzitter: Oké, dan gaan we door naar de tweede termijn van het college. Wethouder Keus, gaat uw gang.

De heer Keus: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ga gewoon de fracties even af. Ik had inderdaad nog wat vragen open staan van de VVD. U vraagt: start bouw? Nou ja even, als we ervan uitgaan dat we geen beroepsprocedures en dergelijke ... Het bestemmingsplan wordt vastgesteld, geen beroepsprocedures zouden worden gestart en dus ook het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld zou worden, dan zou het in de lijn der verwachting liggen om einde van dit jaar dan wel begin 2022 te starten met de bouw. Dat zou de planning zijn. En ten aanzien van het geluid: we hebben ook aangegeven in de toelichting en ook in de nota van zienswijze dat we inderdaad hogere grenswaarden gaan instellen. Echt een geluidsniveau of dergelijke, dat is niet nodig. Ik heb wel, even kijken, want het wordt ook door GBR gevraagd, om dat ontwerpbesluit te delen. Er is een ontwerpbesluit op dit vlak, dat hebben we door gemandateerd aan de omgevingsdienst Haaglanden. Daar ga ik nog even achteraan of dat mogelijk is om dat bij de stukken te voegen. Even kijken. Ik kan even niet

het antwoord een, twee, drie vinden, want er zijn ook andere maatregelen waardoor ook het geluid gereduceerd wordt, maar daar kom ik ook nog even op terug bij u. En wel is gebleken uit verkeersstudies dat het afsluiten van de Van Rijnweg in ieder geval geen, althans in ieder geval volgens de studies, geen invloed zou moeten hebben inderdaad op de Beatrixlaan, hoe daar het geluid wordt ervaren. Dus daar zit geen correlatie tussen die twee ontwikkelingen. Voorzitter, ik heb nog een vraag van de fractie Wij over de zonnepanelen. Interessante vraag. Daar is inderdaad geen wettelijk kader ofzo voor, dat door zo'n ontwikkeling er minder zon en daardoor dus minder energie opgewekt wordt. Ik weet wel dat dat in het kader van de afspraken die gemaakt worden tussen bewoners en Klimaatgarant, dat daar eventuele schade, of derf van zon, en daardoor dus de opwek van elektriciteit, dat dat binnen die afspraken met Klimaatgarant, dat dat daarin wordt opgevangen. Dus dat dat niet ...

De voorzitter: Ja wethouder Keus, er is een interruptie. Ik zat even te wachten op een punt, maar die kwam niet. Ik geef graag het woord even kort aan de heer Loof voor een interruptie. Gaat uw gang.

De heer Loof: Ja dank u wel voorzitter. Ja nog heel even kort: de wethouder zei dat hij hierop terug zou komen wat betreft het geluid. Op welke termijn komt hij hierop terug? En als hij daar niet direct antwoord op geeft, dat is prima.

De voorzitter: Wethouder Keus, gaat u verder met uw betoog.

De heer Keus: Nou ja, uit die studie blijkt inderdaad dat we geen geluidsscherm nodig hebben. Dus de grenswaarde wordt wel verhoogd. Omgevingsdienst Haaglanden moet dat inderdaad toetsen. Er ligt een ontwerp besluit, die is ook ... Er zijn geen zienswijzen daarop ingediend, dus die moet nog wel definitief worden vastgesteld, maar dat gaat vaak gelijktijdig ook met het vaststellen van het bestemmingsplan. En wat ik begrijp is dat dat te maken heeft ook met verwijding van de gevel en de borstwering van de balkons, dat die op die manier, ik ben geen expert, maar dat op die manier voldoende het geluid geweerd wordt van de Beatrixlaan. Dus nogmaals, ik zal nog even uit laten zoeken of dat ontwerpbesluit, waar dus geen zienswijzen op zijn binnengekomen van de omgevingsdienst, of we die kunnen voegen bij de stukken.

De voorzitter: Wethouder Keus, ik zie een nieuwe interruptie van de heer Loof. De heer Loof een korte interruptie nog.

De heer Loof: Dit was nog even heel kort mijn tweede vraag die ik eigenlijk net wilde stellen, maar ik zag dat de wethouder direct antwoord wilde geven op de eerste. Maar dank u wel voorzitter. Ja voorzitter, ik wil graag van de wethouder weten of die een onrechtmatige daadprocedure of misschien een planschadeprocedure verwachting hierin. Wat ziet hij als mogelijkheden? Als ik dit zo hoor en ook destilleer wat de insprekers hebben gezegd, de mogelijke risico's die er zijn, ben ik een beetje bang voor inderdaad een herhaling van over drie jaar kunnen we pas bouwen. Dus fijn dat we kunnen beginnen als alles goed gaat eind dit jaar, maar ik zie de bui al hangen. Dus wat verwacht de wethouder qua eventuele planschade of dergelijke?

De voorzitter: Wethouder Keus, gaat uw gang.

De heer Loof: Dank u, sorry voorzitter.

De heer Keus: Ja voorzitter, het is volgens mij echt een standaard les om nooit antwoord te geven op 'wat als-vragen', maar toch ga ik even dan toch formeel even kijken, want ik ben geen jurist, maar de heer Van der Meij refereerde ook aan een andere ... Aan de overkant aan een situatie waarin een soortgelijke kwestie destijds speelde. Dat was wel een moment om heel goed lering te trekken ook over de informatievoorziening. Die kan je als gemeente gewoon honderd procent op orde hebben, maar je bent natuurlijk nooit bij alle gesprekken die de makelaars voeren. Waar wij ons wel op kunnen baseren zijn gewoon de verkoopbrochures die door de makelaar zijn verspreid, waarin wel degelijk ook met hoogbouw rekening wordt gehouden. En dan word ik toch ook even formeel dat wij inderdaad in de bestemmingsplannen, dat het duidelijk is dat ook deze hoogtes weliswaar inderdaad in afwijking van wat wij in het bestemmingsplan ... Maar dat die bevoegdheid en die flexibiliteitsbepaling wel degelijk zijn, om die in te zetten. En het behoort tot de ... Ook even formeel tot de informatie en de inlichtingenplicht ook van de kopers en verkopende partij, om dat te delen met elkaar.

De voorzitter: Wethouder Keus er is een interruptie van de heer Van Enk. De heer Van Enk, kort graag.

De heer Van Enk: Ja voorzitter, ik ben bang dat deze discussie een beetje gaat ontsporen. Kijk we zitten hier als raadsleden om keuzes te maken en niet om te pretenderen of te, ja ... Hoe noem je dat? Speculeren is het meer, op procedures, dat ten eerste. En ten tweede op planschade. Planschade kan optreden als er in plaats van geen flat wel een flat ergens komt te staan. Maar we praten hier over een klein verschil. Een relatief klein verschil tussen een paar etages meer of minder. En nogmaals, zelfs al zijn bewoners juist op de hoogte gesteld van hoe de plannen er voor liggen, dan nog kan een gemeenteraad zeggen na een aantal jaren: wij gaan een ander bestemmingsplan vaststellen. En dat heeft niks met misleiden of wat ook te maken. Dat is een risico dat we allemaal lopen rondom onze woning. Er kan altijd iets veranderen. Dus om nou te voorkomen dat we dit soort speculaties gaan doen wil ik vragen aan de wethouder, maar ook aan mijn collega's, om gewoon inhoudelijk dit plan te beoordelen en het daarbij te laten. Dat zou mijn advies zijn.

De voorzitter: Ja. En ik wil u allen verzoeken om uw interrupties kort te houden. Wethouder Keus, gaat u verder.

De heer Keus: Ja, dat snap ik, en ik zal het zelf ook proberen kort en bondig te houden. Maar ik wil wel gehoor geven aan de oproep van de heer Van Enk inderdaad om het vooral ... Er zijn namelijk wel degelijk keuzes inderdaad te maken, politieke keuzes. Ik heb net een heel palet aan opgaves, uitdagingen en behoeftes genoemd. De ruimte is schaars, daarin moeten dus goede keuzes worden gemaakt. Dat is inderdaad een politieke afweging. Dus de heer Weterings noemt een aantal dingen en mevrouw Van Nunen ook. Maar ik hoop wel dat u zich ook goed bewust bent dan van de gevolgen en dat ook alles op elkaar ingrijpt. En u kunt heel goed uitleggen, en dat mag u natuurlijk doen, wat u allemaal vooral niet wil in het plan. Maar ik hoor dan ook wel graag waar u concessies op wilt doen. Dat zou wel inderdaad de discussie politiek en inhoudelijk

losmaken.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie wethouder Keus, door mevrouw Mauer. Mevrouw Mauer gaat uw gang. Kort graag.

Mevrouw Mauer: Dank u wel voorzitter. Ja dit gaat nog even over de beantwoording van mijn vraag. U had het over dat als de inwoners dus minder zonuren hebben, dat dit dus door Klimaatgarant opgevangen wordt of vergoed wordt. Klopt dat? Als we minder zonuren hebben omdat er een hoger gebouw komt?

De voorzitter: Wethouder Keus.

De heer Keus: Voorzitter, ik zit niet zo technisch in de materie, maar er kunnen ook andere omstandigheden zijn waardoor er minder zonuren ... Waardoor er minder elektriciteit wordt opgewekt, maar dat zit wel in de afspraak inderdaad met Klimaatgarant. Maar er is geen toetsingskader dat door deze ontwikkeling, dat dat te verhalen is, dus die financiële schade die er dan zou zijn, die zou optreden, op de gemeente. Dat is wat ik hiervan weet. Maar het is een interessante ontwikkeling, omdat het inderdaad nog niet zo heel erg lang is dat er zo massaal natuurlijk met zonnepanelen wordt gewerkt. Dat zijn wel interessante vraagstukken. Voorzitter, ik kom bij de fractie van D66. Ja, daar wordt min of meer een beetje de suggestie inderdaad gewekt of die derde toren dan nodig zou zijn om die andere te realiseren. Ja dat is niet ... Dat kan je niet zo een-op-een stellen. Nogmaals, het is een heel palet aan allerlei opgaves en maatschappelijke opgaves die we willen adresseren en die we ook vanuit de raad meekrijgen in deze gebiedsontwikkeling, die we een plek inderdaad willen geven. Overigens hebben we nu heel erg de focus op de Parkwachter die dan inderdaad wat hoger is. Maar de andere gebouwen, de andere twee gebouwen, die ook onderdeel uitmaken van dit plan, die zijn alle twee een stuk lager dan de 35 meter die het bestemmingsplan toelaat. Ook omdat het gehele plan stedenbouwkundig verantwoord moet worden. Dus als je echt sec wilt spreken over een financiële optimalisatie van het plan, doet u het plan echt tekort. Dat zou inderdaad ook die andere gebouwen tot het maximale uitgerekt worden. Maar het is het geheel wat u moet beschouwen. Het is lastig om dat een-op-een zo aan elkaar te relateren. Voorzitter, de fractie van het CDA ... Nou inderdaad die ...

De voorzitter: Wethouder Keus, er is een interruptie door de heer Veerman. De heer Veerman kort, gaat uw gang.

De heer Veerman: Ja wat ik mij afvraag: als we alles nu iets hoger hadden gedaan en deze op 35 hadden staan en de andere gebouwen iets hadden opgehoogd, was dat ook een optie geweest?

De voorzitter: Wethouder Keus.

De heer Keus: Voorzitter kijk ... Dan kijk ik even met mijn ... Ja, kijk ik ben geen stedenbouwkundige. Dus al die factoren: het moet er goed uitzien, het moet verantwoord zijn, het moet passen allemaal binnen het plan. Er zit ook nog een keer het zorgconcept bij met een behoefte aan een aantal ruimtes. Dat al die zaken bij elkaar

... Het moet gewoon een goede ruimtelijke ordening uiteindelijk zijn. Dus ik hoor uw vraag: ik ga hier niet ja of nee direct op antwoorden. Ik weet alleen wel dat hier een hele zorgvuldige afweging aan vooraf is gegaan om het op deze manier te doen. Overigens moest er één hoogteaccent ook komen. Dat is ook in het beeldkwaliteitsplan ook door uw raad ooit vastgesteld, die er echt moest uitspringen. Ik denk ook meer dat daar de overweging in zit, en dat zeg ik naar de heer De Vries, om deze eruit te laten springen. Dat is denk ik niet de motivatie om hem bewust nog twee verdiepingen hoger te maken, maar wel dat deze eruit moest springen als wijkaccent. Vandaar dat die gelaagdheid is aangebracht. Maar ik begrijp uw vraag. Voorzitter, de fractie van het CDA. Ik wil daarbij wel overigens bij het groen wel even benadrukken dat het nooit echt openbaar groen of zo is geweest. Dus het is onderdeel geweest, volgens mij zijn mevrouw Van Nunen het ook, horende bij een woning, gewoon een lap grond. Het is nooit openbaar groen geweest of onderdeel van het Wilhelminapark, behalve dan dat het qua bestemming inderdaad groen heeft, maar ook een wijzigingsbevoegdheid om het om te zetten naar woningen. Dus die nuancering wil ik wel even plaatsen. Voorzitter, kom ik bij de fractie van Rijswijks Belang. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik de vragen over de privacy, daar kom ik schriftelijk even bij u op terug. Een technische vraag. Het antwoord, zoals die in de nota van zienswijze staat ... Snap ik, die had misschien iets beter verwoord kunnen worden, maar daar komen we bij u op terug. Ja en verder, ja ik heb het al tegen u gezegd: ik snap het heel goed. Kijk wij werken als college binnen de kaders die door u gemeenteraad ooit zijn vastgesteld. En u vraagt nu eigenlijk, en wat de heer Van Enk ook zegt: dat kan natuurlijk door voortschrijdend inzicht kunnen plannen ook wijzigen. En dat is ook een risico van iedereen, dat er zaken door allerlei omstandigheden veranderen. Nogmaals, ik geef u alleen wel mee dat alles met elkaar samenhangt. Dus als u wijzigingen in het plan wilt hebben, dan lijkt het me wel goed dat u ook goed bewust bent ook van de consequenties en de gevolgen inderdaad van de andere afwegingen die u dan maakt. En daarbij wil ik wel inhoudelijk ook wel meegeven, dat is ook door de inspreker aangegeven, dat er ook enige voortvarendheid in deze procedure ... Dat daar ook te realiseren van de zorgappartementen ook bij gebaat is, ook een afweging die ik graag wil meegeven in het bepalen van uw standpunt.

De voorzitter: Wethouder Keus, over voortvarendheid gesproken, wellicht kunt u pogen om tot een afronding te komen, omdat we nog heel veel agendapunten vanavond te bespreken hebben. Dus als u daar ...

De heer Keus: Ja, absoluut. Oké, nou dan ga ik naar een conclusie. De uitdaging die pak aan.

De heer Weterings: Voorzitter, mag ik een interruptie op de heer Keus van mij? Wat hij heeft mij een paar keer genoemd.

De voorzitter: Ja, de heer Weterings. Een korte interruptie graag. En alleen een vraag.

De heer Weterings: Ja, heel kort over de consequenties. Ja, u geeft een plan vol met weeffouten, dus de consequentie ligt dan meer bij u, maar ik heb een vraag gemist over de groene terrassen en de groene gevels, wat aansluit bij de omgeving. Dat staat in het plan van Parkrijk, en dus geen zwarte toren. Daar heb ik u niet meer over gehoord. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Keus.

De heer Keus: Ja, die vat ik eventjes bij de oproep van de heer Van der Meij aan de ontwikkelaars om de uitdaging aan te pakken om in de verdere uitwerking toch nog te kijken waar nog met enige creativiteit wellicht tot een kwaliteitsverbetering kan komen. Maar die neem ik mee, maar ik kan u hier geen harde toezegging daarover doen.

De heer Weterings: Dank u wel, maar het staat wel in het plan hè voorzitter. Dank u.

De voorzitter: De heer Weterings, altijd via de voorzitter spreken, dit sta ik niet toe. Wethouder Keus, gaat u verder.

De heer Keus: Ja, ik ga naar een afronding ook toe, er waren een hoop vragen of opmerkingen, ook van de fractie van PvdA, maar die schaar ik ook onder wat-alsvragen en allerlei juridische consequenties. Ik wil u voorstellen om dit zeker, dit plan, ik heb een aantal toezeggingen gedaan, maar om dit plan wel naar besluitvorming te brengen. U geeft aan ja de huidige bewoners, die hebben daar dan weinig aan dat u nu lessen wil trekken, maar ik wil u ook wel zeggen dat heel deze procedure, dus de zienswijzeprocedure, juist bedoeld ook is om allerlei zaken of hiaten, om die voor de definitieve vaststelling van het bestemmingsplan, om die er ook uit te kunnen halen. Ook hebben we, zeker als gemeente, want ik neem nu inderdaad een hoop op mij, maar tegelijkertijd hebben we ook wel degelijk de hand uitgereikt naar de bewonerscommissie onder andere en ook door middel van het beantwoorden van uw vragen, om wel degelijk gehoor te geven aan de bezwaren en de zorgen die er zijn.

De voorzitter: Wethouder Keus, er is een interruptie van de heer De Vries. Korte vraag, alstublieft, de heer De Vries. Ga uw gang.

De heer De Vries: Dank u. Ik had nog een technische vraag, dat ging over het bestemmingsplan, de tweede herziening. Volgens mij is dat toch echt een gebouw en dan kan een afwijkingmogelijkheid maar van tien procent. Ik vind het goed als u er schriftelijk op terugkomt, maar dan klopt de 42 meter niet. Nou ja, dan zijn we zelf fout bezig, volgens mij.

De voorzitter: Wethouder Keus.

De heer Keus: Ja, voorzitter, ik zal er inderdaad schriftelijk op terugkomen. Wel wil ik nog even aangeven dat bij de tweede herziening, dat moet u ook maar net weten, maar is dit plan, dit deelgebied, dit 't Haantje West, waar al een uitwerkingsplan voorlag, is niet meegenomen in de tweede herziening van het bestemmingsplan. Dus u zou eigenlijk naar de eerste herziening van het bestemmingsplan moeten kijken, maar ik kom wel schriftelijk daar even op terug, want ik vind het wel belangrijk dat dat scherp op papier staat en dat u dat kan meenemen ook in uw vormen van uw standpunt. Voorzitter, dat was het voor mij in tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat is hartstikke mooi. Daarmee hebben we dit agendapunt afgerond en ik ga er vanuit dat dit als besprekstuk naar de raad toe gaat, die conclusie mogen we wel trekken na deze bespreking. Dan zit voor mij op dit moment het voorzitterschap erop, van deze vergadering en draag ik het over aan de heer Dolmans en we schorsen daarom even de vergadering voor een minuutje. Dank u wel, allen, voor uw bijdrage en tot straks.

10. Raadsvoorstel Hoofdplanstructuur Pasgeld (21 061)

De voorzitter (De heer Dolmans): We gaan weer door met het volgende agendapunt en dat is het raadsvoorstel Hoofdplanstructuur Pasgeld. Ik vermoed dat ongeveer elke fractie daar wel het woord over wil voeren, dus ik wou maar gewoon even de partijen langslopen, dat lijkt mij het makkelijkste. Dan hoeven jullie niet allemaal een handje op te steken. Wou ik beginnen met BvR, wie mag ik het woord geven?

De heer Paredes Sanchez: Ja, dank u wel, voorzitter, dat is Carlos Paredes vanavond. Nou, allereerst, het plan Pasgeld ligt voor. Allereerst willen wij onze dank uitspreken naar de klankgroep toe. We hebben vaak van hen mogen horen in spreekbeurten, we zijn bij hen op bezoek geweest, ze hebben ons een rondleiding gegeven door het gebied. Dank daarvoor, dat heeft ons ook geholpen om een mening te vormen over wat er nu voorligt. Het plan was ooit 250 woningen. In dit college was het al teruggebracht naar 150 woningen en na goed overleg met de klankbordgroep is er nu nog minder woningen zelfs. Zo blijven mooie stukken natuur voor Rijswijk bewaard en ook dankzij het waterbergingsalternatief van de heer Ed Braam van Beter voor Rijswijk blijft het Slagenlandschap bewaard en dat was voor ons toch echt een heel belangrijk item. Wij denken dat er een mooi compromis ligt waar wij als BvR-fractie in principe mee akkoord kunnen gaan en tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, ik hoop dat iedereen zo kort en krachtig een bijdrage kan leveren, want dan kunnen we de tijd een beetje inhalen. Wie mag ik het woord geven bij GroenLinks?

De heer Wit: Ja, dat ben ik, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel. Nou, ik ga het iets langer maken, helaas. We vinden het een te belangrijk onderwerp. Voorzitter, het raadsvoorstel en het bijbehorende pakket en onderzoek levert helaas een enigszins verwacht beeld op. Uitgangspunt voor Pasgeld moet volgens het voorliggende voorstel zijn de woningbouw. Zelfs in de maatschappelijke kosten-batenanalyse levert wonen op deze locatie, zowel Pasgeld West als Oost, een dermate groot wooncomfort op dat de MKBA bij alle woningbouwvarianten per definitie positief doorslaan, maar hoezo is wonen in de Randstad eigenlijk comfort? De stijging van de zeespiegel maakt het wonen in laaggelegen gebieden in de toekomst helemaal niet meer comfortabel en luchtvervuiling, verkeersveiligheid, geluidsoverlast en klimaat komen er in de Randstad over het algemeen erg bekaaid af. Maar juist deze voor het wooncomfort zo belangrijke onderwerpen worden in de MKBA genoemd als pro memorie, PM, met andere woorden, niet meetbaar. Nu begrijpen we best dat de effecten hiervan moeilijk in te schatten zijn, maar om ze dan helemaal niet mee te nemen in de afweging geeft toch het gevoel dat de maatschappelijke waarde van gebieden als Pasgeld Oost en West behoorlijk ondergewaardeerd wordt. Temeer je kan verwachten dat de negatieve effecten

van de ontwikkeling op met name de luchtkwaliteit en klimaat zwaarder gelden in de bebouwde variant dan in de niet-bebouwde variant en daarmee ligt het zwaartepunt, zoals altijd, weer op alleen op het financiële resultaat in de GREX en dat is spijtig. Voorzitter, het blijft voor GroenLinks lastig om de conclusie van een rapport, van de MKBA, te accepteren als we zoveel blinde vlekken hebben. Zelfs bezoekers van het gebied worden niet meegenomen in de analyse, terwijl we toch mogen verwachten dat gezien de bebouwing die op stapel staat in het Havenkwartier en bij Bogaard stadscentrum de vraag naar groen alleen maar gaat zullen toenemen. Als we kijken naar Pasgeld Oost dan zien we dat de nulvariant weliswaar is meegenomen in de MKBA, maar eigenlijk alleen om de variant met de woningbouw tegen af te zetten. Dus woningbouw als uitgangspunt en daarmee zijn alle voorstanders van het groen en woningbouwvrij uitgangspunt meteen terzijde geschoven. In het voorliggende raadsvoorstel is gekozen voor de ruimst opgezette variant met honderd woningen, waarvan nul procent sociaal in Oost, waarvoor een overeenkomst gesloten zal moeten worden met Synchron en daarbij bekruipt me toch het gevoel dat wooncomfort op dit niveau bestaat uit het bouwen van een villawijk, waarmee we de grootste groep woningzoekenden wederom niet gaan bedienen. En hoe onzalig de overeenkomst uit 1999 ook blijkt te zijn, in deze overeenkomst wordt tenminste nog een percentage sociale woningbouw meegenomen. Niet heel verrassend dat ook in dit raadsvoorstel deze diversiteit ontbreekt. Ik zou me zomaar kunnen voorstellen dat sociale woningbouw nou juist wel degelijk een heel groot maatschappelijk resultaat zal leiden in MKBA en zelfs in de quick scan financiële dragers wordt in de conclusie heel duidelijk sociale woningbouw genoemd als één van de vier pijlers. Heeft de wethouder dit eigenlijk ook meegenomen in zijn overwegingen? Dan over de rapportage van Tauw. In het rapport wordt bij Pasgeld Oost heel duidelijk aangegeven dat de unieke, moerassige waarde van het gebied ook in het geval van woningbouw zou moeten worden verstevigd door het plan. Zo behoud je de identiteit van het gebied. Dus mocht er toch woningbouw komen en dat hoop ik toch zeker van niet, kan niet inklinken door overal maar twee meter zand op te storten, in de integrale voorbelasting, maar een bouwwijze en aanleg van infrastructuur dusdanig aan te passen dat deze landschappelijke, drassige kwaliteit behouden blijft. Daarmee zou je kunnen voorsorteren op echt innovatieve, duurzame ontwikkeling. Meebewegen, bouwen op drassige grond, vragen echter wel een goede voorbereiding en voorbereidingstijd. Kan de wethouder aangeven dat de mogelijkheden hiervoor mee kunnen worden genomen en toezeggen dat het moerassige karakter en daarmee de identiteit van het gebied behouden blijft? Let wel, in de onzalige variant dat er inderdaad gebouwd zal moeten. En zoals de heer Hooijer bij het inspreken reeds aangehaald, echte groencompensatie blijft vaak achterwege of wordt via omwegen gepresenteerd. Natuurwaarden, zoals in Pasgeld Oost en West, laten zich niet zomaar vervangen. Hoe denkt de wethouder dit wel te kunnen doen? Denkt hij dat dit mogelijk is? Pasgeld West is een ander verhaal, enige vorm van woningbouw op deze locatie is onvermijdelijk, maar hoe we dat gaan invullen is nog wel van belang, ook voor de omgeving. De referentieplaatjes die tegenwoordig standaard zijn in presentaties geven een visie weer die zelden wordt gehaald. We willen benadrukken dat blauwe en groene structuren, zoals die in de beeldvorming worden gepresenteerd, ook daadwerkelijk gerealiseerd moeten worden, zodat de wijk uiteindelijk ook de uitstraling krijgt die het beoogt en de natuurinclusieve waarde die in verstedelijkte omgeving van belang is. Kan de wethouder toezeggen dat dit uitgangspunt niet wordt losgelaten, dat we straks niet toch worden teleurgesteld met een versteende wijk waar groen en blauw een ondergeschikte rol speelt aan infra en parkeren? Dat is in Rijswijk helaas al te vaak gebeurd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Wit. De VVD. Niemand?

De heer Oelen: Ja, zeker wel. Ja, sorry, meneer Dolmans.

De voorzitter: Nee, is geen enkel probleem.

De heer Oelen: Zo makkelijk gaat het natuurlijk ook allemaal niet. Dank voor het woord, voorzitter en dank, college, voor het voorstel wat vanavond voorligt in deze technische bespreking. Ja, Pasgeld, daar hebben we al veel over gesproken in de raad en buiten de raad en het college heeft het debat ook met omwonenden, belanghebbenden, veelvuldig gevoerd, maar ik denk dat uiteindelijk er meer speelt en meer van belang is dan alleen maar de wensen van bewoners om tot een voorstel te komen. Dat is ook goed en we zien ook dat het college dat allemaal heeft meegewogen, want naast allerlei sentimenten, zoals bij groen, zoals ik wil liever geen woonwijk ongeveer achter mijn huis hebben, zijn er ook andere belangen die moeten worden meegewogen en dat zijn belangen zoals dat we toch wel degelijk een woningopgave hebben in Rijswijk en ook in de hele Randstad en in heel Nederland. En we hebben ook een opgave rondom het zijn van een betrouwbare overheid, want we hebben inmiddels ook afspraken gemaakt in het verleden met aannemers, ondernemers, die in dit gebied zouden willen ontwikkelen. We hebben ook wel degelijk een degelijk financieel beleid te voeren, dus het is goed, naar het oordeel van de VVD te Rijswijk, dat er meer elementen dan alleen maar bewonersparticipatie hebben meegewogen, het groen hebben meegewogen en dat dat heeft geresulteerd in dit voorstel. Het raadsvoorstel wat nu voorligt is een hoofdplanstructuurvoorstel en ja, ik denk dat we nog heel veel discussies gaan krijgen over de details, want na dit hoofdplanstructuurvoorstel moeten er nog bestemmingsplannen worden gerealiseerd, wordt voorgelegd ook aan de raad. Dus we gaan ook heel veel detaildiscussies nog krijgen in de komende periode, dus ik heb nu ook een aantal vragen en opmerkingen over dit hoofdplanstructuur die zich ook beperken tot een aantal hoofdzaken. En die vragen en die antwoorden met name daarop, die zullen ook relevant zijn voor de VVD Rijswijk om te komen tot een beoordeling van het voorstel wat straks, naar ik aanneem, ook in de raad niet geheel als hamerstuk, maar wel als bespreekstuk zal worden voorgelegd. Allereerst de financiën, zo kent u ons het best, wethouder, niet alleen van Rijswijk Buiten, maar ook van de financiën. Kort en goed het voorstel wat nu voor wordt gelegd, dat leidt toch tot een verlies voor de gemeente en ik kan het weinig mooier maken dan dat het zo is en de vraag is ook hoe wordt dit gedekt? Wat is daarvan het idee van het college? We hebben natuurlijk ook wel een voorstel of een rapportage van Twynstra Gudde gezien, maar goed, de gedachten die in dat rapport worden neergelegd, die zijn toch wat zompig, drassig, misschien iets minder zompig en drassig dan het drassige gebied zelf, maar ik ga er vanuit dat een wethouder Financiën hier toch niet helemaal op wil varen, dus graag een concreet antwoord op de vraag hoe het gat wat met dit voorstel wordt geslagen in de GREX, hoe dat wordt gedicht. De MKBA-rapportage die wijst uit dat het alternatief drie wat nu wordt voorgelegd, dat dat eigenlijk het minste saldo oplevert van alle voorstellen, van de drie voorstellen en eigenlijk ook het meest kritisch is. Er kan maar weinig gebeuren of het positieve saldo zoals dat nu voorligt dat slaat om in een negatief saldo.

Hoe dan ook, de overwegingen van het college zijn we kiezen toch voor dit alternatief, want een rapportage Tauw en ook vanwege het participatietraject. Nou, ten aanzien van het participatietraject hebben we ook vanwege insprekers kunnen constateren dat dat natuurlijk niet zo heel erg succesvol is geweest. De omwonenden zijn zeer kritisch, belangenorganisaties zijn zeer kritisch, dus de vraag is wel van waarom kiest het college voor dit alternatief met een motivatie van een succesvol participatietraject? Nou kun je net zo goed zeggen ja we kunnen ook voor één

van de andere alternatieven kiezen, want die omwonenden en anderen, die zijn hoe dan ook niet heel erg enthousiast en de rapportage van Tauw, daarvan wordt ook in het rapport van MKBA aangegeven dat de resultaten daarvan worden meegewogen en overigens, als je de rapportage goed leest, dan worden er wel natuurwaarden gedicht aan het totale gebied, maar niet zozeer aan het plangebied waar we het nu over hebben, namelijk Pasgeld West en Pasgeld Oost. Kortom, waarom wordt er voor een vrij risicovolle variant, een risicovol alternatief, dat uiteindelijk ook het minst oplevert in de MKBA-waarden, gekozen door het college, terwijl daar eigenlijk geen redenen voor zijn als je gewoon kijkt naar de zuivere feiten? Graag een reactie hierop van de wethouder. In de rapportage worden er drie varianten geschetst en eentje die gaat uit van 62 woningen sociale huur. Waarom heeft het college daar überhaupt voor gekozen? We hebben een bepaalde gedachte, we hebben hier bepaalde gedachten geformuleerd over sociale huurwoningen en ik kan me niet zo heel erg herinneren dat er meer sociale huur zou moeten komen, ook in Pasgeld Oost. Dus waarom is dat überhaupt als variant meegegeven en hoe was het uitgevallen op het moment dat er vrijesectorwoningen waren geformuleerd voor deze variant? Mijn collega De Wit die refereerde al naar de PM-posten die ook in de rapportage zijn geformuleerd ten aanzien van klimaat en ook mobiliteit, dat dat moeilijk te definiëren is dat begrijpen wij ook als VVD Rijswijk, maar goed, we zijn zeker wel ook benieuwd naar de reactie van de wethouder op het weinig kunnen duiden van dit soort relevante factoren, klimaat en mobiliteit, voor de waardering van de voorstellen en ook voor op het moment dat er wat meer duiding kan komen voor wat het kan betekenen eventueel voor de mogelijke planvorming in het geheel. Dus wat kan dat voor de toekomst betekenen? De volgende vraag die ziet op het vervolgproces. De Raad stemt wel of niet in met dit hoofdplanstructuur en dan gaan wij allerlei bestemmingsplanprocedures in en ja, de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat de ervaring leert dat op het moment dat de inkt net droog is van een raadsbesluit, zie bijvoorbeeld Havenkwartier, dat dit college het niet ongelooflijk ingewikkeld vindt om allerlei afvalheffingen door te voeren. Dus de vraag is wel in hoeverre wil de wethouder hier garanties geven dat op het moment dat de Raad hier instemt met het plan, dat de uitwerking ervan dan ook daadwerkelijk volgens het plan gaan plaatsvinden, in plaats van dat we dan in allerlei uitwerkingen weer verrast gaan worden. Graag uw reactie. Participatieproces, ik denk dat we wel kunnen constateren, ondanks uw inbreng rondom 't Haantje waarbij u zei ja dat hebben we bij Pasgeld toch een stuk beter gedaan. Ik denk dat de waardering vanuit VVD Rijswijk daar toch wel iets genuanceerder inzit. Ik denk dat dat een rotzooitje is geweest, maar goed, dat is een politiek oordeel, dat is niet helemaal aan het Forum. Maar goed, desalniettemin, dan weet u wat u in de raad staat te wachten. U heeft, denk ik, het college heeft de regie min of meer wel uit handen gegeven over het proces en ook het resultaat, denken wij, is niet heel erg goed geweest, ook als we de insprekers horen, ook als we de lobby beluisteren die, ik denk elke raadslid, ik in ieder geval wel, in de mailbox hebben mogen ontvangen over dit voorstel. Kortom, wat heeft u hiervan geleerd, college, en op welke manier gaat dit in de toekomst verbeterd worden? En mijn laatste vraag is en dat is een hele algemene vraag, maar goed, de wethouder is slim geweest om hier een heel goed en voldoende antwoord op te geven, zijn alle juridische, bestuurlijke en juridische risico's goed meegewogen en worden die afdoende in zicht gebracht voor de Raad? En heel specifiek: zijn we ook voldoende ingelicht en afgelicht met de ontwikkelaar, die hier toch wel een heel erg grote en belangrijke speler is? Dat tot zover voor de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Oelen. Ik wijs toch even op de tijd, want als we dit tempo doorgaan dan wordt het na enen. Dus ik zou toch willen vragen aan iedereen om de inbreng gewoon kort en krachtig te houden. Geef ik het woord aan D66, de heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Als D66 zijn we blij met de uitwerking van dit MKBA, ik kom er haast niet uit. Ook complimenten voor het participatieproces, waar vooral door het initiatief van de bewoners van Pasgeld een werkgroep is opgericht voor het behoud van Pasgeld als groengebied. Hierbij is ook rekening gehouden met de klimaatadaptatie in de vorm van de waterberging in het Slagenlandschap, wat we dan ook uiteindelijk voor elkaar hebben en de borging van de biodiversiteit in het hele gebied en dat ligt eigenlijk vanavond voor het grootste gedeelte nog voor. Met dit voorstel wordt het financieel belang en de noodzakelijke woningbehoefte, de verbetering van de ecologische structuur van zowel groen als water samengebracht. Daarbij worden duidelijke keuzes gegeven over de hoeveelheid woningen en de natuurwaarden van heel Pasgeld vanuit het Tauw-onderzoek. Maar we hebben daar nog wel enkele vragen over. Er wordt gerept bijvoorbeeld over de wandelroute langs de Lange Kleiweg, dat die blijft behouden als onderdeel van de bosloper. Betekent dat dat het hele gemeentelijke stuk wat daar terzijde ligt, als een derde van het hele gebied, nu ook onderdeel gaat uitmaken van die bosloper? En wat zijn de garanties dat het verafgelegen stuk langs het TNO-gebied, na het Eisenburgerbos, ook behouden blijft? Dat hangt ook een beetje samen met de volgende vraag, is dit nu een structuurvisie waar we het hele gebied meenemen of is dit nou een richtinggevend document waar we nog van allerlei invullingen aan kunnen geven? Want bij het eerste kunnen we, die structuurvisie, daar kunnen we nu ook bepalen of dat stuk na de TNO-visie, of we dat gelijk meenemen in het geheel, dat zou mooi zijn, denk ik. Vanuit het Tauw-rapport wordt ook de ecologische waarde van de watergang tussen Wilhelminapark en de Vliet vormgegeven in de parkloper. Hoe wordt dat geborgd en kunt u een garantie geven dat de bestaande cultuur- en historische waarden blijven behouden en niet ten prooi vallen aan zowel fiets- als een wandelgebied, waardoor er straks helemaal geen groen meer overblijft? Hoe gaat u meten wat de aanpassingen betekenen in kwaliteit en kwantiteit voor flora en fauna in dit gebied? Als we het over die parkloper hebben, wat betekent het nou straks als we hiermee akkoord gaan voor flora en fauna, in aantallen? Daarnaast wordt in het voorstel gesproken over een tunnel voor fietsers en wandelaars. Wanneer gaat deze tunnel eigenlijk vorm krijgen, want dan zou dat ook mooi gelijk in de structuurvisie meegenomen kunnen worden voor het hele gebied. Dan kunnen we het hele gebied, ook Pasgeld West daarop aansluiten en is er al een financiële dekking voor dat eventuele plan? Aansluitend hierop, in het voorstel wordt ook een aantal mogelijkheden genoemd om de mobiliteit in het gebied te verbeteren. Daarbij wordt het voorbeeld genoemd om een gedeelte verkeersluw te maken of er een woonstraat van te maken. Nou zien we eigenlijk dat er een hele mooie nieuwe tunnel is gekomen, onder het spoor, daarnaast bij de overbrugging naar de A4, die zijn ook al ingetekend en die ene aan de Lange Kleiweg wordt dubbelbaans en dat betekent eigenlijk dat er toch behoorlijke verkeersdruk gaat ontstaan op die weg. Daarnaast zijn er niet alleen de verkeersstromen van de huidige en de nieuwe bewoners, maar er zijn ook vrachtwagens die naar het bedrijvenpark toe moeten en, laten we de supporters niet vergeten die ieder weekend naar het sportpark toe moeten gaan. Ik vraag me wel af hoe dat in het kader van de mobiliteit, hoe we daar invulling aan gaan geven. Graag uw antwoord daarop. Dit is de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, Meneer Veerman. Dan gaan we naar het CDA, wie mag ik het woord geven?

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter, voor het woord.

De voorzitter: De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank je wel. Ben ik hoorbaar? Allereerst ... Dank je. Dank je, voorzitter. Allereerst wil ik toch een compliment geven aan het college voor het uitgebreide participatietraject. Alhoewel toch de vraag is, u zegt, richting de wethouder, is hij van mening dat dat participatietraject succesvol is geweest? Ook aangezien dat er behoorlijk wat geld mee gemoeid is. Is de werkgroep ook akkoord gegaan met het voorliggend voorstel? En met name de sprekers van zojuist die betrokken zijn en vierduizend handtekeningen hebben ingezameld. Wat vindt de wethouder met name over de onderdelen mobiliteit en landschapspark, gaat hij deze variant ook onderzoeken? Nou, dat zijn de vragen van een algemene orde, maar ik heb ook nog een aantal inhoudelijke vragen met betrekking tot het stuk. In het rapport financiële dragers Pasgeld staat bij de conclusie dat er behoorlijk wat regelingen, koppelkansen, beschikbaar zijn voor Pasgeld. Een deel van deze kansen kunnen de druk op de GREX inderdaad verlichten, maar voor een groot deel van deze kansen geldt dat Pasgeld nog niet voldoet aan een aantal subsidievoorwaarden. De vraag luidt: hoe gaat u ervoor zorgen dat hier wel voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden? En de tweede vraag luidt hieromtrent: gelet op het feit dat de tijd om de nationale, dan wel Europese subsidie aan te vragen snel nadert, hoe ver bent u met deze voorbereiding? Hoe schat u de kans van slagen in? Welke inspanningen zijn verricht om tot een deugdelijk plan te komen? Nou, de tweede vraag heeft betrekking tot de reductie van de grondexploitaties. Bij Pasgeld Oost wordt er minder gebouwd, maar dit betekent dat in financiële zin dat er geen inkomsten uit grondverkoop gerealiseerd zouden worden. Dit heeft tot gevolg dat in de grondexploitaties als opbrengst geraamde bijdrage niet gerealiseerd worden, er geen dekking ontstaat waarmee de boekhouder die ook ten gronde dus kan worden afgeboekt. Voorzitter, in zoverre hieruit kan uithalen zullen de niet te bouwen gronden, of een deel daarvan, ingezet worden voor waterberging. Omdat de investeringen over klimaatadaptatie gaan en opvangen van overtollig regenwater, wat overigens hard nodig is in de veranderende klimaatverandering, waarom wordt er geen dekking gezocht bij respectievelijk provincie, het Rijk en de Europese Unie? De tweede vraag luidt: heeft het hoogheemraadschap hier een rol in? Aangezien dat zij het bevoegd gezag zijn voor oppervlaktewater. In hoeverre wordt er financieel bijgedragen door het hoogheemraadschap? Tot slot de vraag met betrekking tot bodemverontreiniging. Onlangs op de gehouden bijeenkomst werden ook een aantal vragen gesteld met betrekking tot gronden, bodemverontreiniging en met name in het glastuinbouwgebied, waar bekendstaat dat glastuinbouwbedrijven in het verleden intensief gebruik hebben gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen, dan wel biocide. Daarnaast wordt er veel water vermengd, gifwater in dit geval, met verschillende soorten meststoffen, ook kunstmeststof, zuren, ijzer en ga zo verder en in de bodem geloosd. We gaan uit van het gunstigste scenario dat de bodem inmiddels is gesaneerd, maar de vraag luidt: zijn hier bodemonderzoeken gedaan of uitgevoerd om de samenstelling van de bodem nu in kaart te brengen? Van of de gronden wel geschikt zijn gemaakt voor leefomgeving, bouwen en recreatie. Ik wil wel opmerken dat in het verleden, ook in Den Haag, heeft plaatsgevonden dat de gedupeerden, eigenaren of huiseigenaren claims hebben neergelegd bij de gemeente Den Haag en ook schadevergoeding hebben ontvangen vanwege verontreinigde grond. Wist u hiervan en is hier ook rekening mee gehouden? Tot zover. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de fractie van Rijswijks Belang, wie mag ik daar het woord geven?

De heer Weterings: De heer Weterings, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: De heer Weterings, ja.

De heer Weterings: Nou, we hebben hier al geloof ik in een aantal forums al onze mening over gegeven, die is ook niet veranderd. Wij vinden dat de grondeigenaar, Synchron in dit geval, ontzettend gedonder is geweest met de gemeente. Ik ben hiervoor naar het stadhuis geweest, heb alle contracten doorlopen van 1989, de upgrade in 1618 en ik vind dat ze ontzettend veel water bij de wijn hebben gedaan om heel veel groen te behouden. Dus het plan dat er nu voorligt zal onze steun krijgen, alleen heb ik wel een verzoek aan de wethouder. Er wordt nu behoorlijk de focus op Pasgeld gedaan, gehouden. Het gebied is veel groter. We hebben natuurlijk in het geheel nog een TNO-gebied en daaromheen heel veel nog lappen grond van de gemeente dat eigenlijk nu braak ligt of drassig is. Zou ik de wethouder kunnen verzoeken om de raad, in ieder geval voor Rijswijks Belang alleen, het liefst aan de raad een notitie te sturen wat de plannen zijn, wat de toekomstige plannen zijn? Zijn er nog meer bedrijven die bijvoorbeeld eigendom hebben of er in de statuten van die bedrijfjes wordt gehoord of is het koop? Want er ontbreekt volgens mij een visie op dat hele gebied en nou niet gelijk denken joh Rijswijks Belang wil daar gelijk woningen gaan bouwen, integendeel. Dat zou niet onze voorkeur hebben. Wij willen eigenlijk vragen om te onderzoeken of daar mooie parken kunnen komen met veel groen, om dat ecologisch te versterken vooral voor dieren en dergelijke, want daar is geen visie voor. Dus kan de wethouder dat bekijken? Het is meer een vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Weterings. Dan de fractie van Wij.

De heer Van Dam: Ja, dat ben ik.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Bedankt. Ja, Pasgeld Oost is denk ik meerdere malen besproken in de raad, dan heeft onder een vergrootglas gelegen de afgelopen jaren. We zijn dan ook blij dat in ieder geval het participatietraject waar we heel erg op gehamerd hebben dat dat er moest komen, dat dat is voltrokken. De uitvoering van het participatietraject dat laat in veel gevallen denk ik toch net te wensen over, als je de participanten mag geloven, maar wat wel denk ik een positief feit is, is de inwonerbetrokkenheid bij dit dossier. Om één voorbeeld te noemen, de vierduizend mensen die de petitie hebben ondertekend, de tweehonderd mensen die hebben deelgenomen aan het participatieproces zelf en de twaalf mensen die in klankbordgroepen hebben deelgenomen. Ik denk dat dat unieke cijfers zijn en dat toont denk ik aan dat de welwillendheid er is van de inwoners om bij dit soort processen daar moeite in te stoppen en ook betrokken bij te zijn. Ik denk dat dat een positief iets is. We zien in zowel het raadsvoorstel als het schetsboek dat we hebben ontvangen een algemene focus op groen, rustgevend gebied en ik denk dat dat een juiste instelling is ...

De voorzitter: De heer Van Dam, sorry dat ik u onderbreek, maar kunt u echt proberen tot uw punt te komen, want als we ...

De heer Van Dam: Ja, ja, ik kom bij de vragen.

De voorzitter: Uitgebreide politieke beschouwingen gaan houden vanavond dan wordt het heel laat.

De heer Van Dam: Ik kom er zo meteen bij, maar mijn vragen gaan niet over wat er wel in staat, maar die gaan over wat er niet in staat en om de voorzitter aan de vraag toe te komen, zou ik met mijn vragen beginnen. Ten eerste de Lange Kleiweg. Het is net genoemd, maar er gaat nu heel veel in dit gebied ontwikkeling plaatsvinden, er worden woningen bijgeplaatst, er staat een sportpark en verschillende accommodaties worden geplaatst, maar we zien dat de discussie over de Lange Kleiweg, de verkeersader eigenlijk, zou je kunnen noemen, dat die beslissing over wat daarmee gaat gebeuren vooruit wordt geduwd. Eigenlijk vraagt onze fractie zich af en inwoners vragen zich dat af, hoezo staat dit belangrijke punt niet in dit plan opgenomen? En dan ook de vraag aan de wethouder, op welke termijn wordt er gesproken over de verkeersdruk die toe gaat nemen in het gebied? Dus dat is vraag één. Vraag twee is over het vervolg van het proces, want er wordt in zowel het schetsboek als het raadsvoorstel enorm veel gesproken over natuurwaarden, over de groenblauwe zone of invulling, over het rustgevende gebied en er zijn pagina's en pagina's over genoemd, met heel veel mooie plaatjes en symbolen, maar als we kijken naar wat er specifiek voor besluit nu voorligt, dan wordt dat eigenlijk niet geconcretiseerd. Dus onze vraag is aan de wethouder, hoe gaan we nou waarborgen dat al die natuurwaarden en die groene invulling van het gebied waarover gesproken wordt, dat dat ook daadwerkelijk in de toekomstige planvorming tevoorschijn komt? Daar graag een antwoord op. Daarnaast een vraag aan de wethouder, hoe kunnen we die ontwikkelaar bewegen om een gebiedsvisie neer te leggen die strookt met wat voortkomt uit het schetsboek? Op deze manier kunnen we eigenlijk waarborgen dat het schetsboek niet alleen een symbolisch document is, maar ook dat het echt tot uiting komt in de toekomst en een vraag is of de wethouder dat zou kunnen overnemen. Laatste vraag gaat over de petitie die is ingediend, wat gaat de wethouder daar precies mee doen? Daar wil ik het voor mijn eerste termijn even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, heer Van Dam. Dan ga ik naar de fractie van Gemeentebelangen Rijswijk.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Ik zal me ook beperken tot technische vragen en politieke beschouwingen, die je ook op dit dossier kan geven, bewaren tot de raad, als we met elkaar besluiten het een bespreekstuk te laten zijn. Voorzitter, wat we nu voor hebben liggen is toch wel een uniek product van een doorlopend participatietraject wat wij in Rijswijk nog niet eerder hebben gezien. Sommige sprekers spreken over een teleurstellende vertoning, anderen zeggen het is met horten en stoten tot stand gekomen. Als we het met elkaar beschouwen hebben we met elkaar een uniek traject doorlopen waar je natuurlijk fouten in maakt, maar dat is ook het innovatieve waar we met de participatie in deze vorm mee van doen hebben gehad. Uiteindelijk hebben we denk ik aan heel evenwichtig, goed plan voor ons liggen. De eerste vraag die ik aan het college heb, de waardevolle informatie rondom dit participatieproject is een evaluatie waard om te bezien of we met de kennis en kunde van dit type traject ook andere plannen, planvorming, in Rijswijk kunnen opzetten, wel of niet. Dus is het college bereid om dit traject, met de kennis die nog vers in het hoofd zit, zo snel mogelijk te evalueren? Voorzitter, als ik nu kijk naar het plan Pasgeld West, Pasgeld Oost, wordt er nu inderdaad heel veel aandacht besteed aan natuurwaarden, klimaatadaptatie, et cetera. We zien ook nadrukkelijk dat de gemeente zelf ook er erg nadrukkelijk een gebaar aandoet door de gronden die zij nog in bezit heeft in Pasgeld Oost niet voor bebouwing te willen inbrengen en ik denk dat het goed is als het college het ook even technisch toelicht wat daarbij concreet de overweging is geweest om dat grote gebaar in mijn optiek, waar eerder van was om dat gezamenlijk met de grondpositie van Synchroon tot ontwikkeling te brengen, om dat nu niet te doen. De derde vraag betreft de financiële paragraaf. De VVD wees er ook al naar van ja met de variant die nu

voorligt geven we financieel toe op de grondexploitatie. Grondexploitatie is natuurlijk meer dan alleen maar een lasten-baten van een deelplan Pasgeld Oost, het is de totale exploitatie waar ook een risicoparen onderdeel van uitmaakt. Eén van die stukken, één van de onderdelen die nadrukkelijk aan de orde is gekomen afgelopen jaar is met name het vraagstuk van waterberging, klimaatadaptatie. Dat zijn nieuwe wet- en regelgeving waar ook met name het hoogheemraadschap een nadrukkelijke stempel erin heeft gegeven. Ik wil het college nadrukkelijk meegeven, ik hoor graag een toezegging van het college, dat uiteindelijk de risicoparagrafen op het onderdeel waterberging naar nul teruggebracht moet worden, niet op vijftig procent, maar echt opgelost moet worden voordat we met de ontwikkeling van Pasgeld Oost, Pasgeld West gaan beginnen. Dus er moet een afdoende waterbergingsconcept liggen voor de Pasgeld West en Oost-ontwikkeling. Volgens mij is het college daar al heel ver mee, met in ieder geval daar voldoende ruimte voor te realiseren, om niet in de laatste plaats daar ook het Slagenlandschap in te zetten, maar daar moeten we gewoon geen discussie meer over hebben als het gaat om dat waterbergingsvraagstuk, wat heel zwaar als risico nu nog op de grondexploitatie drukt. Nou, mijn collega van Rijswijks Belang, Marc Weterings, die wees er ook naar, ik denk dat het ook belangrijk is om nu de doorontwikkeling en visie ook op tafel te gaan leggen voor de TNO-locatie, staat even los van het besluit wat nu voorligt, maar ik denk dat met de kennis die nu is opgebouwd en de eerste aanzetten die in deze ontwikkelvisie ook geven is, ook langzamerhand met elkaar een beeld moeten vormen hoe die TNO zich kan ontwikkelen en niet in de laatste plaats, het thema mobiliteit komt nu nadrukkelijk aan de orde met de ontwikkeling van Pasgeld West en Oost. Die Lange Kleiweg toch weer opgepakt worden als een belangrijke ontsluitingsweg voor de last mile, first mile naar het openbaar vervoerstation. De brug over de Vliet, de derde brug over de Vliet, die komt nu nadrukkelijk in beeld als kans op het moment dat de wijk Pasgeld zich gaat ontwikkelen. Daar zal het college op moeten gaan anticiperen en last but not least ook het station in Rijswijk Buiten zelf zal nu een impuls moeten gaan krijgen, zodat het openbaar vervoer als belangrijke mobiliteitsdrager voor het gebied ook daadwerkelijk van de grond komt en ik denk dat het ontwikkelplan wat nu voorligt alle kansen biedt om daar in de regio en met de provincie daar verder over van gedachten te wisselen. Ik hoor daar graag ook een reactie van het college op. Dat in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van der Meij. Dan ga ik naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Mevrouw Van Nunen, denk ik?

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dat is juist. Voorzitter, naast complimenten voor het proces hebben wij toch nog wel een aantal vragen rondom het raadsvoorstel wat voorligt. Het sluit een beetje aan bij de opmerkingen van de heer Wit. We zien dat het landschapspark, variant de landschapspark, op achterstand meteen is gezet ten opzichte van de woonvariant. Er wordt een villawijk voorgesteld in de voorkeursvariant van het college en dat is om het verlies natuurlijk te compenseren in inkomsten ten aanzien van meer woningen in dat gebied. Dan heb ik toch nog wel een paar vragen. Kijk, in de projectvariant, projectvoorstel één, staan sociale woningen, maar die worden eigenlijk weggedrukt meteen, want die variant is helemaal niet interessant met 192 woningen. Is het mogelijk, wethouder, dat er sociale woningen toch weer terugkomen in de variant die u zelf ook van harte voorstelt en dan ga ik toch even terug weer op de vraag van de VVD, want wel degelijk zijn sociale woningen in dat gebied twintig jaar geleden als dertig procent variant voorgesteld. Dus ze verdwijnen nu eigenlijk, ze staan nog op papier, maar ze zijn helemaal niet meer interessant. Dus dat is gewoon eigenlijk niet meer serieus te nemen, zoals u dat erin zet, want u zegt zelf 192 woningen gaan we niet doen. Nou, voorzitter,

dat vind ik toch wel een vreemde manier van beleid voorstellen. Dan heb ik nog een vraag over een variant die er eigenlijk niet in staat en daar kwam ik vanmiddag op. Misschien en ik wil nu eigenlijk gewoon vragen, is dat bespreekbaar? Dat we Pasgeld Oost toch onbewoond laten, dus natuurrijk, maar dat we bijvoorbeeld en dat is niet de variant van het landschapspark, maar dat we wel degelijk Pasgeld West met 967 woningen toch handhaven zoals in voorstel één, maar dan dus zonder het villapark, want zo noem ik dat dan maar, Pasgeld Oost. Dan kom je op een iets gunstiger positief saldo uit dan de landschapsvariant. Maar goed, dat zal niet de voorkeursvariant ook zijn van het college, maar ik wil u toch vragen, een klein bruggetje is dat bespreekbaar voor het college? Gewoon een vraag en dan sluit ik me ook wel aan bij wat de heer Wit zei over die moerassige waarden, hoe kunnen we die compenseren op een dusdanige manier dat de kwaliteit behouden blijft zoals hij nu is? Dat vraag ik me zeer af met hem. En dan nog een laatste vraag voor deze eerste termijn, één van de insprekers had het over de integrale mobiliteitsvisie, onder andere ook voor dit gebied. Neemt u die opmerkingen die hij heeft gemaakt ter harte? Hij wees erop dat je dat mee moet nemen aan de voorkant van een proces en niet achteraf. Dat wil ik graag van de wethouder horen en in hoeverre hij die opmerkingen van de inspreker op waarde inschat. Voorzitter, tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. De fractie van Onafhankelijk Rijswijk, mevrouw De Man?

Mevrouw De Man: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, met betrekking tot Pasgeld, het is een beetje een lastig vraagstuk, denk ik zo, want je hoort aan de ene kant van de moeten bebouwen, aan de andere kant hoor je heel veel mensen we willen het groen behouden en we moeten een gulden middenweg zien te vinden. Ik heb het idee dat we al een heel eind zijn gekomen met hetgeen wat er voorligt. Nou ja, er zullen altijd meer voorstander zijn van of meer bouwen of meer groen, maar daarvoor wil ik in ieder geval complimenteren, want dat is toch een hele lastige opgave. Wat mij betreft zou er ook, als het mogelijk is, wel een voorkeur zijn om toch wat meer groen te behouden, al is het maar om het feit dat het volbouwen van Rijswijk absoluut niet mijn voorkeur geniet. Dat gezegd hebbende zijn er wel twee puntjes waar ik eventjes op aan wil haken, want ik zie inderdaad in het voorstel dat er eigenlijk een soort villawijk wordt aangelegd en dat er aan de andere kant sociale huurwoningen worden bijgebouwd en laten dat nou net de twee varianten van woningen zijn die we niet zo hard nodig hebben hier in Rijswijk. Waarom is er niet gekozen om echt te gaan voor het middensegment, om ervoor te zorgen dat mensen vanuit sociale huurwoningen strakjes kunnen doorstromen, of wat dan ook? Waarom gezinswoningen in plaats van veel te grote villawoningen, die ook nog eens veel te duur zijn in de huidige markt. Dus daar ben ik wel benieuwd naar en daarnaast hadden we nog een ander puntje en dat gaat over de fietsstructuur binnen Pasgeld, want er zou ook een fiets- en voetgangersbrug over de Vliet moeten gaan. Tenminste, dat zou heel erg prettig zijn als dat gebeurt en volgens mij is dat ooit wel besproken. We willen er graag voor zorgen dat dat niet wordt vergeten strakjes. Dat was het even voor mijn eerste termijn. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel en dan ga ik naar de heer Krumeich. Is die aanwezig, wil die vragen stellen? Nee. Dan gaan we naar de beantwoording door de wethouder en ik wil ook aan de wethouder vragen, ik weet dat het lastig is, om echt heel gericht kort de vragen te beantwoorden.

De heer Keus: Voorzitter, dat zag ik al aankomen. Zal ik dan ... Even een voorbeeld van hoe kort het kan, een vraag van de Partij van de Arbeid, een variant die vanmiddag bij u op kwam, misschien tijdens een wandeling.

Daar kan ik gewoon nee op zeggen. We hebben nu ... Ja, daar laat ik het eigenlijk ook bij, want we hebben nu zoveel onderzoek gedaan, mevrouw Van Nunen, u noemt ook en dat is wel de kern eigenlijk die u ook geraakt en dat is ook in de beantwoording, maar met name ook richting GroenLinks en ook de VVD, u spreekt de hele tijd consequent over een voorkeursvariant van het college. Wat wij nu hebben gedaan en dat hebben wij zo goed als mogelijk gedaan en ik hoor wel de erkenning ook bij alle fracties daarvan, dat wij gewoon alle ingrediënten nu gewoon goed op tafel hebben weten te krijgen. Alle opgaves, alle belangen die er spelen, die allemaal in dat gebied een plek moeten krijgen. We hebben het over groen, natuurwaarden, biodiversiteit, flora en fauna, ecologie, mobiliteit, woningbouwopgave, plek om te ontmoeten, voorzieningen, al die dingen meer en die hebben wij met het schetsboek en de participatie heeft daar enorm aan bijgedragen ook om al die zaken goed in beeld te krijgen, hebben wij geprobeerd om dat allemaal een plek te geven, wat leidt tot een variant die wij u nu voorstellen. Alle ingrediënten zijn aanwezig om een goede politieke discussie daarover te houden en het is schuiven. U kunt schuiven, u kunt natuurlijk, ik hoor verschillende fracties ook, waarom nu toch meer woningen? Of minder woningen, ja, dat heeft consequenties dan voor andere opgaves en die discussie dat lijkt me heel zuiver dat die ook in de raad uiteindelijk gevoerd gaat worden, maar dit is en ik zal dan ook op ingaan in mijn eerste termijn, mijn overweging die het college heeft gedaan en het meest in het oog springende is natuurlijk het feit dat we van 190 woningen waarvan dertig procent sociaal, nu naar een variant voor Pasgeld Oost gaan naar 100 tot 110 woningen. Gelijk in antwoord op de vraag van de VVD, dat is niet alleen om in het kader van de participatie en de bezwaren en zorgen die er leven in het gebied, van de bewoners van Pasgeld, om die daarin tegemoet te komen en uit de inspraak bleek ook wel dat dat die grote stap, met grote financiële gevolgen die de gemeente inderdaad nu voorstelt, geld dat ook in andere gebieden in Rijswijk uitgegeven zou kunnen worden, dat dat niet per definitie leidt tot juichende reacties vanuit de omwonenden. Overigens wil ik wel gelijk zeggen ook over de participatie, u hoort vandaag een geluid over teleurstellend en dat kan allemaal, dat mag ook allemaal, maar het is niet alleen de werkgroep die mee heeft gedaan en de klankbordgroep en de participatie. Er zijn meer groepen die mee hebben gedaan. Ook mensen die heel graag in het gebied willen wonen die nu naarstig op zoek zijn naar een woning en die ook met heel veel belangstelling kijken naar woningen die gerealiseerd kunnen worden in Pasgeld en daar graag ook zouden willen wonen. Maar ook mensen die daar in de buurt wonen en graag het gebied veel toegankelijker willen maken, dus ook die belangen en ook die geluiden zijn er wel degelijk. Voorzitter, heel snel. De fractie van GroenLinks. Ja, even kijken. Ja, MKBA, overall positief en dat dat ... Ja, laten we dat toch even ... De MKBA die is op verzoek, heel nadrukkelijk verzoek, vanuit de klankbordgroep, vanuit de omwonenden en vanuit de raad met een amendement gevraagd en daarmee mag ik toch hopelijk ook veronderstellen dat men de methodiek bekend is daarmee en wat de MKBA inderdaad oplevert, maar ik vind het een beetje mosterd na de maaltijd dat dan als de uitkomsten dan niet goed of niet helemaal zijn zoals wellicht gehoopt, dat daarna de methodiek, want dan wordt het heel lastig met elkaar in een democratie plannen bedenken. Daarom vind ik ook dat we er niet verstandig aan doen om die methodiek nu ter discussie te stellen. Wat ik wel legitiem vind is om die PM-posten, om te kijken hoe we die wellicht en dat zijn terechte punten, gaat het over klimaat, gaat over mobiliteit die niet te kwantificeren zijn, om die dan kwalitatief te maken en daar liggen ook onderliggende studies. Gerefereerd werd naar mobiliteit en er zijn mobiliteitsstudies, er zijn eigenlijk vooruitlopend op het mobiliteitsplan voor heel Rijswijk ligt er ook vanuit de Rebel Group een onderzoek naar mobiliteitsplan voor heel Rijswijk Zuid, Rijswijk Buiten, waaronder ook inderdaad een investering voorgesteld wordt over een fietsbrug, waar mevrouw De Man het over heeft en ik

denk dat het goed is dat we die verdere uitwerking, dus we hebben nu de hoofdplanstructuur, om die mobiliteitsvisie heel goed te betrekken. Daar zit ook een concrete investeringsagenda bij die nu ook geactualiseerd wordt, om die te betrekken integraal bij de verdere planvorming. Dus die toezegging wil ik zeker doen en op die manier is het ook geborgd dat het niet alleen woningbouw en dan even later ergens een keer mobiliteit. Nee, we gaan dat integraal in de verdere planvorming dat meenemen en dat ook denk ik in antwoord op de vragen van Wij. Ik denk dat de toekomstige wethouder Mobiliteit, wie dat dan ook moge zijn, daar goed mee aan de slag kan gaan. Dan kom ik bij een andere vraag over de sociale huurwoning. Ook de fractie van de Partij van de Arbeid, maar ook GroenLinks. Ja, die plannen en ook de fractie van de VVD, die 190 woningen, dat is gewoon het initiële plan wat voorlag, wat met Synchron of de voorloper daarvan juridisch is vastgelegd met de exploitatieovereenkomst. Dat was gebaseerd op een plan van 190 woningen, waaronder dertig procent sociaal. Dus daarom zijn die plannen meegenomen ook in de MKBA. Ja, ook dat, zo werkt het ook, voor sociale huurwoningen krijg je gewoon een mindere opbrengst voor de grond en ik zeg niet dat dat doorslaggevend is in de keus om nu geen sociale huurwoningen toe te voegen aan dit plan, maar het is wel degelijk een overweging die meegenomen, meegewogen moet worden, maar daarnaast ligt er natuurlijk ook gewoon vanuit de raad een nieuw kader ten aanzien van nieuwbouw sociaal waaraan wij ons hebben te houden. Dan ga ik even over naar de vraag, althans de fractie van GroenLinks refereerde ook aan het Tauw-rapport, en ook hoe kan dat landschappelijke, drassige, moerassige karakter worden behouden en dan specifiek in relatie tot Pasgeld Oost. Ik kan daar geen harde toezegging opdoen, maar in de presentatie van Tauw en op zich is dat interessant, dat daar ook werd gesproken van dat er ook methodes zijn, dat je niet het hele plangebied hoeft voor te belasten, maar dat je dat heel gericht gaat doen. Alleen voor waar precies de woningen inderdaad gebouwd gaan worden, maar dat je dat niet voor het gehele gebied integraal hoeft voor te belasten. Ik weet daar te weinig van om daar nu een keiharde toezegging te doen, maar ik vind het wel passen in de gedachte, ook zoals dat in het Tauw-rapport, om te kijken of dat iets is, wellicht interessant ... Niet interessant, maar vooral heel relevant inderdaad voor het behoud van het gebied of we op die manier zouden kunnen kijken om met een andere manier met voorbelasting om te gaan en dat is een voorbeeld inderdaad hoe je dat karakter, wat ook belangrijk is ook voor die identiteit van het gebied, om dat op die manier te borgen. Dus dat wil ik meenemen, kan dat niet keihard toezeggen, dat lijkt me onverstandig, maar ik zou dat wel inderdaad willen meenemen en willen voorleggen om te kijken of dat tot de mogelijkheid behoort. Sowieso het hoogheemraadschap is ook intensief betrokken bij deze plannen en ook daar is ook de motivatie om ook naar dit gebied te kijken ook met een toch wat meer innovatieve bril te bekijken van hoe kunnen we nou met die opgave die steeds urgenter wordt als het gaat om klimaatverandering en omgaan inderdaad met meer hevige regenval, hoe kunnen we daar nu al, als we nu toch inderdaad zo'n gebied hebben liggen, hoe kunnen we daar nu innovatief, toekomst bestendig ook mee omgaan? Dus dat is denk ik heel verstandig. Voorzitter, ik ga over naar de VVD. Heel veel vragen. Ik beperk me even tot de financiële vragen en volgens mij heb ik een aantal zaken ook wel meegenomen. De financiën, dat is zeker een punt en ik had niet anders verwacht van de VVD in de raad dat die vraag zou komen. Ik dacht de hond Wiegel iets te horen zeggen van Sinterklaas bestaat, hij zit daar, aan de andere kant van het scherm, maar u moet dat toch in een bredere context zien. De heer Van der Meij gaf ook al aan, de GREX is niet alleen baten en lasten en het resultaat ervan, inkomsten en uitgaven, maar er zit ook een stuk behoorlijke component risicobeheersing zit erin. Het staat ook al in het stuk, we hebben die wateropgave regelgeving omtrent waterberging aangescherpt en die moet ergens in het gebied ook een plek gaan krijgen en in het raadsvoorstel

geven we op hoofdlijnen aan wat dat betekent, wat dat kan betekenen, als je dat in het plangebied Pasgeld West betekent voor ongeveer hoeveel minder grond je kan uitgeven voor woningbouw en daardoor dus ook minder inkomsten kan genereren. Nou ja, dan heb je het over echt aanzienlijke bedragen. En in het kader van risicobeheersing helpt dit plan ook om dat risico flink naar beneden te krijgen. Het is nog steeds uitwerking, in het stuk zeggen we dat tenminste vijftig procent kunnen we dat risico reduceren, maar je hebt het al gauw over inderdaad een bedrag van acht miljoen. Daarmee verlaag je het dus al substantieel en dat bedrag waarmee je het dus vermindert, dat is vele malen groter dan het verlies wat je dus op korte termijn aan mindere opbrengsten binnenhaalt. Daarmee vinden we het als college te verantwoorden dat we op deze manier ook toegeven of genoeg nemen met minder opbrengsten, omdat dat specifiek hier gerelateerd bijdraagt aan een toekomstbestendige ontwikkeling en daarnaast ook, denk ik, in kwalitatieve zin een verbetering van het plan oplevert, zowel aan de kant van Pasgeld Oost en de mensen die er al wonen, als voor de toekomstige bewoners van Pasgeld West en het maakt daarnaast dan ook nog een keer die bosloper, die echt een concreet resultaat is vanuit de participatie, om die ecologische verbinding, om die mogelijk te maken. Dus het heeft meerdere voordelen om het op deze manier te doen en al die zaken afgewogen maakt dat we inderdaad genoeg nemen met een mindere opbrengst vanuit de Pasgeld Oost-ontwikkeling. Hoe we dat dan gaan dekken financieel, ik zie een handje, maar wellicht is dat de vraag en kom ik nu net het antwoord, dat is ... Sorry, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik laat het nu even niet toe. Laten we eerst alstublieft even snel uw vragen afmaken, want u bent nu inmiddels al zo'n kwartier aan het woord ...

De heer Keus: Ja, ik merk het aan ...

De voorzitter: In de tweede termijn terugkomen ...

De heer Keus: Ja, precies, maar dit is een belangrijk punt, want inderdaad, ik ben ook wethouder Financiën en als mijn collega's een dergelijk voorstel zouden indienen zou ik vragen hoe gaat u het dekken. Wij hebben een serieuze inspanningsplicht om te kijken binnen de GREX welke mogelijkheden er zijn, zonder af te doen aan de kwaliteit van de plannen, om te kijken of we daar niet tot optimalisaties kunnen komen. Daar komen in de tiende herziening van de grondexploitatie dan ook bij u op terug en wij gaan ons ook echt inzetten op het krijgen van de subsidies en daar zijn we nu mee bezig om te kijken welke het meest kansrijk zijn om ons in te spannen voor de subsidies die uit de quick scan naar voren komen en zoals ik net al zei, we doen echt aan substantieel risicobeheersing, wat ook zijn weerslag heeft op de financiële positie en de risico's van de gemeente die we hiermee beheersbaar maken. Dus op die drie manieren zijn we daarmee bezig. Voorzitter, ik ga even inderdaad dan nog, met het risico dat ik een aantal vragen nu niet heb beantwoord, mobiliteit, een hele belangrijke, heb ik het ook al over gehad en dan specifiek ook gericht op de druk op de Lange Kleiweg. Er zijn meerdere opgaves nu die een claim leggen op de Lange Kleiweg, zowel Kesslerpark waarin nu nagedacht wordt over een ontwikkelkader daarvoor. De sportverenigingen, het sportpark wat nu natuurlijk uitgebreid wordt en ook verkeersbewegingen natuurlijk te verwachten zijn en dus de ontwikkeling van Pasgeld maakt dat we die Lange Kleiweg echt naar voren moeten halen om te kijken hoe we die zo kunnen inrichten dat ook de leefbaarheid en de verkeersveiligheid en bereikbaarheid en al die zaken meer, gewoon geborgd zijn met deze plannen. Even kijken, voorzitter, ik heb nog ... Een TNO-vraag van Rijswijks Belang. Ik denk dat het goed is, want we hebben nu

dus een hoofdplanstructuur. Het is inderdaad nog steeds wat onduidelijk, TNO, de toekomst ervan. Er liggen natuurlijk wel plannen, ook vanuit het masterplan zijn er ideeën, maar ik zeg u toe dat we met een notitie zullen komen naar uw kant, waarbij we ook nog even de huidige stand van zaken van de huidige situatie omtrent het TNO-gebied, dat we dat u kunnen geven en de eerdere plannen die er waren om te kijken inderdaad van hoe kan je dat nou als raad ook betrekken, ook bij de verdere uitwerking van de plannen die nu worden voorgesteld, dat u daar een beeld bij kan schetsen. En dan tot slot, voorzitter en dan kom ik de rest toch in tweede termijn dan op terug. Over participatieproces, ja, voorzitter, ik ben daar toch gewoon heel trots op mensen. Ik heb heel veel complimenten ook ontvangen, dank daarvoor. Die stuur ik ook zeker door ook naar de mensen die dit mogelijk hebben gemaakt. Ik denk dat we als Rijswijk nog nooit zo uitgebreid hebben geparticipeerd. Wat begon eigenlijk heel sec als een woningbouwopgave in Pasgeld Oost, wat eigenlijk een erfenis uit het verleden is, is echt omgedraaid naar een integrale landschapsbenadering waar ongetwijfeld van alles en nog wat op valt aan te merken, dat is ook legitiem. Ik snap best dat sommigen een andere afweging zouden hebben gemaakt dan voorliggend voorstel, maar ik sta voor het proces wat is gevoerd met alle zaken die wellicht ook beter hadden gekund en ik zeg dan ook toe, juist omdat het zo uitgebreid is geweest, maar ook omdat het toch wel wat heeft gekost, eerlijk is eerlijk, om dat ook goed te evalueren en lessen te trekken en dat ook weer in te kunnen zetten. Er zijn nog genoeg gebiedsontwikkelingen in Rijswijk waar we mee bezig zijn, dus waar we lering ook uit kunnen trekken, dus die zich ik toe aan de heer Van der Meij. Voorzitter, dit was het van mij in de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Keus. Wie mag ik in de tweede termijn het woord geven? Ik ga even kijken. Dat zijn ... Ik zie handjes van vrijwel alle partijen, dus dan ga ik even gewoon langs. De heer Paredes.

De heer Paredes Sanchez: Ja, dank u wel, voorzitter, voor het woord. Dank u wel, wethouder Keus, voor de beantwoording. Kijk, het zit zo, we hebben een probleem in Nederland. De doorstroom, helemaal in Rijswijk, zit vast. Mensen van een hoge leeftijd wonen in een eengezinswoning in hun eentje of met z'n tweetjes, met drie trappen waar ze uit willen en ze kunnen nergens heen. Dus daar moeten we wat mee. De ruimte is schaars in Rijswijk, het is helaas zo. Ik denk dat met dit plan we een stukje kunnen oplossen weer. De brandweermannen, de verpleegkundigen, de politieagenten, vallen allemaal tussen wal en schip. We hebben een beetje de verplichting om die mensen een waardige woning te kunnen bieden binnen Rijswijk en ook niet alleen dat, ook de mensen die een sociale huurwoning nodig hebben, die kunnen daar niet in want die zijn bezet. Iedereen wil graag dat zijn kinderen dicht bij huis blijven, dat ze niet moeten verhuizen naar Zoetermeer, Delft, naar Wateringen omdat ze hier in Rijswijk geen woning kunnen krijgen. Dus we moeten die verantwoordelijkheid nemen. Het gaat ons geld kosten, maar ik denk dat we heel veel voor dat geld terugkrijgen. Dus ja, VVD, ik begrijp het, maar toch af en toe is het nodig toe te geven om op de lange termijn meer kwaliteit te hebben in het leven. De waterberging is een factor die is ook heel belangrijk. Het Slagenlandschap blijft bewaard, ik ben daar doorheen gelopen toen met de klankbordgroep. Prachtig mooi stukje Rijswijk, blijft bewaard. Dus een mooi compromis. We moeten wat met die zone en ook Synchron heeft zich voorbeeldig gedragen. Hadden heel moeilijk kunnen doen, hebben ze niet gedaan en daar moeten we ook dankbaar voor zijn, dat we met z'n allen ... We kunnen niet iedereen honderd procent gelukkig maken, dat is onmogelijk. Er zijn altijd pro's en contra's, maar ik denk op deze manier dat we een mooi compromis hebben bereikt en de vragen zijn allemaal, met de

bedenkingen van mijn collega's, die zijn goed beantwoord en Beter voor Rijswijk kan zich gewoon echt goed vinden in wat er nu voorligt. Daar wil ik het bijhouden, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wit.

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank aan de wethouder voor de beantwoording, tenminste het deel wat beantwoord werd. Nog even terugkomen op die MKBA, ik ben absoluut ook niet van plan om die methodiek ter discussie te stellen, maar als blijkt dat vrijwel alle punten die als PM worden genoemd voor een bepaling erg negatief kunnen uitvallen en de maatschappelijke baten bij wonen het groen zijn, dan vraag ik me wel af welke opdracht er is meegegeven, welke randvoorwaarden er genoemd zijn. Goed, ik ga u niet suggestieve vragen stellen, daar moeten we het toch maar op een andere manier een andere keer over hebben. Ik vind het wel erg jammer dat de wethouder niet kan toezeggen dat er gekeken wordt naar innovatieve wijzen om die drassige structuur te behouden. Waarom eigenlijk niet? Tauw refereerde er direct aan, dus zo vreemd lijkt me dat eerlijk gezegd niet. Dan heb ik nog geen antwoord op mijn vraag hoe de wethouder het voor zich ziet met de natuurwaarden van Pasgeld Oost en West te vervangen. En als laatste, ik heb het nog genoemd en het is eigenlijk best wel actueel, want we hebben net bestemmingsplan 't Haantje gehad, waar een fantastisch mooi, groen gebouw uiteindelijk gepresenteerd wordt als een grijze, rechthoekige doos. Dat wil ik echt waken dat dat niet gaat gebeuren bij Pasgeld West. Dus blauw en groen, natuurinclusief, dat zijn uitgangspunten die genoemd worden door de rapportage en eigenlijk over alles wat in het ontwerp tot nu toe is meegenomen. Ik verwacht het ook niet terug te zien, dus graag nog de reactie van de wethouder daarop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Wit. De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Dank de wethouder voor de beantwoording. Twee nog hele korte vragen. Eén: heb ik het goed begrepen dat de wethouder toezegt dat in de tiende herziening van de GREX het tekort wat nu oploopt, dat dat wordt anderszins opgevangen? Dat is mijn vraag één. De tweede vraag en dat vind ik toch nog wel best wel een cruciale vraag, waar de wethouder in eerste termijn niet op in is gegaan. Zijn er nog bestuurlijke, juridische of anderszins risico's die het college voorziet en waarvan het college het op dit moment nog niet helemaal opportuun vond om daar de raad iets over te vertellen, maar nu in tweede termijn dat vooral wel te doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Oelen. De heer El Majjaoui. Nee, sorry, de heer Veerman is eerst. Ja.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter en ook natuurlijk de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Er blijven altijd vragen onbeantwoord, soms hoor ik ze wel terug, soms niet. Eén die ik nog niet gehoord heb is de ecologische waarde en de cultuurhistorische waarde van het hele gebied. Als we het over de bosloper hebben en ook de parkloper, wat is nou die kwaliteit, die kwantiteit, die straks naar voren komt en hoe gaan we dat borgen in het geheel en bij de bebouwing? Daar was ik nog even benieuwd naar. Als ik het over bebouwing heb, denk ik ook nog even aan die vrijesectorwoningen die genoemd werden in de ... In ieder geval een aantal varianten. Ik vroeg mij ook af of die in alle varianten zijn meegenomen, dus ook eventueel met de 100- en de

110-variant, of dan ook daar nog vrijesectorwoningen mogelijk zijn in het gebied? Dat zijn de twee vragen in tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal vragen gesteld, inhoudelijke vragen, maar daar heb ik geen antwoord op gekregen, behalve dat de waterberging noodzakelijk en belangrijk is, maar vanuit financieel opzicht heb ik daar geen antwoord op gekregen. Met name de betrokken partijen, waaronder het hoogheemraadschap en de subsidievoorwaarden en de bodemverontreiniging. En de algemene vraag met betrekking tot het participatietraject, wat gaat u doen met die vierduizend handtekeningen en met name onderdelen mobiliteit en landschapspark? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. Ik wil wethouder Keus bedanken voor de toezegging voor de notitie en voor het visieplan wat hij heeft toegezegd voor het gebied TNO. Het zou u niet verbazen dat het Rijswijks Belang als muziek in de oren klinkt als wij zo snel mogelijk afscheid kunnen nemen van BPRC, wat gevestigd werd op het TNO-terrein. Een visie of een notitie van de gemeente op het gebied, kan versnelling van het afbouwen met proeven op apen vorderen? Veertig procent is al ingezet en met deze visie kan dat mogelijk afgebouwd worden naar honderd procent. Sluiting noemen we dat. Geen aap leeft meer in Rijswijk, wat zou dat geweldig zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Weterings. De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, dank u. Ja, ik heb nog twee vragen openstaan. Eentje werd gestolen door Mark Wit en dat had betrekking op het terugkomen in de latere planvorming van de blauwgroenzone, van alle mooie woorden die gezegd worden over het groen behoud, of de wethouder kan toezeggen dat dat ook daadwerkelijk terugkomt in de plannen. Graag daar een reactie op en een tweede vraag over wat de wethouder gaat doen met de petitie, daar ben ik ook heel benieuwd naar en daarbij laat ik het.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Geen behoefte aan een tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, aansluitend bij wat inmiddels de heer Wit en de heer Van Dam voor mij hebben gezegd, heb ik ook een vraag over de kwaliteitswaarde van Pasgeld West, met 967 woningen in de variant en dan behoud kwaliteit groen en water en voor de rest komen wij hierop terug in de raad.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Man. Nog behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw De Man: Ja, heel kort, voorzitter, want ik was net eventjes weg op het moment dat de wethouder mijn vraag aan het beantwoorden was, dus ik wil even vragen of hij zijn antwoorden nog even zou willen verhalen voor mij.

De voorzitter: O jee.

Mevrouw De Man: Slechte timing.

De voorzitter: Doet hij vast. Dan geef ik het woord aan de wethouder. Ja.

De heer Keus: Ja, dank u wel. Ik moet even checken of Romy de Man er zit. Ja, die zit er. Het ging over, ik kan volgens mij in de eerste termijn erin dat die een vraag had over fietsbrug. Fietsbrug, er is eerder over gesproken, komt ook voor in de presentatie van Kuiper Compagnons. Als je het hebt inderdaad over mobiliteit, mobiliteitsplan, wat nu ook ter inzage ligt, daar stond in principe waar de o staat voor OV, ja, dan zou zo'n fietsbrug wel een hele mooie omsluiting zijn, van bijvoorbeeld tramlijn 1, aan de overkant van de Vliet. Alleen ik zeg daar wel gelijk even bij dat er nu geen geld gereserveerd staat voor een dergelijke brug. Ik zeg u wel toe dat, we hebben het mobiliteitsplan nu, er ligt ook een mobiliteitsvisie meer voor Rijswijk Buiten in het bijzonder, met een investeringsplan erbij, dat die ook bij de verdere uitwerking betrokken wordt en daarin kunt u ook als raad natuurlijk nog allemaal zaken meegeven van daar geven wij prioriteit aan, dat kan het plan verrijken. Dus dat mobiliteitsplan, dat komt er zeker aan, want we moeten echt voorkomen inderdaad dat we het alleen over woningen hebben en dat dat soort zaken allemaal achteraf geregeld moeten worden, want dat doen we echt niet goed. Dat is ook eigenlijk gelijk een antwoord op de PM-post waar de heer Wit inderdaad toch over heeft. Ik zou niet de methodiek, oké, nee ...

Mevrouw De Man: Voorzitter, even ter interruptie.

De voorzitter: Mevrouw De Man, ja.

Mevrouw De Man: Ja, dank u wel. Ik had ook nog een vraag gesteld met betrekking tot de keuze tot wat voor soort woningen gebouwd gaan worden in Pasgeld. Waarom is bijvoorbeeld niet gekozen voor inderdaad dat middensegment wat er zo hard nodig is? Waarom is er gekozen voor de wat duurdere woningen en eventueel sociale huurwoning? Dank.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Keus: Nou, ja, voorzitter, we stellen nu gewoon een richting voor, een kwantiteit, een ontwikkelrichting 100 tot 110 woningen. Ja, dan krijg je in de ruimte waar die woningen dan gerealiseerd moeten worden best ruimtelijk moeten er toch ... Kom je ook in financieel opzicht, je gaat natuurlijk gewoon tekenen en je moet ook gaan rekenen, al die zaken meer. Dan komt er straks een plan om daarvoor, maar in alle segmenten is er gewoon behoefte aan woningen. Dus wat voor type woning hier ook precies uit gaat voortkomen, dat zal inderdaad in de verdere planontwikkeling duidelijk moeten worden. Maar dat is nu ... Ja, maar u wordt nu eigenlijk gewoon voorgesteld om in kwantitatieve zin deze ontwikkelrichting mee te geven en natuurlijk met al die kwalitatieve

vereisten die je daar ook inderdaad bij zitten, waar we met de ontwikkelaar ook in gesprek moeten gaan. Ik wil het beeld dat een ontwikkelaar echt alleen maar stenen stapelt, dat dat in zijn belang is, wil ik hierbij ook wegnemen. Ook de ontwikkelaar in kwestie, Synchroon, is gebaat bij een mooi kwalitatief plan dat goed is ook voor het portfolio en is ook intrinsiek gedreven om hier echt een heel mooi, toekomstbestendig plan van te gaan maken, dat wil ik er toch even bij gezegd hebben. Als het gaat dan even, nu maak ik gelijk het bruggetje even naar de VVD over de juridische risico's die er dan zijn afgedekt. Wij zijn met de ontwikkelaar natuurlijk in gesprek gegaan en we hebben ook voorgelegd van als we met deze plannen en met deze aantallen woningen, als de raad daarmee akkoord zou gaan, is dan de ontwikkelaar bereid om de oude bouwexploitatie-overeenkomst, om die te laten vervallen, die uit 1999. Dan is die daartoe bereid als de gemeente ook bereid is dan om echt zich in te spannen om dit plan dan, met deze aantallen woningen, om die mogelijk te maken. Daarmee is ook een groot juridisch risico daarmee geadresseerd. Dus er zit wel een inspanningsverplichting en ook die kan ik me enigszins natuurlijk wel voorstellen, van een gemeente waar die zich dan aan zou moeten committeren om dan wel dit aantal woningen planologisch ook mogelijk te maken. Dat in antwoord op de vraag van de VVD en de tweede vraag van de VVD, de tiende herziening, u heeft niet een toezegging van mij gehoord dat het volledige tekort op de GREX goed gemaakt gaat worden in de tiende herziening. U heeft mij wel horen zeggen dat wij ons maximaal gaan inspannen om de werving van de opbrengst die wij in een eerdere herziening door de raad heeft betrokken bij de GREX, om die op een andere manier alsnog goed te maken. Daar gaan we ons maximaal voor inspannen, net zozeer als voor de subsidies en dat ook in antwoord op de vraag van het CDA. Even kijken, de toezegging, GroenLinks vraagt mij toezegging voor de innovatieve manieren om, als het gaat bijvoorbeeld om de voorbelasting. Nou, ik kan toezeggen dat ik die zeker ga voorleggen en zeker ook ga onderzoeken en dat ook bij u dan terugkomt afwegingen waarom dat het inderdaad mogelijk en haalbaar is voor deze specifieke ontwikkeling. Dat kan ik u toezeggen, dat vind ik zelf inderdaad een hele interessante suggestie, ook die door Tauw is gedaan en ik vind dat we daar serieus ook naar moeten gaan kijken. Even kijken. Ja, en dan de vraag die bij meerdere fracties leeft over ja hoe gaan we dit nou borgen? Die vraag die snap ik heel goed. De principes die nu vanuit het schetsboek komen en die in de hoofdplanstructuur worden vastgelegd, wat niet voldoende in staat is om structuurvisie hebben, zoals de vraag die in eerste termijn vanuit D66 kwam, maar wel degelijk richtinggevend zijn. Het enige wat ik daar nu op kan zeggen is dat natuurlijk het vaststellen van de hoofdplanstructuur, dat daarop gelijk ook de planvorming voor de bestemmingsplannen en de uitwerkingsplannen volgen, dus heel kort op elkaar. Daar zit dus weinig tijd ... Of er zit dus niet jaren tussen dat we verdergaan naar de verdere planvormingen en inderdaad in de vergetelheid is geraakt. Ik vind ook dat we het moeten borgen in de overdracht ook van raad naar raad en van college naar college, dat dat goed geborgd is, want je weet niet hoe een volgende raad eruit komt te zien en hoeveel historisch besef er wellicht wegsijpelt. Dus ik vind dat we dat ook goed moeten borgen in de overdracht naar een volgende raad. Ik denk dat door die twee manieren dat we dat goed weten te borgen, dat die principes overeind blijven in de verdere planuitwerking. Even kijken. De VVD-vragen heb ik beantwoord. D66, ik moet u eerlijk bekennen dat de bosloper en de parkloper, dat dat echt ook ecologische verbindingen zijn en niet sec verkeerskundige verbindingen, ook voor de fiets en voor de voetganger. Ik kijk de heer Veerman, probeer ik digitaal in zijn ogen aan te kijken of dat de strekking van de vraag was, of de zorg die hij heeft.

De voorzitter: Ja, de heer Veerman.

De heer Keus: Ja, oké, ik zag hem ja knikken. Dit is zeker, als een ecologische aanleiding van de participatie en het onderzoek door Tauw, echt beter als een ecologische verbinding is dit bedoeld. Dat staat voorop en daar zal inderdaad de wandel of de fiets, dat moet daarin ingepast worden, in plaats van dat we een fietspad hebben waar we een beetje ecologie aan toevoegen. Dat is de insteek zoals die er nu inderdaad is en daarvoor geldt ook weer dat dat geborgd natuurlijk moet worden. Maar ja, daar moet u op dit moment, in de fase waarin we nu zitten, dat is een kwestie van inderdaad in de uitvoering. Daar staan we met z'n allen, college en raad natuurlijk ook bij en ik snap heel goed dat u daar een vinger aan de pols wil houden. Dan, voorzitter, was er een vraag over bodemverontreiniging, maar ik denk in de fase waarin we nu zitten, het is een terechte vraag hoor, want het is een legitieme vraag, daar niet van, maar daar wil ik graag dan even schriftelijk even op terugkomen en ook even de controlvraag waar u precies inderdaad op doelt zodat ik een goed antwoord kan geven. Maar dat kan ik nu op dit moment even geen volledig antwoord op geven. Wel op uw vraag over de petitie die aan uw raad is overhandigd en ook het landschapspark en dan in het bijzonder dan de mobiliteit. Het landschapspark, die variant, die is vorige week gepresenteerd bij mij. Ik was echt oprecht onder de indruk van het werk wat daar is ingestopt, dat waardeer ik ook enorm, mensen die zich zo voor hun omgeving inzetten. Een groot compliment ook daaraan en het mooie is en dat zeg ik niet om hier een beetje goede sier te maken, dat daar heel veel aanknopingspunten in dat plan zitten die een plek willen krijgen in de verdere uitwerking van deze plannen. We zitten nu op een bepaald abstractieniveau waarin we richtinggevend besluit gaan nemen, wat wel voor duidelijkheid ook zorgt voor de omgeving, voor alle stakeholders, ook voor de ontwikkelaar, dat we deze kant op gaan, maar er zitten wel degelijk aanknopingspunten in dat landschapspark die een plek kunnen krijgen in de verdere uitwerking van dit plan. Er zaten goede elementen in, maar ook dit moet allemaal ook natuurlijk dan afgewogen ook weer tegen andere belangen, maar er liggen wel degelijk aanknopingspunten. Dus dat is ... Kijk, ik heb daar met zeer veel interesse naar gekeken en ook wil ik daar een vervolg in dat opzicht ook aan geven, als het aan mij zou liggen. Ten aanzien van mobiliteit heb ik net aangegeven, daar liggen vanuit verschillende hoeken een claim, bijvoorbeeld op de Lange Kleiweg. Er is druk uit de omgeving vanuit verschillende opgaves en die moeten we ook gewoon adresseren in de verdere uitvoer en ik vind dus dat we dat naar voren moeten halen. Even kijken. Ja, dan kom ik eigenlijk, volgens mij, voorzitter, ik wil best nog de gelegenheid geven als ik een vraag vergeten ben, maar als mij ben ik er doorheen.

De voorzitter: Wil iemand zijn hand even opsteken als dat zo is en dat is het geval. De heer Veerman en de heer El Majaoui.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: In de eerste termijn, graag. Een interruptie, dus een korte vraag.

De heer Veerman: Nee, een interruptie over mijn vraag, over de vrijesectorwoningen. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen hoeveel en wat dan de afmetingen zijn van de bebouwing, het aantal vierkante meters. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Keus: In Pasgeld Oost? Even ter controle.

De heer Veerman: Ja. Ja.

De heer Keus: Daar kan ik u nu niet, daar moeten we met de ontwikkelaar natuurlijk mee in gesprek gaan, maar dat ... Nu wordt de raad voorgesteld om in kwantitatieve zin richting te geven voor een ontwikkeling, maar dat is een kwestie inderdaad van de uitvoering, daar kom ik dan ook bij u op terug.

De voorzitter: De heer El Majjaoui?

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter, voor de beantwoording en dank de wethouder dat hij ...

De voorzitter: Ik geef geen ... Sorry, even geen derde termijn. Even kort, gerichte vraag.

De heer El Majjaoui: Nou, dank dat hij de maximale inzet gaat plegen voor wat betreft de subsidievoorwaarden. Ik zal de bodemverontreinigingscasus schriftelijk indienen en ik mis nog één vraag met betrekking tot reductie van de grondexploitatie voor het realiseren van de waterberging. Zijn er andere partijen bij betrokken? Met name het hoogheemraadschap en de provincie, het Rijk en wellicht andere stakeholders. Dus dat is de laatste vraag en dank dat de wethouder ook, ja goed, de petitie en de nieuwe variant van de insprekers ook serieus neemt. Dank hiervoor.

De voorzitter: De waterberging.

De heer Keus: Ja, nee, daar zit inderdaad ook, sowieso ook, hoogheemraadschap is daarbij betrokken en de provincie ambtelijk sowieso ook en in welke mate dat financieel is, daar kom ik ook bij u op terug. Dus zal ik zorgen dat ik bij de Raad over die informatie beschik. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan neem ik aan dat dit als bespreekstuk naar de raad toe gaat, gezien de opmerkingen die zijn geplaatst. Ik heb één toezegging gehoord, namelijk de notitie over het TNO-gebied, op de vraag van de heer Weterings. Kunnen we dit agendapunt denk ik afsluiten. Ik stel voor, gezien de lange tijd dat wij al aan het vergaderen zijn, dat wij even vijf minuten schorsen zodat iedereen een kopje thee kan halen of even naar het toilet kan gaan en dan gaan we om ongeveer half elf weer verder. Tot zo.

11. Raadsvoorstel Aanbesteding 2e fase Huis van de Stad (21 033)

De voorzitter: Dan gaan we over naar het volgende pièce de résistance, het raadsvoorstel Aanbesteding 2e fase Huis van de Stad. Ik loop ook hier even alle fracties af, want ik vermoed dat iedereen het woord wil voeren. Geef ik eerst het woord aan BvR. De heer Braam, zie ik.

De heer Braam: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal het uitermate kort houden, want op zich willen we daar heel veel over zeggen, maar het belangrijkste wat we natuurlijk met z'n allen moeten constateren is dat we in een tijd leven waar alles in één keer weer fors duurder wordt en dan praten we niet alleen over de stijgingen van de

huizenprijzen voor de kopers, maar in dit geval ook het ontwikkelen van ons Huis van de Stad. Ja, die kosten die komen allemaal op ons af en als je de stukken goed leest dan zijn we er nog niet. Feitelijk voor het gebouw zelf denk ik dat we het wel een klein beetje gehad hebben, maar ik kon in ieder geval uit de stukken waarnemen dat er straks nog een voorstel gaat komen met het hele buitengebied. Ja, dat zal ook niet bij een half miljoen of een miljoen blijven, ongetwijfeld meer gaan kosten. Toch ook de belangen van de parkeergarage, wat er zeker ook voor de omgeving is, dat zal ongetwijfeld dan in beeld komen. Dus ja, maar goed, laten we het maar eerst even houden bij het deel twee van het Huis van de Stad. Het gaat een stuk meer kosten. Ik heb gezien dat het in lasten ongeveer zo'n 140.000 euro per jaar betekent, zal ongetwijfeld te maken hebben met dat vooral de aanpassingen in pandig zijn, in plaats van echt keihard aan de hardware. Dus wellicht kan de wethouder daar nog even aangeven hoe die 140.000 tot stand is gekomen, want ik vind dat toch wel een fors bedrag per jaar wat er in één keer bijkomt en ja, dan begint op een gegeven moment de teller de andere kant op te lopen ten opzichte van het huidige stadhuis Hoogvoorde. Dat is eigenlijk de enige vraag die bij ons is blijven hangen, voorzitter en ik geef het woord aan u terug.

De voorzitter: Dank u wel. GroenLinks.

De heer Wit: Ja, dat ben ik weer, voorzitter.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel. Ja, voorzitter, de afgelopen drie maanden hebben we inderdaad in spanning af zitten wachten wat de resultaten van de onderhandelingen zouden zijn aangezien de aanbesteding. Ja, die vallen helaas niet mee, maar ook niet gigantisch tegen. Gevolg van splitsen van de werkzaamheden en de aanbestedingen zijn door die snel veranderde en veranderende markt een stuk nadeliger dan vooraf verwacht, maar, ik heb het even terug zitten kijken en die frictiekosten waar we het eerder over gehad hebben op, of in ieder geval die de oorzaak zijn van die scheiding, die zijn eigenlijk gewoon als je het goed doorleest best wel plausibel. Ja en het huidige bouwrooster, Ed Braam die had het er net al over, het is gewoon niet voorzien, dat is absoluut niet voorzien geweest. Een jaar geleden konden we dat eigenlijk nog steeds niet voorzien. Maar goed, terugkijken levert over het algemeen niet zoveel op, buiten wat reflectie en evaluatie, dus we moeten naar de toekomst gaan kijken en als we kijken naar voorstel wat er nu ligt en de financiële gevolgen van de aanbesteding is eigenlijk wel duidelijk dat we toch niet zo heel veel keus meer hebben. GroenLinks staat nog steeds achter het programmatische programma van eisen met als resultaat een echt Huis van de Stad waarin alle organisaties samen kunnen komen, Trias, bibliotheek en Stichting Welzijn en de gemeentelijke organisatie en de overschrijding van het budget dat we tot nu toe voorgeschoteld hebben gekregen zijn absoluut ongelukkig, maar zeker niet allemaal te voorzien, zoals andere partijen wel willen doen geloven. Het risico van een veranderende markt is altijd aanwezig, maar de excessieve kosten die zaten in het saneren van asbestverontreiniging en waren realistisch gezien niet waarschijnlijk. Er was gewoon geen redelijk vermoeden ten tijde van de aanbesteding. Dus als je die extra investeringskrediet, asbest buiten beschouwing gelaten, nu bekijkt vind ik eigenlijk dat je nog binnen de bandbreedte blijft die in redelijke verhouding staat ten opzichte van het oorspronkelijke budget. Daar wil ik het eigenlijk gewoon bij laten. Hoewel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De VVD. De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Nou, in het Forum geen politieke statements, dat doen we straks wel in de raad, dat zal dan ook wat ons betreft geen hamerstuk zijn maar een bespreekstuk in de raad. Wel een aantal vragen, technische vragen, voor dit moment, wat ons betreft. Wat gaat de huisvesting van de ambtenaren kosten door deze vertraging? Gaat het huidige kantoor, gaat dat verlengd worden en wat voor kosten zijn daarmee gemoeid? Gaat het stadhuis, ook onze behuizing daarvan, naar een andere locatie getest worden? Wat zijn de kosten die daarmee zijn gemoeid? En een andere vraag is of het college bereid is om een nieuwe actuele businesscase te sturen naar de raad met daarin de gevolgen van alle tegenvallers, plus de kosten, de heer Braam die zegt van ja dat moeten we pas later bekijken. VVD denkt daar net anders over, maar ook alle kosten van parkeergarages en van de parkeergarage en de inrichting van het buitengebied, graag daarop uw antwoord, college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van D66.

Mevrouw Koopman: Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Ook ik ... Ja. Ook ik zal het hier kort houden. Ik denk inderdaad het komt zeker terug als bespreekstuk, dus ik zal het beperken tot een aantal vragen die wij nog hebben. Een paar zijn er al gesteld dus die zal ik overslaan. Kijk, u noemt dat de huidige nieuwe plannen een stuk versoberd zijn. Ik kon niet helemaal terugzien wat er nou versoberd was, maar kunt u dat misschien nog even aangeven, waar dat dan in zit? De vragen over vertragingen in de ambtelijke organisatie zijn al gesteld. Zijn er op de frictiekosten nu nog effecten te verwachten, positief zowel negatief, door het uitstel? Er kunnen misschien ook positieve effecten ontstaan. En ziet u nu nog verdere risico's op de verdere kostenoverschrijding en waar ziet u die precies?

De voorzitter: Dank u wel. CDA.

De heer Van Enk: Ja, dank u wel. Twee vragen. Aan het begin van het stuk wordt aangekondigd dat voor de herinrichting openbaar gebied rondom het gebouw eerdaags, dat dat wordt geagendeerd. Is er al een beeld van de kosten die daarmee gemoeid zullen zijn? Dat is vraag één. En mijn tweede vraag is, verhelderingsvraag, op pagina 5, de financiële consequenties die 142.000 jaarlast extra, waar de heer Braam het over had. Er staat dat betekent dit een jaarlast extra. Wat is nou dit? Is het nou het totale verschil tussen die dertig oorspronkelijk en de negenendertig waar we nu op uitkomen of is het alleen dit laatste onderhandelingsresultaat van 1,8 miljoen? Met asbest of zonder asbest? Of alleen asbest voor de raadzaal? Ik kon dat niet helemaal eruit halen en wat betreft de discussie wachten we ook tot de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. Ja, vragen zijn er natuurlijk altijd als iets duurder uitloopt. Mevrouw Kames heeft al in een eerder stadium gevraagd of er niet in de toekomst of misschien nu al afspraken vallen te maken

met aannemers of met partners van ons, dat er toch een bepaalde marge mag zijn, een aantal procent, vijf procent, twee procent, drie procent, om dus buiten het afgesproken budget te gaan. Daarvoor ook een eigen risico voor de aannemers in te voeren, want om elke keer maar te zeggen van goed we spreken een prijs af en we gaan er overheen. Ja, het houdt een keertje op natuurlijk. Dus ja, de rest bewaren we wel voor in de raad, de discussie, in de lijn van de VVD, maar ook van GroenLinks, er is nu al zo'n stap gemaakt, we zijn bijna bij de finish, om nu nog te zeggen joh we hebben 18,2 miljoen al geïnvesteerd, we gaan het maar slopen. Ja, dat ziet onze partij ook niet zitten. We willen wel graag de rit uitzingen, maar ja, en moeten niet heel veel verrassingen meer komen, want het houdt een keer op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Wij.

Mevrouw Mauer: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook wij betreuren het dat de tweede fase niet binnen de van tevoren ingeschatte financiële kaders blijft. Wel zijn we blij om te horen dat het binnen de kaders van de gestelde businesscase blijft en dat daarmee nog steeds, dat dat nog steeds 15 miljoen goedkoper is dan het scenario waarin we in het Hoogvoorde blijven. We hopen ondanks de tegenvaller op een voorspoedige start van fase twee. Dit was mijn eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van Gemeentebelangen Rijswijk. De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, de raad heeft destijds, ik noem het maar even het amendement Poortjes, er nadrukkelijk voor gekozen om een fase één, fase twee-knip te willen gaan realiseren in het Huis van de Stad. Ik denk al met al dat het ten behoeve van de kwaliteit van de besluitvorming, maar ook op dat moment het meest haalbare moment was om het op die manier in te richten en ja, je ziet nu inderdaad dat met name de veranderende marktomstandigheden hebben geleid tot en ik moet ook zeggen de eerste overschrijding die nu op het Huis van de Stad rust, want eerdere overschrijding die we in fase één voor de kap hebben moeten nemen, zou bij ieder plan voor het Huis van de Stad sloop, dan wel op een andere manier met het oude stadhuis opgegaan hebben tot dergelijke kosten geleid te hebben als gevolg van het feit dat een nooit het asbest te verwijderen is. Wat we nu aanvullend aan krediet genoteerd krijgen dat is meer dan de aanneemsom van fase twee. Daar zitten ook andere posten in die nog opgedragen moeten worden. Graag hoor ik van de wethouder, zonder daar bedragen te noemen, want we praten in de openbaarheid, welke componenten nog opgedragen moeten gaan worden en andere partijen vroegen er ook naar, hoe ontwikkelt de businesscase nu zich en kan de wethouder daar een schets van geven hoe dat er nu voorstaat met deze fase? En last but not least, fictiekosten werden ook genoemd. We hebben destijds bij het definitieve ontwerp het investeringskredieten een behoorlijke bestemmingsreserve aangelegd, voor het Huis van de Stad frictiekosten. Hoe ontwikkelt die bestemmingsreserve zich op dit moment? Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dank u.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, inderdaad. Nou ja, er is al het een en ander gezegd door mijn collega's. Wij hebben op dit moment niet zo heel veel keuze op het moment dat de eerste fase al bijna opgeleverd wordt. Dit is geen politiek statement wat ik nu maak, maar gewoon een technisch statement. Daar wil ik het ook in deze forumvergadering ook op houden, op technische statements of vragen, maar dat is een daadwerkelijk punt, dat we nu op een moment staan dat de eerste fase gaat worden opgeleverd over een paar maanden. We blijven binnen die bandbreedte van vijftien procent, dat is ook duidelijk gemaakt in het raadsvoorstel. Externe factoren hebben ten grondslag gelegen aan de meerkosten in de eerste fase, wat de heer Van der Meij ook zei, in iedere variant die voor ons gegolden zouden hebben die we gemaakt hadden, die we in elke variant gemaakt hadden. Het is onze eigen keuze geweest om de eerste en de tweede fase op te knippen, dat had ook politieke en soms ook pragmatische redenen en dat valt nu dus ongunstiger uit voor ons, maar dat is onze eigen keuze geweest. Ik heb nog wel een vraag aan de wethouder over het juridisch advies om het contractmanagement op te tuigen, wat hij daarover kan zeggen in de openbaarheid, zodat we niet boven en buiten of over die vijftien procent gaan, zeker als het bijvoorbeeld gaat om meer werk wat noodzakelijk is, want dat zit er nu eigenlijk niet meer in, in die bandbreedte, zoals ik het heb begrepen op papier. En stel dat dat toch noodzakelijk is, wat kun je in het contractmanagement dan vastleggen, wat kan de wethouder erover zeggen en hoe ver zijn eigenlijk die onderhandelingen daarover? Dat is natuurlijk geen onbelangrijk punt met de nieuwe aannemer, of de aannemer van de tweede fase. Ik hoor het graag van de wethouder, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Onafhankelijk Rijswijk.

Mevrouw De Man: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Ja, ik hoor best wel wat mensen, op een ietwat verbaasde toon lijkt het wel, spreken over hetgeen wat zich nu ontvouwt. Maar ja, ik geloof dat Onafhankelijk Rijswijk al een aantal jaar roept dat dit eraan zit te komen, dus ik begrijp die verbazing niet zo goed en in het kader van verder voortschrijdend inzicht ben ik wel heel benieuwd of het college inmiddels in gesprek is gegaan met de eigenaar van Hoogvoorde om onze huisvesting in ieder geval te verlengen en eventuele andere mogelijkheden voor dit debacle te bespreken. Tot zover, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik over naar de wethouder, de heer Lugthart.

De heer Lugthart: Ja, voorzitter, dank u wel. Het voorstel wat voorligt dat betreft natuurlijk fase twee, het gebruik gereed maken van en het inhuizen van de gemeentelijke organisatie en de multifunctionele raad- en theaterzaal. Nou, zoals ik ook in een eerdere vergadering op, ik meen 6 juli, heb aangegeven heeft het voorstel natuurlijk vertraging opgelopen. De reden daarvan is de aanbestedingsprocedure waar een aantal van u het hier net al over had. De aanbestedingsprocedure, mevrouw Van Nunen, had niet het gewenste resultaat. Het bod viel eigenlijk tegen de verwachtingen in, slechts één inschrijving. Die voldeed ook nog eens niet aan de voorwaarden vanuit de vergunningsleidraad en dat was simpel, het zat boven de ... De kosten waren te hoog. Wellicht is het nog even goed te schetsen wat daar gebeurd is, ook voor de VVD. Wij hebben juridisch extern

advies ingewonnen. Het extern juridisch advies was dat we met de ingeschreven partijen de zogenoemde mededelingsprocedure met onderhandeling mochten voeren, waarbij het advies ook is geweest om de haalbaarheid van een dergelijke procedure, dat daar rekening zou moeten worden gehouden met de recente ontwikkelingen in de markt, om de haalbaarheid van de onderhandelingen en het eindresultaat in beeld te brengen. Nou, dat heeft de hele zomer geduurd. Volgens mij had ik dat in de vorige vergadering ook aangegeven. Er hebben acht gesprekken met juristenteam plaatsgevonden en naar aanleiding van die onderhandelingen zijn we gekomen tot de mededelingsprocedure met onderhandeling en de PvdA die riep al de vijftien procent. Nou, één van de voorwaarden voor de genoemde mededelingsprocedure is dat de oorspronkelijke opdracht, die mag niet wezenlijk veranderen en daarvan is sprake wanneer de opdracht niet voor meer dan vijftien procent verandert. Op 31 augustus, zeg ik ook maar even uit mijn hoofd, hebben we de bijgestelde aanbieding gekregen en die past binnen die marge van die vijftien procent. Het betreft hier dan wel een aanbieding die, zeg maar, voor wat betreft de stichtingskosten ontoereikend was, meneer Van der Meij en door de voorliggende ophoging, nu zeg ik richting de CDA-fractie, van het investeringskrediet voor fase twee, komt dat uit op 38,94 miljoen. En Beter voor Rijswijk en het CDA vroegen daarnaar. De financiële consequentie is eigenlijk dat het bedrag dus met 1,85 miljoen, één komma acht, vijf, vijf, wordt opgehoogd en dat bedrag is nog niet opgenomen in de begroting en dat bedrag, meneer Braam, dat is dan uw 42.200 op jaarbasis. Nou ja, we hebben besloten om, gelet op de eerdergenoemde maximale marge van vijftien procent een intensief juridisch traject te koppelen, daar vroeg de heer Van der Meij ook naar van dat doen we als risicomangement ook extra optuigen. Nou ja, en dat is richting mevrouw Van Nunen, dat is omdat het meerwerk gedurende de uitvoering niet hoger kan worden want dan komen we boven die vijftien procent uit en dat mag niet. Ja, dan nog de vraag is het nu wel of niet goedkoper en over welk bedrag hebben we het nu precies, dat vroegen drie fracties. Hoogvoorde, de netto contante waarde op basis van veertig jaar is met deze ophoging nog steeds 14,9 miljoen duurder. Dus in dat opzicht blijft de business case dus de komende veertig jaar gewoon positief. Ja, dan de financiële consequenties van de CDA-fractie waar is die 140 nu op berust? Is dat nou het verschil tussen die 30/39? Dat is een verschil vanaf die 37, meneer Van Enk. Dus vanaf 37 tot het bedrag dat nu voorligt, dat is die 140.000 aan jaarlast. Ja, de VVD die vraagt of dat er al gesproken ... Zowel de VVD als Onafhankelijk Rijswijk vraagt al naar of dat we bezig zijn met scenario's. Inmiddels zijn we gestart met verkenningen naar alternatieve tijdelijke huisvestingsmogelijkheden voor de functies die nu in Hoogvoorde zijn ondergebracht, omdat we zeker serieus rekening houden met een vertraging. Met deze nieuwe aanbesteding is namelijk de verwachting dat we een vertraging zullen hebben van een half jaar. Dan over de parkeergarage waar zowel eigenlijk de VVD als Beter voor Rijswijk het over hadden, de parkeergarage hoort natuurlijk ook qua kosten niet in deze businesscase en er zal voor de parkeergarage en dat heb ik al veelvuldig aangegeven, voor het einde van het jaar een separaat voorstel worden toegestuurd. Dan, meneer Van der Meij vroeg nog naar de componenten, in de stichtingskosten zitten namelijk de inrichtingskosten en daar zit ook het verhoogde risicomangement, dat zit daarin. En mevrouw ... Sorry, had ik net opgeschreven. D66 vroeg om de versoberingen. Ik kan in openbaarheid niet over de versoberingen spreken wat dat precies is, maar ik kan hier wel aangeven dat het programma van eisen, dat dat nog volledig in stand is. Dus dat zijn andere elementen, mocht u daar nog verder vertrouwelijk over geïnformeerd willen worden, dan kan dat natuurlijk altijd. Nou, voorzitter, volgens mij heb ik in eerste termijn dan alle partijen langsgelopen en heb ik denk ik ook geen vragen vergeten.

De voorzitter: We gaan het zien. Wie wil in de tweede termijn het woord voeren? Ik zie de heer Oelen en mevrouw Koopman en de heer Van der Meij. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, uw conclusie, dat de wethouder dus alle vragen is lang gelopen die klopt denk ik wel. Bedankt daarvoor, wethouder, alleen wij zeilen een beetje hoog over, zullen we maar zeggen, want volgens mij heb ik een aantal concrete zaken gevraagd, namelijk naar kosten en vernieuwde type businesscase, et cetera, et cetera. U hoeft dat nu niet te doen, maar als u dat voor de raad wil toezeggen welke kosten er gemoeid zijn met de verlenging van wat voor voorzieningen dan ook, om bepaalde functionaliteiten die nu in Hoogevoorden gevestigd zijn en die pas later in het Huis van de Stad, als het ooit zover komt, gevestigd kunnen worden, dat zou zeer handzaam zijn. Evenals de businesscase die er gemoeid is met de aangepaste businesscase met het nieuwe Huis van de Stad. U zegt ja de parkeergarage daar kom ik later mee en ook de groenvoorziening eromheen, daar kom ik later mee. Daar neem ik een notitie van, maar een indicatie van waar we het over hebben die zou zeker wel handzaam zijn voor de behandeling van de raad. Tegen mijn collega's zou ik zeggen we hebben ervoor gekozen om de eerste en tweede fase in te richten. Dat klopt inderdaad, alleen voor die collega's zeg ik nog steeds maar weer, de VVD was hierop tegen, de VVD heeft voor dit scenario gewaarschuwd en ziedaar, het scenario vouwt zich uit. Dat is voor de raad, voor politieke statements en aan de wethouder alleen nog maar de vraag om te komen tot een aantal aanvullende informatiezaken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie inmiddels ook de heer Braam. Ga ik eerst even naar mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Ja, dank u wel. Heel kort. Volgens mij was mijn vraag over de frictiekosten, positieve en negatieve effecten daarvan, niet beantwoord en de andere vragen wel. Richting de heer Oelen, volgens mij is de VVD wel degelijk over de tweetraps... Toen waren jullie nog wel in lijn van de Huis van de Stad. Jullie zijn pas later afgehaakt. In de raad hebben we ook al eerder afgesproken dat we zowel die groenvoorziening als die parkeergarage buiten het verhaal van het Huis van de Stad zouden houden. Dus om daar nu steeds weer op terug te komen, dat is een soort grijsgedraaide telefoonplaat ...

De voorzitter: De heer Oelen voelt zich uitgedaagd, wil daar kort op reageren.

De heer Oelen: Ja, uiteraard. Uiteraard, voorzitter. Ik bedoel, mevrouw Koopmans daagt mij uit ...

Mevrouw Koopman: Zonder s.

De heer Oelen: Het feit dat de plaat is grijsgedraaid wil niet zeggen dat de boodschap nog steeds relevant is, mevrouw Koopman. Wij hebben hier altijd voor gewaarschuwd en dat blijven we maar herhalen en als een ander dat niet wil horen, dat zal dan maar even zo, maar de waarheid is niet anders. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Dan gaan we naar ...

Mevrouw Koopman: Nou, volgens mij mag ik daar wel nog even op reageren.

De voorzitter: Ja, dat mag. Dat mag. Tuurlijk.

Mevrouw Koopman: We zullen het er waarschijnlijk niet over eens worden, meneer Oelen, maar ik denk dat uw waarheid niet mijn waarheid is.

De voorzitter: Ik zie ook dat de heer Wit nog even snel wil reageren, maar kort.

De heer Wit: Ja, kort, want de heer Oelen moet toch echt even terugkijken naar hoe Rijswijk stemt. Rijswijk stemt zo: VVD heeft acht ingestemd met die fasering. Dus echt, deze opmerkingen van VVD beginnen na de laatste tijd een beetje te steken, dus het is wel klaar. Ze hebben voor gestemd, blijf daarbij.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik dit debatje dan even afsluiten? Dan ga ik naar de heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Microfoon stond nog uit, ik was u al aan het bedanken. Bij deze. Ja, ik denk dat het goed is om meneer Oelen ook tegemoet te komen, mevrouw Koopman tegemoet te komen, om eventjes naar aanloop bij de Raad, wethouder, een overzicht te produceren met betrekking tot het verloop van de bestemmingsreserve die we hebben aangelegd. Dat laat precies zien hoeveel budget er is voor de frictiekosten die we destijds hadden aangelegd om, toen had je nog sprake van afkoop van het huurcontract en nu kunnen we dat geld inzetten om juist nog wat langer te blijven huren, zowel voor Hoogvoorde, als voor de bibliotheek. Het zijn behoorlijke bedragen nog die wij hebben opgenomen en richting de heer Oelen wil ik zeggen dat ik graag uitzie dat de wethouder van de VVD zo meteen in een nieuwe periode het Hart van de Stad ook in de tweede fase en dan met een brede smile een prachtige paragraaf schrijft en dan met trots kijkt wat we dan met elkaar gerealiseerd hebben, ook dankzij de VVD, die de collegeperiode 14-18 heel constructief heeft meegewerkt aan dit prachtige plan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerst even bedankt, wethouder, voor de antwoorden in de eerste termijn. Ja, belangrijk is in ieder geval natuurlijk toch ondanks het feit van dat het misschien een herhaling van zetten is. Voor Beter voor Rijswijk blijft overeind staan dat er in ieder geval ook gewoon straks een goed voorstel moet komen voor die buitenruimtes en ja, daar heeft BvR natuurlijk ook de parkeergarage bij betrokken, dus daar komen we niet onderuit, maar we moeten inderdaad, zoals eerder is aangegeven los worden gezien van het Huis van de Stad. Dus ja, ik hou er nooit zo van om echt in het verleden te duiken, maar ik heb er altijd wat moeite mee als er zo wordt gesmeten met dat we verbaasd zijn over allerlei kosten en dergelijke, terwijl juist daar vreselijk veel kosten in het verleden zijn gemaakt toen het plan van de megatoren uiteindelijk werd afgeblazen. Laten we dat vooral niet vergeten en tot slot, voorzitter, een verzoek aan de wethouder om nu ook eens een keer een rondje niet alleen voor de raad te organiseren, wat al eens een keer eerder gebeurd is, maar het zou denk ik een goede zaak zijn om ook een beetje in het kader van zo in deze tijd we bijna altijd wel iets voor de burgers doen wat gericht is op de overheid, om het gebouw een keer open te stellen voor de Rijswijkers. Wil ik het graag bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder, de heer Lugthart.

De heer Lugthart: Ja, voorzitter, dank u wel. Het is natuurlijk terecht wat de heer Van der Meij zei. Wij staan natuurlijk gewoon nu niet aan het begin van een proces, we hebben hier veelvuldig met elkaar over gehad. Richting de VVD en eigenlijk ook richting D66, u vraagt me welke kosten op dit moment gemoeid zijn met de inhuizing van functies in Hoogevoorden. Daar komen we separaat op terug. Ik denk dat het een goed voorstel is van de heer Van der Meij om dat even inzichtelijk te maken, want wat er nu gebeurt is dat twee fases ook in elkaar worden geschoven, dat houdt in dat de afschrijving later start en daar valt circa een miljoen per jaar daar vrij. Dus van het miljoen verwachten wij ook wel dat we daar die frictiekosten ook kunnen opvangen. Tegelijkertijd staan er ook nog frictiekosten opgenomen in de bestemmingsreserve, wat meneer Van der Meij ook terecht zei. Dus ik denk dat het goed is om te laten zien wat er nu gebeurt, want deze vertraging heeft tegelijkertijd ook financiële voordelen. Ik kan me voorstellen dat het wat gaat duizelen, dus het is goed om dat gewoon even op papier te zetten, dan heeft u dat gewoon voor de volgende raadsvergadering, dus dat halen we. Overigens kan ik daar ook nog wel toelichten dat alle financiële stukken die liggen ook bij de griffie vertrouwelijk ter inzage, kunt u echt precies zien wat er gebeurt. Dus ik wil u dan, meneer Oelen, ook wel even adviseren om toch nog eventjes bij de griffie langs te lopen en dat in te zien. Voorzitter, tot zover in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Keus: Excuus, voordat de vraag gesteld wordt en het verzoek van Beter voor Rijswijk vind ik een goed verzoek. We moeten even kijken wanneer de eerste fase echt volledig veilig is en dan kunnen we zeer zeker inwilligen wanneer dat kan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik eigenlijk twee toezeggingen van de wethouder gehoord. Eén is dat er een overzicht komt van de impact van de frictiekosten en het tweede dat er gekeken wordt om ook voor bewoners een rondje stadhuis, Huis van de Stad moet ik zeggen, te laten maken. Ik vermoed, gezien de discussie, dat ook dit agendapunt als bespreekstuk naar de raad gaat. Is dat correct? Ja, ik zie geknik, dus hij gaat als bespreekstuk naar de raad. Dan sluiten we dit agendapunt af en dan gaan wij verder naar het agendapunt bestemmingsplan Karel Doormanlaan.

12. Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Karel Doormanlaan 155-157 (21 056)

De voorzitter: Wie mag ik daarover het woord geven? Ik zie mevrouw ... Ik wacht heel even. Ik wacht heel even. Ik zie in volgorde mevrouw Niesen, de heer Cupedo, mevrouw Maliepaard, de heer Loof en de heer Van der Meij. Dan beginnen we met de vrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Collega, dank voor dit raadsvoorstel Karel Doormanlaan. Een goed voorstel om te lezen, des te meer omdat er een aantal inspraakreacties zijn meegenomen in dit raadsvoorstel met betrekking tot groen, verkeer en parkeren. Over het parkeren met betrekking tot het pand heb ik geen vraag, wel over het parkeren in de wijk. Het is inmiddels zijn er een aantal bouwprojecten natuurlijk in Rijswijk aan de gang en elke keer als er een bouwproject bezig is in Rijswijk betekent het dat er voor de bouw parkeerplaatsen worden ingenomen die eigenlijk voor onze inwoners bedoeld zijn. In de wijk Te Werve is de

parkeerdruk heel hoog, dat weten we allemaal, dat is in heel Rijswijk, maar aangezien Rijswijk Wonen ook op de Karel Doormanlaan aan het bouwen is of heeft gebouwd en daar aan de andere kant van de bouwplaats hele straten worden ingenomen voor de bouw, wil ik het college vragen namens Rijswijks Belang om ervoor te zorgen dat de aannemer die daar gaat bouwen met betrekking tot de Karel Doormanlaan, dat die alleen parkeerplaatsen inneemt die echt, echt nodig zijn voor de bouw en niet hele straten gaat afzetten zodat de inwoners daar hun auto niet meer kwijt kunnen, zowel overdag als in de avonduren. Kan het college hiervoor een toezegging geven? Dan kunnen we lezen in het raadsvoorstel dat er staat leegstand werkt verloedering in hand. Die verloedering is daar al geruime tijd en het pand aan de Karel Doormanlaan 155 geeft op dit moment en dat is eigenlijk al vrij lang, overlast van ongenode gasten die zich in het pand en rondom het pand bevinden en deze overlast trekt hiermee ook de wijk Te Werve in tot aan de parken die eromheen liggen. Is het college hiervan op de hoogte en kan het college zo spoedig mogelijk er zorg voor dragen dat het pand afgezet gaat worden met hekken en eventueel een lichtmast op het pand om de overlast tegen te gaan? Verder een compliment voor het raadsvoorstel, zeker met betrekking tot groen onderhoud wat onder verantwoording is van de belegger. Het terugplaatsen van bomen voor bomen die gekapt gaan worden voor deze bouw en de aandacht en het onderzoek voor de vleermuizen en hun verblijfplaatsen. Voorzitter, voor zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: U kunt overigens allemaal uw handje laten zakken. Ja. De heer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u, voorzitter. De fractie van Beter voor Rijswijk heeft met interesse dit stuk gelezen. Beter voor Rijswijk is verheugd dat er plannen zijn om het oude GGD-pand te slopen. Het pand ligt er al geruime tijd beroerd bij en dan druk ik me nog zachtjes uit. Nog één vraagje. De toekomstige bewoners, kunnen die een bezoekerspas aanvragen? Zoals u weet en mevrouw Niesen refereerde er ook al aan, dat de wijk Te Werve een druk gebied is qua parkeren, dus een antwoord van de vraag zou fijn zijn voor toekomstige bewoners als zij een bezoekerspas kunnen aanvragen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Maliepaard, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Maliepaard: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook de PvdA is blij met het voorliggende voorstel. Op dit moment staat het pand leeg en het is goed dat het een bestemming krijgt. De PvdA vindt het alleen jammer dat het in dit geval wederom gaat om huurwoningen in het middensegment in plaats van sociale huurwoningen. Daar wil ik het bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loof, VVD.

De heer Loof: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, voor ons ligt het raadsvoorstel bestemmingsplan Karel Doormanlaan. Goed om te zien dat er een mooi plan ligt om Rijswijk van broodnodige woningen te voorzien. Te Werve verdient het om die aandacht te krijgen, gelukkig gebeurt het al door middel van meerdere projecten in

de wijk. Het slopen van het gebouw, de Karel Doormanlaan daar, mag daarin niet ontbreken en het is fijn dat er eindelijk wat mee wordt gedaan. Een aantal vragen aan de wethouder. Om te beginnen zelfde vraag als bij het andere voorstel bestemmingsplan, wordt hier verwacht dat er beroep, bezwaar wordt ingediend, gaat denk ik als ik het zo hoor hand in hand met zijn de omwonenden goed meegenomen in dit proces? Dus graag een antwoord daarop van de wethouder. Ik las in het stuk dat het project redelijk lang heeft stilgelegen. Zou de wethouder daar ietsjes meer uitbreiding op willen doen waarom het zo lang heeft stilgelegen? In mijn ervaring ligt het al bijna mijn hele leven leeg, dus dat is best lang. Ook al heb ik er nog volgens mij nog vaccinaties gehad, maar dat maakt niet uit. Verder, wat mevrouw Niesen ook zei over dat er op dit moment hinder wordt ondervonden over het leegstaande pand en al langere tijd, graag van de wethouder of daar nu direct ook actie op kan worden ondernomen in gesprek met de politie, burgemeester bij betrekken. Ik hoor graag van de wethouder en het college wat zij daarvan vinden. Verwacht de wethouder nog andere vertragingen op dit project en hand in hand met wat er al is gezegd, hoe wordt overlast beperkt voor omwonenden hier zo? Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, ja, dank u wel. Ja, andere collega's verwezen er al naar, dit project kent een lange aanlooptijd. Kwam overigens pas op in de bestuursperiode 2014-2018, toen het pand leeg kwam te staan en volgens mij is dit de tweede ontwikkelaar die dit pand nu op zich heeft genomen en uiteindelijk nu met een buitengewoon voor de wijk mooi plan is gekomen. Op het gebied van wonen, voor een doelgroep waar enorm veel behoefte aan is. Vrije sector huurwoningen wat bijdraagt aan een differentiatie van de wijk Te Werve waar een enorme behoefte is, waar veel aandacht is besteed aan groen en aan leefbaarheid. Een aansluiting op de bestaande omgeving, dus daar wil ik het college nu alvast complimenten op geven hoe dat plan uiteindelijk in samenspraak met omwonenden tot stand is gekomen. Waar ik me wel wat zorgen om maak, andere partijen refereerden er al naar, is inderdaad de huidige stand van het pand en ja, ervaring leert dat ontwikkelaars, eigenaren vaak met de toekomst bezig zijn en vergeten om toch wel onderhoud te plegen of beheer te plegen op hun bestaande lege panden. Het is niet het enige pand, ik pak toch maar eventjes de ruimte om toch ook weer aandacht te vragen voor het HBG-kantoor, het Sijthoff-kantoor, maar ook het parkeerterrein met Beatrixlaan, daar staat nu weliswaar de kerk op, maar wat daar aan parkeerterrein achter de wasstraat ligt, dat ziet er gewoon niet uit en het zijn vaak normale kosten, minimale inspanningen, om toch ogenlijker te houden en dan zou ik toch ook nadrukkelijk een beroep op willen doen bij de wethouder om dit expliciet onder de aandacht te brengen bij de ontwikkelaar-eigenaar. Ik ervaar het niet als onderdeel, maar het is vaak een vergeten post en een vergeten aandachtspunt om hier actief mee aan de slag te gaan. Doet wat met beeldvorming en ik denk dat de ontwikkelaar-eigenaar er alles aan wil doen om ook een goede buur te blijven naar de omgeving toe. Voorzitter, het tweede aandachtspunt wil ik geven op de antwoordbrief zienswijzen, waar omwonenden zich toch druk maken over hun zorg over het bouwverkeer en bouw materiaal. Waarbij gesteld wordt dat de aannemer bij de omgevingsvergunning verzoek wil indienen voor bouwverkeer en bouwplaatsinrichting. Intern door de gemeente wordt besproken, de aannemer afgestemd en er zal geen overleg daarover met de bewoners plaatsvinden. Voorzitter, ik vind het een slechte zaak. Ik vind dat we nu langzamerhand ook voor dit project omgevingsmanagement moeten organiseren, waarbij aan de aannemer wordt gevraagd, ontwikkelaar wordt gevraagd om een b- of een c-plan op te stellen, waarin alle aandacht wordt

besteed aan alle aspecten die met omgeving samenhangen en de bereikbaarheid, de veiligheid, de leefbaarheid en de communicatie hoe zij dat denken te organiseren rondom de realisatie van de bouw. Nou, dat is geen onderdeel van het bestemmingsplan om in te regelen, daar geldt ook de omgevingsvergunningswetgeving niet voor. Dit is, ja, apart afspraken die je moet maken met de ontwikkelaar-eigenaar om die bouwlogistiek en die bouwoverlast goed aan de voorkant te managen, zodat we daar aan de achterkant richting onze omwonenden zo min mogelijk overlast teweegbrengen. Dus ik zie graag de toezegging van de wethouder dat hij dat in de verdere planvormingen, verdere contacten met de aannemer-ontwikkelaar, op zich neemt. Dat waren mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik ook nog de heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn blij met dit plan, zeker ook omdat het een aanwinst voor heel de wijk kan betekenen. Dan hebben we het onder andere over de woningen in de vrije sector, maar ook de groene uitstraling die het gaat krijgen in de plannen. Ik noem alleen de groene as, die er mooi uitziet, doorloopt ook naar andere gebieden toe en doortrekt naar het speelpark dat aan de andere kant ligt, waar het groen al heeft plaatsgevonden en al is ontwikkeld. Nog wel een aantal vragen. Of er ook rekening is gehouden met onder andere groene daken, zonnepanelen op het dak? Wat ook mooi is, is dat er wat nieuwe bomen neergezet gaan worden en allemaal teruggeplaatst. Ik ben eigenlijk wel voorstander, dat doen wel meer gemeentes, rooi er één, plaats er twee. Zeker qua omvang van de bomen en in deze tijd is het goed om dat misschien ook hier te laten prevaleren, krijg je nog meer bomen en die bomen beginnen vaak heel erg dun, krijg je toch een groter volume als ze wat groter worden. Kun je ook oude bomen weer eerder weghalen. Dat voor de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder, de heer Van de Laar. Die nog driftig de laatste vragen aan het noteren is.

De heer Van de Laar: Dank u wel, voorzitter en dank voor de complimenten voor het plan. Een mooi plan inderdaad met een mooie groene verbinding. Eén van de grote punten eigenlijk in de hele wijkontwikkeling rond Te Werve, die al twintig jaar gaande is. Rijswijks Belang, parkeren in de wijk. De parkeerdruk is inderdaad hoog en door alle bouwprojecten die er zijn wordt de parkeerdruk vanuit dat perspectief niet lager. Wij doen ons best en dat met de ontwikkelaars afspraken te maken om zo min mogelijk parkeerplaatsen onnodig in te nemen, dus dat is sowieso al een uitgangspunt, daar zullen we met dit project ook op letten. Gezien het feit dat er een parkeerkelder gerealiseerd moet worden, parkeerplaatsen boven, zal er ook niet alleen maar op het plot zelf gebouwd kunnen worden, maar zal er ook in de wijk ruimte moeten zijn tijdens de bouw. Dat is iets waar Te Werve op dit moment mee moet leven, maar we zullen dat tot het minimum proberen te beperken. Ten aanzien van de leegstand en de verloedering. Ja, het is bekend dat het er niet goed uitziet. We hebben daar bijvoorbeeld, de heer Van der Meij verwijst er al naar, naar een ander gebouw, de Sijthofflocatie, belletje naar de ontwikkelaar, het moet nu echt dicht anders moeten we echt gaan optreden en dan wordt daar ook iets aan gedaan. Ik zal naar aanleiding van meerdere opmerkingen hier in de raad daar achteraan gaan om te zien wat de eigenaar van het pand daaraan kan doen en dan hopelijk dat de overlast in die zin verdwijnt, maar de grootste vooruitgang is natuurlijk het slopen en het ontwikkelen van het pand. BvR over de toekomstige bewoners. Wij

zijn voor nieuwe ontwikkelingen heel streng in het toestaan van parkeervergunningen, zodat de huidige bewoners daar niet extra overlast van krijgen. Dus bij nieuwbouwprojecten moeten eigenlijk de parkeervoorzieningen op eigen kavel worden gelost, dat gebeurt in dit geval voor de bewoners voor de eigen auto kwijt te kunnen en ook de bezoekers daarvoor worden twintig parkeerplaatsen aangelegd en daaruit volgt dat men geen bezoekersvergunningen kan aanvragen of eigen vergunningen voor de wijk, zodat de huidige bewoners er dan ook geen last van ondervinden doordat er extra auto's in de wijk komen. Even de asociale huurwoningen, ik begrijp uw pleidooi. Ik denk dat juist voor Te Werve, maar ook aan de Generaal Vetterstraat wel weer nieuwe sociale huurwoningen worden gebouwd en Idenburglaan heel veel sociale huurwoningen bij zijn gekomen voor gezinnen. Dat juist voor Te Werve het eigenlijk ook wel goed is dat er, net zoals de Hofdames aan Park de Driesprong, wat vrije sector huurwoningen erbij komen. Ik denk dat dat goed is voor de samenstelling van de wijk. De gemêleerde wijk is één van de uitgangspunten die we daar in de wijkontwikkeling hebben. Zijn de omwonenden goed meegenomen, VVD? Ja, dat kunt u ook misschien wel afleiden aan de aantallen zienswijzen die zijn ingediend. Dat zegt ook iets over de mogelijke reacties, of hoger in beroep gaan, tegen deze bestemmingsplanwijziging, maar we zullen zien hoe dat verder gaat, maar daarmee beantwoord ik gelijk uw vraag of verdere hinder, andere hinder in de vertraging of in het proces zie ik niet zo snel voor mijn. Het heeft heel lang stilgelegen. Nou, de heer Van der Meij zei er al iets over, er zijn meerdere plannen geweest. Van de kant van de gemeente hebben we ook de focus gelegd op andere ontwikkelingen, meerdere plannen, zoals ik zeg, het heeft om die reden stilgelegen, maar fijn dat er nu iets ligt en een heel mooi plan ook. Gemeentebelangen Rijswijk, u verwijst ook naar de huidige stand van het pand. Zoals ik al zei, daar nemen wij contact over op om te kijken wat we daaraan kunnen doen over de uitstraling van het pand en dat het ook niet toegankelijk is voor mensen die daar 's nachts activiteiten willen ontplooiën. De zienswijze, dat is u ... U verwijst naar de bouwactiviteiten en u zegt inderdaad dat hoort niet in het bestemmingsplan of in de omgevingsvergunning, daar moeten aparte afspraken over gemaakt worden. Dat kan ik u toezeggen. Dat is misschien ook een antwoord op wat mevrouw Niesen vroeg, dat wij apart afspraken maken over de bouwlogistiek en alles wat er omheen komt en het is wat cru gesteld, dat ben ik met u eens, over dat daar geen communicatie maar voor is met de bewoners, want en ik stel voor dat we die zin aanpassen, want dat is absoluut niet de bedoeling. Bewoners moeten, per project verschilt dat natuurlijk in de grootte van de participatie en de communicatie, maar bewoners moeten gewoon goed op de hoogte blijven gehouden worden en dat moet ook hier het geval zijn. Dus ja, daar gaan de afspraken over maken en ook over de communicatie die dan via de projectontwikkelaar zelf moet lopen. Voor hele grote ontwikkelingen, zoals Te Werve Oost is een heel uitgebreid participatieplan. Nou, daar zal u later over geïnformeerd worden. Dan D66, de hoeveelheid bomen. Ja, er worden er vijf gekapt, er komen er acht voor terug. De ervaring is inmiddels ook wel dat bomen ongelooflijk snel ook wel weer groeien en ik denk dat als je kijkt naar het bomenbestand in Te Werve, waar best wel veel oudere bomen staan, dat een verjonging van het bestand zeer welkom is, zodat je ten alle tijden een vitaal groenbestand hebt. Voorzitter, tot zover de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie de heer Van Enk en mevrouw Niesen. Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter en wethouder, bedankt voor de beantwoording, alhoewel ik er niet helemaal gelukkig mee ben. Mijn vraag was of het college ervan op de hoogte is dat er overlast is in de wijk en

ik hoor u zeggen dat u contact op gaat nemen met de beheerder van het pand. Kunt u een termijn aangeven, want het liefst zie ik toch dat u dat morgen ga doen. Inmiddels heeft u in uw whatsapp foto's van de overlast en nogmaals, de overlast vanuit dit pand trekt de wijk in tot in de parken. Ik kan hier niet benoemen in deze vergadering wat er gebeurt, maar wat er gebeurt is dramatisch en ernstig te noemen. Dus ik hoop dat u dit wel heel serieus gaat nemen en het liefst nog morgen contact met de aannemer of de beheerder van het pand, om het pand af te zetten en in het licht te gaan zetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik eerst het woord aan de heer Van Enk en daarna aan de heer Veerman en de heer Loof. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, omdat het goed mogelijk is dat dit een hamerstuk wordt wil ik even voor de duidelijkheid aangeven dat ik namens het CDA ook van harte kan instemmen met dit plan. Fijn dat er gebouwd kan gaan worden nu en fijn dat er weer verder wordt gegaan met de differentiatie van de woning, soort woningbouw in Te Werve. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Ik had nog één vraagje over de groene daken of het daken beleggen met zonnepanelen, of dat nog een optie is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Tenslotte de heer Loof.

De heer Loof: Ja, dank u wel, voorzitter. Aan de wethouder nog de vraag, ten eerste bedankt voor de beantwoording aan de wethouder. De oproep van mevrouw Niesen wil ik graag ondersteunen om snel in gesprek te gaan, anders kunnen we net zo goed wachten totdat de bouw begint, want mijn tweede vraag is: wanneer gaat die bouw beginnen? Dank je wel.

De voorzitter: Dan de wethouder, de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Ten aanzien van de overlast, ik zie de foto's inderdaad nu voorbijkomen, dus nu ben ik er in ieder geval van specifiek van deze foto's op de hoogte. Ik zal niet alleen met de ontwikkelaar in gesprek gaan ten aanzien van het dichtspijkeren van het pand en de andere maatregelen wellicht die nodig zijn, maar ik zal het vooral opnemen met de burgemeester die verantwoordelijk is voor de handhaving en dit soort zaken, want dit valt eigenlijk, als ik de foto's zo zie, buiten de RO-portefeuille, maar is het zeker een vermelding waard richting de politie, die er mogelijk ook wel van op de hoogte zijn. Daarmee, CDA, dank voor de opmerking ten aanzien van het plan en D66, het antwoord is er plaats voor zonnepanelen? Ja, er wordt op de daken zonnepanelen gelegd. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we denk ik dit agendapunt afsluiten en zou ik willen voorstellen om dit raadsvoorstel als akkoordstuk naar de raad te brengen. Ik zie geknik en instemming, dus dan gaat deze als akkoordstuk naar de raad. Dank daarvoor.

13. Raadsvoorstel Ontwerpverklaring van geen bedenkingen uitbreiding restaurant, hotel en Spa Savarin (21062)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het raadsvoorstel Ontwerpverklaring van geen bedenkingen met betrekking tot Savarin. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Ik zie, even kijken, ik zie de heer Loof, ik zie de heer Van der Meij en de heer Van Enk. dat doen we even in die volgorde, dan de heer Loof.

De heer Loof: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ik zie nog wat meer handjes, maar die zal ik zo direct pakken.

De heer Loof: Ja. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, raadsvoorstel gericht op Savarin. Het plan ziet er mooi uit en kan wat de VVD Rijswijk betreft een mooie duw in de rug geven van het gebied rondom, slash in, Hoornwijk. De ondernemer heeft grootse plannen en lijkt deze met zorgvuldigheid te hebben opgezet. Laten we deze ondernemer dan ook steunen en kijken wat de gemeente voor hem kan betekenen. Een aantal vragen aan de wethouder. Hoe is het contact met de ondernemer? Of het contact tussen de ondernemer en de gemeente en zijn er al gesprekken gevoerd? Ik neem aan van wel, maar graag daar verduidelijking in. Hebben deze al tot iets concreets geleid wat de gemeente gaat doen en hoe worden deze gesprekken door de partner Savarin beoordeeld? Verwacht u overlast van de bouwplannen? Denk hierbij vooral aan verkeerstechnische overlast op de toch wel drukke Laan van Hoornwijk en eventueel overlast van extra bezoekers wanneer de bouw wel klaar is. Als het doorgaat. Verwacht u problemen door af te wijken van het bestemmingsplan? Ziet u stappen of zienswijzen van de omliggende bedrijven of eventueel bewoners in de buurt, problemen met andere overheden zoals het Rijk, provincie, waterschap? Omgeving was al geïnformeerd, las ik, leek tevreden te zijn, verwacht u dat dat zo blijft? Volgende vraag. Is een afwijking van het bestemmingsplan ook gebruikelijk op deze manier en heeft het ook de voorkeur? Wordt er later nog wellicht gekeken om formeel ook echt het bestemmingsplan zelf aan te passen of zegt de wethouder dit is genoeg voor nu en zo blijft het ook en mocht het in de toekomst nodig zijn, dan zien we het dan wel? Verwacht de wethouder eventuele financiële schade aan de kant van de gemeente? Is daar risico op of ligt het voornamelijk in de sfeer van het ondernemersrisico van Savarin en is de anterieure overeenkomst die de gemeente met de ondernemer heeft afgesloten ook in te zien voor de gemeenteraad? Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik vind het plan en de bijlagen die gepresenteerd zijn niet heel erg duidelijk. Ik vind niet duidelijk wat nou bestaande bouw, wat nieuwbouw is en hoe die nieuwbouw eruit komt te zien. De plaatjes in, ja, wat heet, de plannenmakers, de experts in ruimtelijke ordening, de beelden die daarbij worden gebruikt geven mij totaal geen duidelijkheid. Op pagina 8 is een plaatje met bruine gebouwen en blauwe vlakken, maar een indruk over hoe het eruit komt te zien haal ik daar niet vandaan. Ik heb geprobeerd via de links die zijn aangegeven op internet het plan in te zien, dat is mij niet gelukt. Ik kwam via die links niet op het plan en als ik naar de tekst kijk dan bevreesdt die mij ook voor een groot deel. Er wordt gesproken over bouwen in een bescherming van landgoed en kasteelbiotoop, die onderdeel vormen van provinciaal beleid. Dit zal allemaal

mogen, maar ik vraag me af, het gaat om een monumentale boerderij van vroeger en die boerderij is onder voorwaarden destijds verkocht en daar mocht dit hotel in de huidige vorm met een landschappelijke uitstraling worden gebouwd. Mijn eerste vraag is: is er destijds niet ook een duidelijke afspraak gemaakt van dit is het en dit moet het blijven? Want we praten hier niet over een kleine uitbreiding, maar we praten over meer dan een verdubbeling van het aantal hotelkamers. Dus ik vraag mij af, is het niet in strijd met eerdere afspraken met de ondernemer en ja, als ik dan naar de teksten kijk, dan treedt bij mij ook wel wat verwarring op. De cultuurhistorische betekenis van hoofdgebouw en bijgebouw is niet in het geding. Ik ken alleen maar die monumentale boerderij. Door de nieuwbouw krijgt het terrein een harde, stenen begrenzing en dat betekent verlies van beplanting, maar zal ertoe bijdragen dat het terrein meer als een eenheid wordt ervaren. Dat vind ik typisch taal van een projectontwikkelaar die iets probeert te verkopen. Het parkeren, er worden ook hele verschillende uitspraken over gedaan. Aan de ene kant wordt er gezegd het aantal parkeerplaatsen wordt verminderd met tweeëndertig plekken. Aan de andere kant wordt gezegd het parkeerterrein wordt visueel verkleind door aan de randen groene parkeerstenen toe te passen en anders staat er weer de ondergrond wordt omgezet van verharding naar parkeren op gras. Kortom, er staat heel veel van dit soort gekke taal in, waardoor ik niet kan zien wat nou de nieuwe situatie wordt in vergelijking met de oude situatie en ik heb er geen gerust gevoel over. Dat wat betreft de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik begin met mij aansluiten bij de vragen de heer Van Enk stelt dat dit voorstel wat nu voorligt lijkt te ontbreken een aantal essentiële bijlages met betrekking tot de beoogde beeldkwaliteit, volume wat men wenst te realiseren op deze locatie. Ik kan me nog herinneren van bewonerspresentatie, weliswaar een aantal jaar geleden, dat er in ieder geval veel meer documentatie beschikbaar was, los even van wat die status van die documentatie is, ten opzichte van de summier beeld en teksten, waarde heer Van Enk naar refereerde, zoals nu in de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zijn opgenomen. Dus ja, ik vraag toch of er wellicht iets weggevallen is in iBabs bij dit punt. Dan het tweede, de biotoop. Ja, klinkt een beetje gek, zo midden in het bedrijventerrein. Ik kan me herinneren destijds dat gronden door het IPP zijn verkocht aan de eigenaren van Savarin voor hotelexploitatie met de nadrukkelijke bedingen rondom het in stand houden, respectievelijk in onderhoud houden, van de op dat moment aanwezige tuin. Er staat me ook iets bij dat die termijn van onderhoud eindig zou zijn, maar daar ben ik niet helemaal zeker van. Dus ik vraag even hoe dat nu precies zit, want inderdaad, er gaat nu wel een ingreep plaatsvinden, ook in het groenbestand in het boombestand, staat ook in het voorstel beschreven, inherent aan de bouw, maar ook inherent aan de kwaliteit van de bomen die voor een groot deel, begreep ik, en dat kun je ook wel zien, op omvallen staan door ouderdom of anderszins. In het voorstel wordt aangegeven dat er nadrukkelijk afspraken worden gemaakt ten aanzien van de aanplant van nieuwe bomen. De vraag is of deze afspraken ook contractueel vastgelegd gaan worden. Worden die richting ondernemer in een soort van anterieure overeenkomst vastgelegd? Zodat die er ook aangehouden kan worden, zodat we ook daarop kunnen toetsen dat die bomen dan ook daadwerkelijk aangeplant en onderhouden gaan worden of is het een intentie van de ondernemer en we zien wel hoe dat in de tijd gaat lopen? Graag een antwoord daarop. Tweede waar ik aandacht voor wil vragen is toch de externe veiligheid. Bekend is dat er in dat gebied allerlei leidingen in de grond liggen. Nou moeten we maar niet gaan denken op een moment gaat dat allemaal ontploffen, want dan zijn we er hier

met z'n allen niet meer in Rijswijk, maar ja, ik haal toch eventjes aan wat er op pagina 6 staat, onderaan, dat er reeds sprake is van een overschrijding van het groepsgebouw, wat weliswaar niet door deze ontwikkeling veroorzaakt gaan worden, maar dat die er eigenlijk al op berust door een kantoorgebouw dat in de nabijheid van Savarin gelegen is en dat brengt mij op de vraag: in hoeverre er eisen worden gesteld in de vergunningverlening ten aanzien van vluchtplannen, ventilatieplannen en dergelijke op het moment dat zich calamiteiten voordoen, vanwege het feit dat we in een gebied zitten met toch wel wat leidingen in de ondergrond. Ik heb daar in de snelheid in de stukken niets over terug kunnen vinden. Voorzitter, tot zover de vragen in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me even aan ook bij de woorden van meneer Van Enk, want ik heb het raadsvoorstel gelezen, maar het las niet zo lekker als het raadsvoorstel van de Karel Doormanlaan, moet ik eerlijk zeggen. Ik ga even een tekst voorlezen, want die kwam ik namelijk in dit raadsvoorstel tegen, maar ook in het raadsvoorstel van de Karel Doormanlaan en daar heb ik ook mijn vraagtekens bij en waarschijnlijk is het eigenlijk gerelateerd aan de vraag van de heer Van der Meij en dat is de volgende tekst. Het aspect externe veiligheid wordt nader toegelicht onder kanttekeningen. Nu heb ik de kanttekeningen gelezen, maar dan nog krijg ik het niet helder. Aangezien het bestemmingsplan voor de diverse aangedragen maatregelen echter niet het geschikte instrument is om ze te waarborgen, zijn de maatregelen alleen opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en deze zelfde tekst komt terug bij de Karel Doormanlaan. Kan de wethouder uitleggen wat hier nou mee wordt bedoeld? Dit was het voor de eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Ik wil mij graag aansluiten bij een vraag van de heer Loof, van de heer Van Enk en de heer Van der Meij voor een groot deel, dat maakt het een stuk korter. D66 Rijswijk vindt het belangrijk dat er initiatieven van ondernemers zijn en we kunnen ontwikkelen in Rijswijk, maar ook dat die aandacht voor omgeving, groen en cultuurhistorie er is. Bij dit voorstel zagen we nog een aantal dingen wel, maar ook heel wat vraagtekens, waar de vorige vragenstellers het ook al over hadden, maar die het gelukkig ook zagen. Ik wil daar ook nog aan toevoegen of er ook gesproken is over water. We zien water een aantal keren terugkomen, maar nog niet wateropvang. We zagen dat er nog gewoon aan het riool wordt aangesloten, maar er zijn ook andere oplossingen voor en of daarover gesproken kan worden nog en we zijn nog wel benieuwd naar de mening van de wethouder hoe hij zelf ziet de verhouding tussen de cultuurhistorie en nu extra gebouwen neer gaan zetten. Het is een bebouwde omgeving, maar als je meer groen weggehaald of stukken van de historische tuin of de rest weggehaald en het stuk zegt vervolgens dat het juist blijft, dus dat krijg ik niet zoals eerder wel gezegd, gerijmd met elkaar. Is dat dan in een stuk dat dan niet cultuurhistorisch is of zijn de bomen dan niet cultuurhistorisch? Daar ben ik dan heel benieuwd naar en we vroegen ons af of er over cultuurhistorisch, maar ook over welke dieren er zijn, contact is met de stadsecoloog of Natuurlijk Delfland om daar ook onderzoek naar te doen. Bij het sportpark en andere plekken hebben we dat terug gezien en hier niet. We zijn benieuwd hoe dat in elkaar zit. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel en dan de heer Wit.

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik vind het ook een lastig plan om goed te kunnen lezen. De volumes zijn we ook niet duidelijk in, de heer Van Enk heeft daar een heel goed punt. Ik zie wat vage visualisaties die vanuit een hoek gepresenteerd worden waardoor eigenlijk het overzicht niet echt duidelijk is. Dus daar heb ik wel wat vragen over hoe dat nou precies in elkaar zit. Ja, voor de rest, ik begrijp dat Savarin deze uitbreiding graag wenst. Ik denk ook dat Savarin de toegevoegde waarde voor Rijswijk groot is, dus daar heb ik dan niet eens zo heel veel moeite mee, maar ik vind wel dat het beter gepresenteerd moet worden en de uitgangspunten ook duidelijker moeten zijn. Waar ik wel moeite mee heb dat is eigenlijk een punt dat er is gevraagd om een verklaring van geen bezwaren aan het einde van een informatieavond. Ja, ik vind dat op zijn zachtst gezegd dubieus. Dat is niet iets wat je normaal doet. Het heeft namelijk de schijn van beïnvloeding. De presentatie die je geeft op dat moment die is toch echt gericht op het beeld zo mooi mogelijk presenteren en ook al staat alle informatie daadwerkelijk wel in die presentatie, het is toch erg lastig om ter plekke op dat moment te besluiten of je wel of geen bezwaar hebt. Het is gewoon lastig om zoiets te beoordelen, zeker als je daar geen ervaring mee hebt. Dus ik wilde eigenlijk van de wethouder wel weten, is dit steekhoudend, is het voor mensen die om wat voor reden dan ook wel deze verklaring getekend hebben nog wel mogelijk om een zienswijze in te dienen? Het gaat in principe natuurlijk gewoon nog steeds om een bestemmingsplan, deze wijziging, dus is die mogelijkheid er wel? Want als dat daarmee wegvalt dan kun je je afvragen of het wel een juiste procedure geweest is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Tenslotte de heer Paredes.

De heer Paredes Sanchez: Ja, dank u wel voor het woord. Ja, ik heb bijna niks meer te vragen, er is een heleboel al gevraagd, dus ik ga niet in herhaling treden. Ik vind het wel eigenlijk bijzonder om te zien dat in deze moeilijke tijden van corona er een ondernemer in Rijswijk is die dit soort investeringen aan durft te gaan. Mooi voor Rijswijk, goed voor de werkgelegenheid. Ik ben eigenlijk heel erg benieuwd naar de antwoorden van de wethouder hoe de laatste traantjes weg te prikken en dat we dan naar akkoord kunnen gaan met dit plan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter en allen, dan volgen de vragen. Voor de historische achtergrond is het leuk om een keertje huizen Zuidhorn te googlen, dan kom je op allerlei websites van historische verenigingen terecht waar je vanaf 1600 plaatjes en foto's ziet hoe het er uitziet en het zag er verschrikkelijk uit in de jaren negentig, nadat het Leger des Heils de plek had verlaten en toen had je denk ik niet kunnen bedenken dat het überhaupt een cultuurhistorisch landschapsbiotoop in theorie zou zijn geweest. Het is daarna fantastisch hersteld en er zijn een aantal bijgebouwen bijgekomen en ik zal zo meteen in de beantwoording iets meer erop ingaan over wat dat dan nu betekent en hoe je daar nu naar kan kijken. De vragen, VVD, hoe is het contact met de ondernemer? Dat is heel erg goed. De ondernemer is heel actief in de hotellerie, ook in Rijswijk en vanuit die hoedanigheid hebben we om de x aantal weken een bijeenkomst met alle hotels, daar is de ondernemer ook aanwezig, maar ook over dit plan is er zeer intensief contact. Het is een echte ondernemer die dus ook

ongeduldig is dat als hij iets bedacht heeft hij het meteen wil uitvoeren en dan stuit je op allerlei planologische procedures en die kunnen denk ik wel frustrerend zijn, maar dat contact is heel goed en er is ook begrip voor een zorgvuldige besluitvorming en onderbouwing van het plan, wat hier vandaag het resultaat van is. Dus hebben de gesprekken tot iets geleid? Meneer Loof die vraagt daar ... Ja, tot het plan en hopelijk ook een voortvarendheid in de besluitvorming daaromtrent, omdat de ondernemer inderdaad heel veel risico neemt eigenlijk, of moedig in deze tijd, maar toch ook aan de toekomst denkt om een vijfsterren, luxueuze locatie in het midden van onze beste, één van de beste, kantorenlocaties die we hebben, naast de grote kantoren zo langs de snelweg, echt van meerwaarde is voor Rijswijk en voor de omgeving van die top notch kantoren eigenlijk ook. Huawei is daar bijgekomen, ik was vorige week bij DC Technology. Die lunchen daar, die wandelen daar. Het is van grote waarde als die gelegenheid er is en dat die zich ontwikkelt en behouden blijft. 130 hotelkamers voor de toekomst en dat is de business case die de ondernemer maakt voor de toekomst, 30 hotelkamers gewoon eigenlijk te weinig is om ook dit niveau te behouden. Vandaar deze plannen. Is er verkeerstechnische overlast tijdens de bouw? Het ligt natuurlijk op een fantastisch verkeerspunt, qua toegangswegen, maar daar zal dus wel wat bouw zijn, maar ik verwacht niet dat de overlast heel groot zal zijn en dat er ook veel ruimte is op het terrein zelf voor stalling van vrachtwagens en dat soort zaken allemaal. Is er verkeerstechnische overlast op het moment dat er 40 hotelkamers bij zijn gebouwd? Er zijn meer vervoersbewegingen dan, maar ik verwacht daar geen extra overlast van. Zo meteen hebben we het over het luchtkwaliteitsactieplan en dan ziet u dat dit punt een heel druk punt is in het verkeer, dus het is wel een punt wat aandacht behoeft wat betreft vanuit het perspectief van luchtkwaliteit, maar doorstroming zal hier geen grote overlast van vinden als gevolg van 40 hotelkamers. Mogelijke planschade aan de omgeving die verwachten we eigenlijk niet, maar er zijn afspraken over gemaakt in de AOK. U kunt die AOK inzien, die zijn in zijn algemeenheid betrouwbaar omdat er allerlei bedragen zijn opgenomen over dit soort zaken. Als u daar behoefte aan heeft dan bent u welkom om dat te komen inzien. Het probleem met andere overheden, in deze procedure wordt er altijd overleg gedaan met de veiligheidsdienst, maar ook met het hoogheemraadschap ten aanzien van wateroverlast en waterberging en die hebben allemaal aangegeven dat dit een prima plan is. De belangrijkste overheid in deze was de provincie die gedurende toch zeker anderhalf jaar met dit plan hebben meegekeken en het is vooral de provincie die zeer streng heeft gekeken naar de landschapsbiotoop, want dat is een provinciaal certificaat, zal ik maar zeggen, of term om te zien dat het, ik zal niet in dat soort proza vervallen, maar daar is ontzettend veel aandacht aan besteed vanuit de provincie. Die hebben daar dus naar gekeken en dit plan heeft de goedkeuring gekregen van de provincie. Bestemmingsplan is strijdig, past wel op het bestemmingsplan, op het totale planproject zit horeca, zit water, zit een deel groen. Het kan wel, maar het overschrijdende voorbeeld bouwvlak waar de horeca mag. Een verschil met het bestemmingsplan zojuist, is dat de Karel Doormanlaan, is de functie wonen niet toegestaan voor het gehele bouwvlak. Nou, daar moet dan een volledige bestemmingsplanprocedure worden toegepast en in dit geval zijn het kleinere afwijkingen van een bestemming die al op het bouwvlak is toegestaan en betreft ook werkzaamheden die, bijvoorbeeld het baggeren in water daar of andersoortige werkzaamheden, daarvoor is deze procedure nodig en voldoende. Dus dat is de onderbouwing daarvan. Financiële schade voor de gemeente, die verwacht ik niet. Sterker nog, ofschoon we de toeristenbelasting hebben kwijtgescholden verwacht ik daar wel met 40 hotelkamers juist grotere inkomsten van voor de gemeente en dan ga ik door naar de vraag van het CDA. Ja, ik vroeg me af of inderdaad in iBabs wel alles staat. We hebben dus het raadsvoorstel een x aantal pagina's met onderbouwing en de ruimtelijke onderbouwing van 60 pagina's. In de vragenstelling

maakten een aantal mensen wel gewag ervan dat u die ook heeft gezien, maar daar ziet u bijvoorbeeld op pagina 16 en pagina 17 wel de plaatjes, zowel wat betreft de plattegronden als de nieuwbouw wat het gaat worden en ook de stijl waarin het gaat worden. Het verschil tussen wat is dan het cultuurhistorische, dat huis in het midden eigenlijk de hoofdentree van het hotel, dat is dan het oorspronkelijke huis. Daar zijn later twee enorme vleugels ter grootte van het huis aangebouwd en helemaal links daarvan en daar wordt ook van geconcludeerd door de welstand, door de provincie, wordt dan de volledige nieuwbouw gerealiseerd en dat raakt dat hele huis, die oorspronkelijke setting, helemaal niet. Dus dat is daar de uitleg van in de ruimtelijke onderbouwing en nu bij woorden door mij, maar er zijn een aantal vragen al gesteld door meerdere partijen. Ik stel voor dat we nog voor de volgende raadsvergadering daar met andere of met uitvoerige onderbouwing nog van komen of we specifiek nu kijken hoe we uw vragen kunnen beantwoorden, als u inderdaad aangeeft van o die ruimtelijke onderbouwing zoals die in dat document staat is mij nog steeds niet duidelijk, ook niet met deze toelichting. Ja, landgoed en kasteelbiotoop, wat ik zag, dat is dus een term waar de provincie dus heel erg op zit. Dat huis wordt zelf dus niet geraakt. Het is ook de provincie die kijkt naar dat de eenheid van het geheel en inderdaad, de heer Van Enk verwijst naar die termen, van dan wordt het ensemble en wat meer gesloten en overzichtelijkere plek. Nou ja, daar nemen we dan kennis van, zou ik zeggen. Als het gaat over parkeren, er is ongelooflijk veel parkeerplaats op dit moment en de ondernemer verhuurt ook parkeerplaatsen aan een kantoor wat daarnaast is, dus zelf heeft hij die parkeerplaatsen niet allemaal nodig en als we de parkeernorm ernaast leggen, naast de functie, dan zijn die parkeerplaatsen niet nodig en daarom kan het aantal parkeerplaatsen dalen van 176 naar 135 en dan om gelijk antwoord te geven op mevrouw Woudstra, die vraagt van hoe zit het met de waterberging en het opvangen van water? Een deel van die parkeerplaatsen, het is nu het achterste gedeelte één grote stenen vlakte, dat worden waterdoorlatende stenen. Dus worden op verschillende manieren die parkeerplaatsen ook minder en mooier. Dan de vraag van GBR, u verwijst ook naar die ruimtelijke onderbouwing. Nou, daar heb ik iets over gezegd. Als u misschien na deze vergadering kunt specificeren wat u exact zou willen zien, dan kunnen we dat ongetwijfeld aan leveren, want er is genoeg over gesproken en informatie over gedeeld, dus wij hebben die kennis allemaal in huis. Het IPP, inderdaad, het park is afgesproken dat dat vrij toegankelijk zou moeten zijn voor de omgeving en om allerlei redenen is er ook wel een wens om het park eigenlijk een beetje af te sluiten voor het hotel en daar heeft het IPP wel een aardige discussie over gevoerd van we willen het wel openhouden voor de omgeving. Nou, dat is toegezegd, het blijft open voor de omgeving en mensen kunnen daar ook nog gewoon hun luchtrondje doen. Dat kan natuurlijk ook in het hele mooie park Molenvliet wat erachter ligt. Het aantal nieuwe bomen dat is inderdaad vastgelegd en dat is daarmee een waarborg dat het ook daadwerkelijk gebeurt, maar nog vooruitlopend op de bouw worden al een aantal nieuwe bomen geplant. Ik geloof uit mijn hoofd voor de laanstructuur te verbeteren, dus dat is al een ding wat we misschien wel op de meest korte termijn tegemoet kunnen zien. Dan de externe veiligheid, wat is dat nou precies? Er zijn in de omgeving allerlei wegen, er zijn dus routes ook waar verkeer overgaat met mogelijk allerlei stoffen die slecht zijn voor de gezondheid, maar vooral ook een aardgasleiding en daar is een tankstation met een aardgastank. Dat betekent iets, want die hebben allemaal een omgevingscirkel of een groepscirkel, dat is allemaal beoordeeld en berekend. Daarbij ook geholpen met een nieuwe rekenmethode trouwens, landelijk is er een nieuwe definitie van groepsrisico en dan gaat het erom mag je daar wonen? Naast dat tankstation mag dat niet, maar mag je er een hotel runnen, dat is geen probleem in deze. Dus daarmee is die externe veiligheid gewaarborgd en dat is, zoals mevrouw Niesen zegt, niet onderdeel van de tekst van de verklaring van geen bezwaar, maar dat zit wel in de

toelichting. Heel belangrijk punt, dat is beoordeeld door de VRH dat die maatregelen, zwaarder beton gebruiken of ramen die, nou ja ... Dat soort maatregelen moet de ontwikkelaar dan allemaal uitvoeren. De wateropvang heb ik al iets over gezegd. De watergang blijft behouden, daar ligt een watertje, dat is een historische watergang. Die wordt versterkt door het ontwerp omdat die hotelkamers daarlangs komen te staan en er is nu het einde van het perceel aan de zuidkant, dat is gewoon groen. Daar komen nu de in hout opgetrokken hotelkamers te staan en daarmee wordt er dus een harde grens gemaakt met het water en de hotelkamers, maar ook tegelijkertijd aan de achterkant een groene, natuurlijke overgang gemaakt met het water. Welke dieren zijn er? Op pagina 38 is er een analyse van die ruimtelijke onderbouw. Er is ook een analyse gemaakt van vlermuizen tot vogels tot muizen en overall is beoordeeld dat dat huidige plannen geen verstoring zijn voor hetgeen wat daar nu leeft. GroenLinks, is dit een steekhoudend plan? Nou, ik hoop dat u in ieder geval vanuit mijn beantwoording kunt concluderen dat ik dat wel vind. Ik hoop dat u dat inmiddels ook iets meer vindt, maar nogmaals, als u kunt aangeven wat voor informatie u nog specifiek zou willen, kan ik u dat absoluut voor de raadsvergadering aanleveren. En is er een mogelijkheid op zienswijze? Absoluut. De zienswijze is hetgeen wat ... Zonder zienswijze wordt de verklaring van geen bedenkingen onherroepelijk, met zienswijze niet. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik wou zeggen we beschikken inderdaad over dezelfde stukken als waar de wethouder het over heeft en de verwarring, de onduidelijkheid is bij mij niet weggenomen. Ik heb nog een keer naar die tekeningetjes gekeken en ook het verhaal over de parkeerplaatsen kan ik daar niet in terug vinden. Het lijkt op de tekening gewoon alsof er meer parkeerplaatsen komen in plaats van minder. En de tekst, de wethouder heeft gepoogd het nog nader toe te lichten, maar het blijft bij mij toch de indruk wekken dat het een soort verkoopverhaal is. De tekst, hè, ik heb het niet over de wethouder, even voor de goede orde. De tekst is gewoon een verkoopverhaal. Er wordt een aanzienlijk volume bebouwing bijgevoegd en dat wordt verhelderd of goedge maakt door groene tegels of waterdoorlatende tegels, verhalen over een afscheiding, maar het wordt er volgens mij niet mooier op en hoe het eruit gaat zien dat kan ik niet uit de stukken halen. Opmerkingen over beplanting, dat kun je wel met elkaar afspreken, maar dat leg je niet in een bestemmingsplan vast, dus daar is geen enkele garantie op. Je kunt het nu aanleggen en over een jaar weer weghalen. Het geeft mij geen goed gevoel en al we op basis van deze stukken moeten oordelen dan zou bij mijn fractie denk ik negatief uitvallen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loof.

De heer Loof: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wilde eigenlijk gewoon heel kort de wethouder bedanken voor de beantwoording op al mijn vragen, dat gebeurt niet vaak, dus bij deze wilde ik dat even doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, nu doet hij het. Ja, dank voor de beantwoording van de vragen. Ik moet eerlijk zeggen, tussen de luchtfoto en tussen de tekening raak ik ook een beetje de weg kwijt, dus ik kom graag nog even terug

op wat verandert er nou precies in de verhouding groen en steen en pas daarna kijken wij hoe we erin zitten en nu nog onthouden we ons nog even van een oordeel hierover.

De voorzitter: De heer Van der Meij. De heer Van der Meij? We kunnen u niet horen.

De heer Van der Meij: Ik drukte op mijn handje. Ik heb, ik zie dat meneer Van Enk met mij wil aansluiten om toch even de behoefte aan toch wat technische toelichting en ook onderliggende stukken, ten opzichte van wat er nu ligt. Ik heb het vermoeden dat er zo nog meer ligt en dat we even goed door de stukken heenlopen. Dus wellicht kan via de griffie wat ambtelijke bijstand georganiseerd worden om een nadere duiding gegeven, het gaat dan met name om het bouwvolume ten opzichte van wat er nu is, om daar wat meer gevoel en duidelijkheid bij te krijgen en daar past denk ik ook de parkeervraag van meneer Van Enk ook in.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wit.

De heer Wit: Ja, ik ga me daarbij aansluiten. Ik heb ook wel behoefte aan wat meer informatie en zeker over de bouwvolumes en hoe dat het verschil tussen nieuw en oud is, is gewoon niet duidelijk in het stuk. Dus ik sluit me erbij aan.

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ook voor de fractie van Rijswijks Belang inderdaad wat meer helderheid alstublieft, dus als het onze kant op kan komen heel graag. Het stukje tekst wat ik heb voorgelezen is nog niet helder voor mij wat het nou precies inhoudt. Ik zal het schriftelijk aanleveren naar de wethouder en wellicht kan hij dan schriftelijk het een en ander toelichten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nog even het woord aan de wethouder.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter, volgens mij zijn daar geen nieuwe vragen gesteld, maar wel een vraag om een ambtelijke toelichting via de griffie en op die uitnodiging ga ik graag op in, waarbij u onder andere dus aangegeven heeft over het bouwvolume, parkeren. Over het parkeren staat ook op pagina 56 nog uitgelegd, maar parkeren, het verschil tussen nieuw en oud, dat dat drie belangrijke punten zijn om mee te nemen in het gesprek. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dan constateer ik dat dit stuk voornamelijk als bespreekstuk naar de raad toe gaat. Kunnen fracties aangeven nadat ze andere stukken eventueel in hebben gezien of dat nog steeds het geval is, maar voornamelijk gaat het als bespreekstuk naar de raad. Is dat een goede conclusie? Ja. Dan constateer ik dat het bijna twaalf uur is en we hebben nog op de agenda staan, even kijken hoor. De behandeling van een drietal, nou, meerdere, een drietal onderwerpen. Actieplan Luchtkwaliteit, de MIRT Verkenning CID Binckhorst, waarvan ik ook zie dat er volgende week donderdag nog een bijeenkomst over is. RA-brief aan de raad over kamerverhuur en tenslotte een tweetal vragen van Rijswijks Belang. Het is even aan u de vraag wat u wilt. Denkt u dat wij dat op redelijk korte termijn kunnen afronden of wilt u het op een ander moment afronden? Ik zie mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, volgens mij, voorzitter, is er niet echt een ander moment denkbaar waarop we dit voort kunnen zetten, dus laten we het dan maar nu vanavond afronden.

De voorzitter: Ja? Ik geef even ter overweging dat er dus volgende week donderdag ook nog een avond is over de Binckhorst.

Mevrouw Woudstra: Daar ... Voorzitter.

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Woudstra: Daar heb ik in het begin van de vergadering over gezegd dat ik wel graag nieuwe vragen stel, dat ze ook meegenomen kunnen worden nu die andere is ingepland, maar er zitten dingen tussen die, waarvan ik nu al weet dat ze dan anders niet aan de orde komen. Dus nee, het blijft toch ...

De voorzitter: Wij gaan gewoon proberen om de volgende agendapunten in redelijke termijn af te ronden en daar heb ik uw medewerking voor nodig.

14. IB 21 073 Actieplan Luchtkwaliteit

De voorzitter: Dan gaan wij naar agendapunt 14, dat is Actieplan Luchtkwaliteit, op verzoek van D66 en GroenLinks. Mag ik dan eerst ... Ik weet niet wie de eerste aanvragen was, D66 en GroenLinks.

Mevrouw Alberts: Ik wil het woord wel voeren hoor, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Alberts als eerste dan.

Mevrouw Alberts: Ja, dank u wel, voorzitter. Want vorige week scherpte de Wereldgezondheidsorganisatie, WHO, de advieswaarden voor stikstof, dioxide en fijnstof aan. De reden: vieze lucht blijkt nog gevaarlijker voor de gezondheid dan gedacht. Meer actie is nodig voor schone lucht, zeker in onze gemeente. Het is goed dat het Schone Lucht Akkoord is ondertekend. Het is mooi dat er nu een definitief Actieplan Luchtkwaliteit is en een, in een wat onhandige en slecht leesbare tabel gegoten, lokaal uitvoeringsplan, maar waar blijven de maatregelen? De acties die daadwerkelijk wat gaan doen aan de vieze lucht, waar we hier in Rijswijk eerder dood aan gaan. Vorig jaar juni bespraken we in het Forum het concept Actieplan Luchtkwaliteit. Toen hebben we als GroenLinks onder andere aandacht gevraagd om in het definitieve Actieplan Luchtkwaliteit een duidelijke koppeling te maken met het Actieplan CO2-reductie Mobiliteit en om de volgende zaken onder andere toe te voegen: citizen science, sloop- en vervangsubsidie tweetaktbrommers en snorfietzen en scooters, stimuleren van wandelen via een keersysteem, sturen op lokaal verkeer dat de grootste bijdrage heeft aan luchtverontreiniging in Rijswijk. Daar zien we helemaal niets van terug. Bijna anderhalf jaar heeft het geduurd voordat het concept Actieplan Luchtkwaliteit werd omgezet in een definitief Actieplan Luchtkwaliteit en de enige twee dingen die er in de tussentijd aan veranderd zijn, zijn twee aangepaste zinnen - op zich goed, die aanpassing - over de aanschaf van zero-emissievoertuigen en materieel en de toevoeging van het resultaat van de internetconsultatie op de allerlaatste bladzijde van bijlage twee met als conclusie het resultaat van de internetconsultatie en de enquête

geven geen aanleiding om de maatregelen in het Actieplan Luchtkwaliteit te wijzigen. We zijn hierover erg teleurgesteld. Waarom is er zo weinig aan gedaan? Wat is er gebeurd in de afgelopen anderhalf jaar? Welke acties zijn er ondernomen? Tijdens het kaderdebat gaf de wethouder aan dat de prioritering van de maatregelen iets is aangepast omdat via de internetconsultatie bleek dat de milieuzone echt op nummer één stond. Waarom zien we dat niet terug in het definitieve actieplan? Ook gaf hij aan dat het haalbaarheid- en effectonderzoek op milieuzones in september naar ons wordt toegestuurd. Het is inmiddels oktober geworden, want we zijn de twaalfuurgrens inmiddels gepasseerd, maar we hebben het echter nog niet ontvangen terwijl het onderzoek eigenlijk al eerder afgerond had moeten zijn. Wanneer kunnen we het wel verwachten? Direct aansluitend bij de landelijke harmonisatie van milieuzones en invoering daarvan in Den Haag, zoals we vorig jaar vroegen, is niet gelukt, maar kan alsnog. Kortom, college, wethouder, via u, voorzitter, wanneer gaat u nou daadwerkelijk aan de slag voor schone lucht?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alberts. De heer Veerman, denk ik?

De heer Veerman: Ja, dank u wel, voorzitter. Het grootste probleem is dat de lucht in Rijswijk gemiddeld een onvoldoende scoort op alle gebieden en daarbij hebben wij toegezegd met de verbreding van de A4 en laten we nog steeds huizen bouwen door vervuilende machines en daarna gaan we eigenlijk kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat we schonere lucht kunnen krijgen in Rijswijk. Je zou denken dat het andersom, eerste schonere lucht en dan weer verbreden of bouwen, maar dat gebeurt helaas niet. We hebben ons blij laten maken met twee groene viaducten, misschien hadden we beter kunnen vragen om een tunnel. Verbreding betekent betere doorstroming op de A4, maar het lost het stilstaande verkeer toegangswegen naar Rijswijk eigenlijk niet op. Zou het instellen van de groene golf niets kunnen verbeteren bijvoorbeeld, wat we in sommige gemeentes zien? Het invoeren van de milieuzones voor vrachtwagens en brommers juichen wij natuurlijk toe. De uitstoot van mobiele werktuigen levert ongezonde lucht op. Hoe kunnen wij bouwers in de toekomst vragen schonere machines te gebruiken? Misschien moeten we bouwers gaan belonen met een keurmerk als één van de aanbestedingsvoorwaarden, zou dat een optie zijn? Het inventariseren van gevoelige plekken is prima, maar wat kunnen we zolang we het recht van wonen en een auto nog steeds boven het recht op gezondheid stellen vraag ik me af hoe we dat gaan verbeteren. Heeft u een oplossing? Houtstook is ook een vervuiler, maar bovenal hebben mensen met luchtwegproblemen hier veel last van. Hoe kunnen we de burgers hierop wijzen zodat ze meer rekening kunnen houden met hun medeburgers? Kunnen we een actieplan ontwikkelen waardoor het op dat probleem wijzen bij de andere burgers en inwoners van Rijswijk? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog anderen die hier het woord over willen voeren? Ik zie de heer Van Enk. Ja.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter. Er staat in het plan dat het Actieplan inzet op maatregelen waar de gemeente direct invloed op heeft en er staat ook in dat een groot deel van de maatregelen aansluit op bestaand beleid en al gefinancierd of uitgevoerd worden binnen betreffende begrotingsprogramma's. Dat is de reikwijdte van dit plan en dat neem ik niemand kwalijk, dat is een hele beperkte reikwijdte, maar dit is één van de plannen die de regering en het Rijk van gemeenten vraagt om op te stellen en daarom ja, ik vind de intenties van vorige sprekers uitstekend, goede bedoelingen, maar dit gaat dus niet om de echte zaken waardoor Rijswijk zo'n vuile lucht

heeft. Dat hebben we al eens eerder met elkaar gedeeld, dat gaat inderdaad over die snelweg, dat gaat over dat verkeer wat onze gemeente gaat en over die bouwmaatschappijen en daar doen we alleen zo verrekke weinig aan want daar hebben we het Rijk voor nodig. Dus mijn enige vraag die hierbij past is hebben we al wat voortgang geboekt in de toezeggingen van Rijkswaterstaat, maatregelen rond de A4, hoe staat het met de verbreding A4 en verder zou ik hier niet al te veel tijd aan willen besteden, want het is gewoon een verplichting die van het Rijk is opgelegd en meer kunnen we daar niet van maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik nog een handje bij mevrouw Maliepaard.

Mevrouw Maliepaard: Ja, ik sluit me graag aan bij de vorige sprekers van D66 en GroenLinks. Het gaat slecht in Rijswijk. De één na slechtste luchtkwaliteit van heel Nederland. Er zitten maatregelen in het plan, dertien maatregelen, maar die maatregelen zijn niet even ambitieus en het is maar de vraag of de maatregelen wat opleveren. PvdA mist in het plan duidelijke maatregelen die ook wat opleveren. Hier wil ik het graag bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Als het ... Met PvdA te beginnen, het gaat slecht in Rijswijk. Ja, daar kan je verschillend naar kijken. De luchtkwaliteit is inderdaad heel slecht, daar voeren we landelijk het verkeerde lijstje aan, maar je zou ook kunnen zeggen dat het ook wel weer goed gaat omdat de lucht wel steeds schoner wordt, omdat we sinds een aantal jaren al in het nationaal samenwerkingsprogramma onderdeel van zijn en het Schone Lucht Akkoord zijn we onderdeel van en dat komt niet door ons, maar het is een gemeenschappelijke inspanning om de lucht schoner te krijgen. En nationale afspraken, internationale afspraken, vooral ook over industrie en over landbouw. Maar in, wat is het, in 2013 of 2016 zaten we boven de grenswaarden van de slechte luchtkwaliteit. En nu zitten we daaronder. Dus dat is op zich goed nieuws. En dan stap ik over naar D66 met de vraag: eerst schone lucht, dan bouwen. Daar kun je een seminar over houden wellicht, maar de vraag is: wat is je streven voor de schone lucht? Ik denk, we zitten onder die grenswaarde, dus dat is al heel positief. Ik denk dat we sowieso de woningnood moeten beantwoorden. En dat betekent dus dat we bouwen. En tegelijkertijd werken aan een schonere lucht. En dan de vraag wat de heer Van Enk terecht zegt: wat kunnen wij daar nou zelf aan doen? Want veel zijn van externe factoren. Zoals dicht bij de A4 en ver weg Rotterdam met scheepvaart en andere zaken. Maar er zijn toch ook wat dingen die wij zelf kunnen doen en die staan in het plan omschreven. Dus de A4 en dat soort zaken die laten we hier even buiten beschouwing. En in dit plan zijn inderdaad veel zaken opgenomen die onderdeel zijn van bestaand beleid, ook in andere domeinen. Bijvoorbeeld Verkeer en Vervoer, Bouwen, Stadsbeheer, alles komt samen. Maar ik denk dat het heel mooi is om een overzicht te hebben op wat beïnvloedt onze luchtkwaliteit. En wat is de bron van de luchtverontreiniging? Want daar gaat het om. Aanpakken bij de bron en niet aanpakken bij de ontvanger. Want dan zouden we bij wijze van spreken allemaal met mondkapjes op moeten. Nou, dat hebben we anderhalf jaar gedaan, trouwens. Maar bij de bron is het beste om dat te doen. En daar ziet u dus dertien maatregelen van in het actieplan. En die lopen, dat is voor een groot deel ook bestaand beleid. En dat ligt ook in het verlengde van het Mobiliteitsvisie die door de collega Verkeer en Vervoer is gepresenteerd. Waar ook het stimuleren van fietsen, het stimuleren van lopen... Dat is niet alleen voor verkeersdoorstroming is dat goed

en voor de gezondheid, maar ook voor de luchtkwaliteit. Ten aanzien van Citizen Science, daar hebben we niks over afgesproken. Dat staat niet in dat plan. Maar we zijn nu wel in gesprek met, binnen de MRDH is er een programma wat hierover gaat. En we voeren gesprekken of we daarbij kunnen aansluiten, zodat we in de hele stad met inwoners kunnen meten hoe het is. En dat je ook realtime kunt zien wat de luchtkwaliteit is. Daar zitten allerlei kosten aan verbonden en capaciteit. Dus dat is nog maar een vraag of we dat gaan doen, maar het is wel heel interessant. En die capaciteit is tegelijkertijd een van de grootste beperkingen, omdat we het Milieuteam ... We hebben een nieuw iemand voor de zomer aangenomen, maar die zat superkrap in de bezetting. En we hebben heel veel bouwontwikkelingen en andersoortige ontwikkelingen en dat moet allemaal door dezelfde persoon gebeuren. Nou, nu door twee mensen. Ik hoop dus dat we daar dus wel weer snelheid in kunnen maken. En de resultaten van de haalbaarheidsonderzoeken naar de milieuzones -dus Prinses Beatrixlaan onder andere- die verwacht ik ook op vrij korte termijn. Want ik had ook gehoopt dat ze er waren. Daar moet ik u helemaal gelijk in geven, mevrouw Alberts. Maar er is mij gezegd dat ze deze week, of in ieder geval deze maand bij mij op het bureau liggen. Dus dan hoop ik dat ik ze snel kan doorsturen naar de raad. Groene golf. Ja, heeft dat effect? Ik zou het technisch nu niet kunnen zeggen, maar doorstroming is wel een belangrijk effect. En een groene golf, als je op een lage snelheid dus door kunt rijden, zou dat effect moeten hebben, inderdaad. De aanbestedingsvoorwaarden, zoals u heeft kunnen lezen, houden wij daar rekening mee. Zoals mevrouw Alberts ook zegt, dat is gewijzigd in de vorige versie. Dat wij gaan strenger kijken naar de eigen aanschaf van de mobiele werktuigen. En de houtstook gaan wij actief over informeren. We gaan daar geen regels over opstellen, maar we gaan daar wel op de website uitgebreider zeggen wat de gevolgen zijn. En daarmee de bewustwording -eigenlijk exact hoe je het zegt- groter laten zijn, zodat je weet wat je doet, eigenlijk. En daar kunnen wij ook over publiceren in het huis-aan-huisblad. En dat waren de antwoorden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw Alberts: Jazeker, voorzitter. Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, voorzitter, er was zeker wel behoefte aan een tweede termijn in dit geval. Want het onderwerp is te belangrijk om zomaar even makkelijk te laten passeren. Op veel van mijn vragen gaf de wethouder geen antwoord. Of er kwam een niet zo heel enthousiasmerend antwoord uit. Van: ja, we hebben te weinig capaciteit. En: we zitten onder de grenswaarden, dat is op zich heel positief. Dat is helemaal níet positief te noemen, dat je binnen de bandbreedte misschien net wel, net niet onder de wettelijke normen zit. Dat is nog steeds heel vieze lucht. Want de Wereldgezondheidsorganisatie heeft andere advieswaarden en dat is waar we naartoe zouden moeten streven, naar gezonde lucht. Mensen gaan gewoon in Rijswijk eerder dood vanwege de vieze lucht hier. En mensen met astma die hebben er gewoon hartstikke veel last van. Dus ik mis de urgentie, bij de wethouder, om echt wat te doen aan de luchtkwaliteit. En de echte acties, waarover hij altijd als wethouder Duurzaamheid ook altijd zo graag spreekt -dat het over de uitvoering gaat- die mis ik hier toch echt heel erg in dit verhaal. Dus wanneer gaan we nou daadwerkelijk wat doen aan de luchtkwaliteit? En waarom is er zo weinig gedaan? Nou, daar heeft u al iets over de capaciteit over gezegd. Maar wat is er precies dan wel gebeurd in de afgelopen anderhalf jaar? En komt dan die sloop-en-vervangsubsidie, waar ik ook al zo vaak naar heb gevraagd van die brommers en tweetakt-scooters? Wanneer kunnen we dat nou

precies verwachten? Kunt u nou daar gewoon eens een keer duidelijkheid over geven vanaf wanneer dat zal worden ingevoerd? En ook met die milieuzone, dat dat gewoon nu nog steeds weer uitgesteld wordt. Ja, dan gebeurt er dus gewoon helemaal niets. En dat is gewoon zo jammer. We zijn nu alweer zoveel jaren verder en er is nog steeds niet zoveel aan gebeurd, aan het luchtkwaliteitsverhaal. Dus ik hoop toch echt wat meer urgentie in de tweede termijn te ontdekken bij de wethouder. En dat wij hier ook daadwerkelijk in Rijswijk echt wat aan gaan doen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, nog behoefte aan een reactie?

De heer Van de Laar: Ja, ten aanzien van de urgentie ben ik het helemaal eens met mevrouw Alberts. Waar we natuurlijk heel realistisch moeten zijn in wat wij daar zelf aan kunnen bijdragen. Daarom hebben we juist het decentraal uitvoeringsplan, over wat we zelf kunnen doen. Ik zou willen dat het inderdaad sneller zou gaan. Maar ik zie ook in de uitvoering van het beleid en de plannen die we maken en inmiddels vol in uitvoering zijn, zoals de verschillende gebiedsontwikkelingen, dat we daar stappen in maken. Excuus. En als ik daar niet zo enthousiast, dan ligt het misschien aan het tijdstip. Over die sloopregeling, dat hangt ook samen met die milieuzone. En dat haalbaarheidsonderzoek gaat onder andere over: wat voor verkeer gaat het om? Hoeveel vrachtwagens zijn het, wat voor soorten auto's gaan over de Haagweg, gaan over de Prinses Beatrixlaan? En waar zijn die geregistreerd? Zijn dat Rijswijkse auto's? En dat zegt ook iets over de hoogte van de sloopregeling. Dus dat hele pakket komt nog naar ons toe. En dan kunnen we daar, ongetwijfeld gaan we daar weer verder over praten. En dan helemaal gericht op uitvoering daarvan, voorzitter.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan sluiten we dit punt hierbij af.

15. IB 21 063 MIRT Verkenning CID Binckhorst: IB 21 064 Update transitieprogramma OV en corona en IB 21 091 Brief MRDH over herijking Transitieprogramma

De voorzitter: En dan gaan we over naar agendapunt 15, CID Binckhorst. Mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Dank u wel voor de tijd en het op de agenda zetten van dit punt. Ja, volgende week hebben we een bespreking, maar er zijn ook bewoners die graag meer willen weten. En er waren ons ook dingen beloofd. Daar wilde ik het even over hebben. Want we vinden het belangrijk dat er onduidelijkheid wordt weggenomen. En dat we ook in de raad hier ook even goed over spreken. Want de inwoners willen ook graag die duidelijkheid, dus het goed regelen van voorzieningen en het bekijken van alle effecten van het OV. Eerder heeft de raad gevraagd om een notitie naar het proces en mogelijkheden van de raad. Wat hebben wij op het verkeer te zeggen als raad? Waar gaan wij wel over, waar gaan we niet over? Wat is onze invloed? Die notitie heb ik afgelopen tijd niet mogen ontvangen. Dus ik wil graag vragen of die voor volgende week, als die presentatie staat, toegestuurd kan worden. Of de wethouder dat toe kan zeggen. Bij de presentatie volgende week gaat het over het OV en CID Binckhorst. Maar ik ben ook benieuwd hoe het zit met de onderzoeken en de algemene effecten van de nieuwe woonwijk Binckhorst op Rijswijk. Klopt het dat in de onderzoeken wordt meegenomen welke positieve gevolgen, kansen en mogelijkheden de hele ontwikkeling heeft? Niet alleen het OV-deel op Rijswijk. Wij zien dat Rijswijk een heel aantal vragen heeft gesteld, ook over nut en noodzaak. En in

eerdere stukken is dat ook wel teruggekomen. We zijn benieuwd of er al weer antwoord op te geven is. Maar ook hoe Rijswijk zelf die visie ziet op de toekomst en bereikbaarheid en veiligheid van het gebied. En waar dat in terug gaat komen. Kan de wethouder daarop ingaan? En de bewoners maken zich zorgen over die korte- en langetermijneffecten. En in de communicatie zien ze vooral heel erg focus op dit projectje met heel veel technische details. Daar is eerder ook wat van gezegd. Ziet de wethouder daar verbetering in? Komt er nog een andere verbetering in, om ook vanuit Rijswijk het bredere plaatje richting die bewoners te schetsen? En niet alle brokjes van de hele technische brieven door de brievenbus te krijgen. En als laatste vraag, er is wat onduidelijkheid over de tracés die worden bestudeerd. In de gezamenlijke raadsvergadering is gezegd dat er ook naar ondergronds wordt gekeken. Als ik de bewoners spreek en de mensen die het in de gaten houden, dan hebben zij dat niet voorbij zien komen. Kan de wethouder aangeven hoe dat zit? Of er anders volgende week op terugkomen.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die hier over dit onderwerp het woord willen voeren?

Mevrouw Woudstra: Mag ik meteen ook de MRDH, de OV er achteraan doen?

De voorzitter: Ja, het is één agendapunt, dus.

Mevrouw Woudstra: Ja, één agendapunt. En heel kort ook de OV en corona. In dat regionale transitieprogramma OV werd eerder aangegeven dat er geschrapt zou gaan worden ook in haltes en lijnen in Rijswijk. In juli zou er verder over gesproken worden of dat per januari ook door zou gaan. Voor dit jaar was het van de agenda gehaald. Kan de wethouder aangeven wat de stand van zaken is en wanneer hij meer duidelijkheid verwacht over januari 2022 en het wel of niet schrappen van lijnen en/of haltes?

De voorzitter: Zijn er nog anderen die hier over het woord willen voeren? Nee? Dan ga ik naar de wethouder, Lugthart.

De heer Lugthart: Ja, voorzitter, dank u wel. En terecht dat mevrouw Woudstra vraagt. Om met het laatste te beginnen, de maatregelen zoals die zijn aangekondigd zullen inderdaad ingaan per januari, is de verwachting. En daar komt informatie, verwacht ik, volgende week uw kant op. En dan vraagt u terecht naar de notitie die is toegezegd aan de gemeenteraad. Wij zijn eigenlijk van mening dat er volgende week een presentatie is. En de bedoeling was om gewoon eventjes wat zaken met de raad te delen. Waarna de notitie wordt toegestuurd. Dus mijn voorstel is om na de presentatie van volgende week donderdag de notitie toe te sturen. Uw vraag over het onderzoek. We doen nu eigenlijk in algemene zin onderzoek naar de gevolgen van de nieuwe locatie. Ik moet zeggen dat we als gemeente Rijswijk geen algemeen onderzoek doen naar de nieuwe locatie Binckhorst. Wel zijn we op dit moment aan het onderzoeken hoe we het verkeersveiliger kunnen inrichten. Er is een projectplan naar u op weg. Het college heeft afgelopen dinsdag het projectplan ook vastgesteld. Dat als het goed is dan zal dat u morgen .... Nu, dat is vandaag. Dat zal u vrijdag, verwacht ik, ook bereiken. Daar staan wel een aantal punten in die de gemeente Rijswijk aan het onderzoeken is. Ja, en over bevoegd gezag, want het is natuurlijk wel een terechte vraag. Waar ligt het bevoegd gezag van de gemeente Rijswijk? Feitelijk is dat er niet. En daar wil ik volgende week ook wel even bij stilstaan. De projectorganisatie heeft gevraagd om een

intentieovereenkomst. Dus we zullen het er met elkaar volgende week over moeten hebben. Moet de gemeente Rijswijk deze intentieovereenkomst gaan ondertekenen? En zo ja, wat moet dan worden meegenomen volgens raadsleden in deze intentieovereenkomst? En dan vervolgens over bevoegd gezag in de MER. Daar zijn ook nog wel een aantal vragen die we met elkaar moeten doorakkeren. Bijvoorbeeld, hoe zit het op het gebied van milieutechnische vraagstukken, onafhankelijke milieucommissies? Zaken als hoe gaan we daarmee om? Dus dat zijn volgens mij de punten die we volgende week uitvoerig met elkaar moeten doorspreken. Dus met uw welbevinden dan denk ik dat het goed is om die volgende week aan te stippen. En dan komen we daar terug. Voor wat betreft onderzoeken vanuit de gemeente Rijswijk, denk ik dat het wellicht...

De voorzitter: Mag ik u even onderbreken, mijnheer Lugthart?

De heer Lugthart: Ja, natuurlijk.

De voorzitter: De heer Oelen die heeft een interruptie. Ja.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. En dank u wel, wethouder. Ik herinner mij van de sessie, die we met een aantal gemeenteraden hadden, dat de projectorganisatie zei: "Ja, het bevoegd gezag, linksom of rechtsom. Op het moment dat gemeenteraden bedenken "We vinden dit geen goed idee.", dan gaat de provincie overrulen." Dat is mijn afdrank geweest van een gemeenschappelijke sessie. En die afdrank was voor mij niet per se heel erg positief. En u hoeft daar op dit moment niet op te reageren, maar het zou wel handzaam zijn als u daar de komende presentatie, donderdag, wel op wil reageren wat de positie van de gemeente Rijswijk op zo'n opvatting is. En ook hoe hard zo'n opvatting kan zijn. Dank u.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Lugthart: Ja, voorzitter, het lijkt goed om daar donderdag bij stil te staan. Nu is het inderdaad, ik heb die opmerking ook gehoord. Hij gaat zelfs nog iets verder, mijnheer Oelen. Het is feitelijk zo dat wanneer men besluit om het spoor op de Geestbrugweg wederom te gaan gebruiken, is daar geen besluit vanuit de gemeente Rijswijk voor noodzakelijk. Dat is wat het is. En tegelijkertijd hebben wij met elkaar afgesproken: iets wat zoveel impact heeft op de Geestbrugweg, daar zullen we met elkaar bekijken hoe we dat moeten aanvielen. Maar heel feitelijk heeft de gemeente Rijswijk daar op dit moment niets over te vertellen. Voorzitter, dan was ik naar mevrouw Woudstra. U vraagt om onderzoeken. Ik ben wel heel benieuwd, daar hoeft u nu geen antwoord op te geven, maar ik denk dat het wel even heel goed is, dat wij precies dan als gemeente Rijswijk zouden willen, wat dit soort onderzoeken op moeten leveren. Dus we denken dat de huiswerkopdracht is in aanloop naar volgende week donderdag: laten we even met elkaar bekijken wat moet dat onderzoek dat we dan gaan doen opleveren? Dus dat zou ik even mee willen geven. Dan kunnen we van de week anders ook nog wel even separaat, met alle raadsleden die daaraan behoefte hebben, contact over hebben. Want dan brengen we dat in in de presentatie voor volgende week donderdag. Voorzitter, zover.

De voorzitter: Dank u wel. Nog behoefte aan een reactie vanuit de raad? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Twee korte vragen. Ik had nog een vraag naar de communicatie, richting inwoners. Kunt u daar nog op ingaan? Hoe u daar nu in zit en of u verbetering ziet? Of dat dat nog onderweg is? En ik vroeg naar, u gaf aan dat dat schema over bevoegd gezag en wie kan wat of wie kan welk initiatief nemen, er nog aankomt. En dat dat na de bijeenkomst wordt. Wanneer na de bijeenkomst? Want we wachten er al een tijd op.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Lugthart: Dat is een beetje afhankelijk van wat de raad wil. Maar volgens mij kan dat gewoon daags na de bijeenkomst van volgende week worden toegestuurd. Ja, communicatie, dan ga je toch weer wat langer. Want ik denk dat behoeft ook iets meer toelichting dan. We hebben in mijn optiek zeker een verbetering in communicatie met de omgeving bewerkstelligd. Ik heb eerder aangegeven dat we van ver komen. Er heerste echt scepsis bij de bewoners, bij de wijken eigenlijk. De projectorganisatie CID Binckhorst heeft een platform ingesteld. In dat platform zijn er verschillende straten vertegenwoordigd. Er is regelmatig contact. Zelf heb ik ook om de twee of drie weken contact. Er worden daar inloopsessies georganiseerd. U bent zelf natuurlijk ook uitgenodigd voor de gezamenlijke raadsessie. Die is volgens mij op afzienbare termijn. Ja, en ambtelijk en bestuurlijk zijn er op dit moment goede contacten. Ja, er is een verbetering, maar we komen van ver, dus het kan beter. Dat is volgens mij gewoon het eerlijke antwoord. Voorzitter, zover.

De voorzitter: Bedankt voor de openhartigheid. Dan sluit we dit agendapunt hiermee af.

16. RA 21 073 Brief aan de raad over kamerverhuur

De voorzitter: En dan gaan we naar het volgende punt, de kamerverhuur, op verzoek van VVD, Rijswijks Belang en D66. Dan begin ik bij de VVD als eerste.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Er ligt natuurlijk een RA-brief met een antwoord van het college voor. Ik denk dat de brief van de inwoner, die ook heeft ingesproken, een bepaald gevoel verwoordt dat meerdere inwoners ervaren in de stad. Dat is een gevoel van onmacht. Er zijn ontwikkelaars, ondernemers die in de stad pandjes kopen en dat verkameren. En die inwoners doen vervolgens een beroep op de gemeente van: kom voor mij op! En dan merken dat de gemeente eigenlijk niet thuis geeft, of vrij laat thuis geeft. Ik heb, en de wethouder wordt hier niet mee verrast, hier ook over een pand bij mij in de buurt vrij intensief contact gehad met de wethouder. Dat er een inval is geweest door politie en gemeente over illegaal kamerverhuur en dan duurt dat eindeloos en eindeloos en eindeloos voordat er een actie komt vanuit de gemeente om daar opvolging aan te geven. En omwonenden moeten een handhavingsverzoek indienen. Het handhavingsverzoek wordt niet beantwoord. En dan wordt er een beroep gedaan op de wet Dwangsommen. En daar wordt ook niet op gereageerd. En uiteindelijk komt er een reactie. Maar dat is toch niet, zou ik denken, hoe de gemeente zou willen omgaan met dit soort situaties. Dus mijn eerste vraag aan de wethouder zal zijn van: goh, hoe waardeert u nu eigenlijk hoe er op dit moment wordt geacteerd op signalen rondom kamerverhuur, wat wij volgens mij als gemeente niet wenselijk achten, om hele goede redenen. En mijn tweede vraag ligt er een beetje boven. We hebben in het kader van de Woonvisie hebben wij met elkaar gesproken over het splitsen

van woningen, het verkameren van woningen. Heb ik u althans zo begrepen, daar zouden nadere regels overkomen. En ik heb ook zo begrepen dat die voor de zomer al geformuleerd zouden worden. En ja, ik heb ze nog niet gezien. Dus mijn tweede vraag aan de wethouder zou zijn: wanneer komen nou die stringentere regels waarmee wij hier in Rijswijk paal en perk stellen aan dit soort praktijken? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen die daarover het woord willen voeren? Of heeft de heer Oelen het namens iedereen verwoord? Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik was even een beetje in de war dat inspreker is... Want volgens mij heeft hij al een keer ingesproken. Vanuit onze fractie is er ook contact geweest met de schrijver-inspreker. En wij hebben de zorgen een beetje bij hem weg kunnen nemen wat betreft de verkamering. Maar blijkbaar zijn er nog steeds zorgen. Ik was blij dat ik de brief las vanuit het college, de beantwoording naar briefschrijver. En heb ik daar nog wel even twee vraagjes over. Want kunnen we de zorgen nog meer wegnemen door nu te stellen dat er geen vergunningen meer worden afgegeven voor verkamering, zoals in de Woonvisie 2015 - 2025 staat? En is voor het pand aan de Lijsterbesstraat, is er wel of geen vergunning voor afgegeven? Graag hier antwoord op van de wethouder, zodat we bij deze inwoner van Rijswijk in ieder geval de zorgen helemaal weg kunnen nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Veerman, nog aanvullingen?

De heer Veerman: Ja, nog heel even kort, inderdaad. Wij hebben in het verleden ook al een aantal keren verkamering aan de orde gesteld. Waarbij, ik hoor vergunning, ik hoor toetsen, of ik hoor een aantal panden die aangepakt moeten gaan worden ook. Dat er burgers mee komen, dat vind ik allemaal hartstikke goed. Dat heb ik ook al een keer eerder aan de wethouder gevraagd, kunnen we handhaving nou beter laten toetsen? Dan hebben we het ook over brand, parkeren en dat soort zaken. Dat niet te veel mensen verkamerd in een pand gaan wonen. En misschien moeten we maar eens vragen om een IB-brief, dat we dat duidelijker op de agenda zetten. Zodat we even met elkaar van gedachten wisselen hoe we daar nu eens, ook met de burgemeester, hoe we handhaving daarbij kunnen betrekken. Hoe we echt kunnen gaan handhaven op dit gebied. Want daar mankeert het een beetje aan. We krijgen nu ook het waterbed-effect vanuit Den Haag, die overloopt naar alle omliggende gemeentes. Dus we moeten echt iets gaan doen, denk ik. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan het woord aan de wethouder. Die ik ervoor dank dat ze op dit late tijdstip, na middernacht nog even hier aansluit. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Ja, natuurlijk, voorzitter. Want het is een zorg bij veel inwoners inderdaad, zoals de heer Oelen zegt. Ook bij het college. En ook bij uw raad, dat weet ik ook. Verkamering willen we gewoon tegengaan. Dat is ook wat we met elkaar hebben afgesproken in het addendum op de Woonvisie. En daar was ook breed draagvlak voor in uw raad. Dus dat gezegd hebbende, als uitwerking van het addendum op de Woonvisie. Want dat is een visie, maar we moeten het in de praktijk ook tegen kunnen gaan. Daar zit natuurlijk de kneep. Dat stelt de heer Oelen ook terecht. Wij willen vier aanvullende instrumenten inzetten. En ik hoop dat het niet al te technisch wordt. Ik zal het proberen toe te lichten. En dan kom ik als laatste ook nog

even terug op het voorstel dat de heer Veerman doet. Want ik denk dat dat ook een heel goed voorstel is. Allereerst, de omzettingsvergunningen nu inzetten tegen het omzetten van verkamering voor goedkope woonruimte. Dat is ook het onderwerp waar mijnheer Oelen naar verwijst, als het gaat om de aangescherpte beleidsregels die ik eerder ook heb aangekondigd. Daarvoor is het nodig dat we eerst de Huisvestingsverordening aanpassen. Dat gaan we doen, als het aan het college ligt. En dat zal wel via uw raad moeten, maar ik kom er zo nog even op terug. Het tweede instrument wat we inzetten, is toetsen vanuit bestemmingsplannen. Dat doen we hier ook. Daar kunnen we ook op handhaven. Dat ziet toe op de middeldure en dure voorraad. We kijken dan -in sommige bestemmingsplannen is dat opgenomen dat er één huishouden mag wonen- of er wel of geen kamerverhuur is toegestaan. Dus daar kun je heel goed op toetsen en op handhaven. Maar dat is nog niet in heel Rijswijk in de bestemmingsplannen voorzien. Dus dat willen we daar doe. Middels een paraplubestemmingsplan zorgen dat dat in de hele gemeente tegen kan worden gegaan. Of dan wel een bepaling opnemen in het omgevingsplan, dat nodig is onder de Omgevingswet. Dat is, laat ik zeggen, halverwege 2022 aan de orde. Derde instrument is een zelfbewoningsplicht inzetten. Dat ziet toe op nieuwbouwwoningen, -appartementen. En dat kunnen we opnemen in de overeenkomsten die we afsluiten met ontwikkelaars. Dus gaan we ook doen. Tot slot, de opkoopbescherming, dat ziet toe op de bestaande voorraad. En dat wordt van kracht in de nieuwe Woningwet die op 1 januari 2022 ingaat. En daarin wordt gesteld dat het na aankoop van een woning niet mogelijk is dat te verhuren voor vier jaar. En ook daarvoor is een nieuw artikel nodig in de Huisvestingsverordening. Dus we gaan die omzettingsvergunning en die opkoopbescherming meenemen in de nieuwe Huisvestingsverordening. Die komt naar uw raad. En ik hoop dan dat dat begin volgend jaar geregeld kan zijn. Dan het onderdeel handhaving. Want dat speelt ook. En daar hebben we het inderdaad ook al vaker over gehad. We doen dat nu via het bestemmingsplan. Dus we toetsen of er één huishouden per woning woont. Als dat geregeld is in het bestemmingsplan of er wel of geen kamerverhuur is toegestaan. Ja, op dit moment zijn er 25 adressen bij ons bekend. En daarin wordt ook opgetreden. Dus we sturen dan een brief vanuit de gemeente, waarin we constateren dat de situatie illegaal is. En dat er vier maanden herstel'...', om te herstellen en de illegale situatie te beëindigen. Als het gaat om de Lijsterbeslaan, specifiek is er geen formeel verzoek binnengekomen. Ik hoor dat de heer Oelen daar andere signalen van heeft gekregen. Nou, dat is denk ik absoluut onwenselijk. Dus het lijkt mij heel goed -en dat is ook mijn voorstel geweest om in ieder geval de brief die ook met de raad is gedeeld, die in de agenda staat vanavond- als formeel verzoek te zien. En het lijkt mij heel goed om ook, zoals de heer Veerman voorstelt, alsnog goed naar dat proces te kijken. Dat zal ik dan samen met de burgemeester gaan doen. En dat lijkt me prima om daar de raad over te informeren middels een brief. Want ik vind met uw raad, voorzitter, dat dit goed geregeld moet worden. En het liefst zo snel mogelijk.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Is er behoefte om daar nog op te reageren? Ik zie de heer Oelen en mevrouw Niesen. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Nee, ik heb het niet over de Lijsterbeslaan gehad met betrekking tot handhaving. Maar ik woon zelf aan de Haagweg, dat buitengewoon lang heeft geduurd. En daar bent u van op de hoogte, want daar heb ik u al geïnformeerd via WhatsApp, het hele verloop daarvan. Maar goed, dat hoeft niet voor nu te zijn. Ik denk wel in zijn algemeenheid -en dat moet u vooral met uw collega-collegelid de heer de burgemeester bespreken- dat handhaving op het moment dat daar verzoeken toe komen, dat dat op een

andere manier opvolging verdient dan dat in dit concrete geval is gebeurd. Ik vind het eigenlijk schandalig dat omwonenden nu een beroep moeten doen op de wet Dwangsom, omdat er niet wordt gereageerd op handhavingsverzoeken. Maar dat is hoe ik ernaar kijk. Het andere aspect is, we hebben -en dat is meer in zijn algemeenheid- we hebben het al veel eerder gehad over het tegengaan van splitsen van woningen. Het tegengaan van verkamers van woningen, dat is niet nieuw voor dit college. En ik hoor u nu spreken over: we gaan de Huisvestingsverordening dit en we gaan de Huisvestingsverordening dat; dat wordt 2022. Dat is niet goed genoeg, wat mij betreft. Dit had al afgelopen zomer ... Dat is ook gezegd bij de behandeling van de Woonvisie, is dit al besproken. Heeft u al gezegd: wij komen na de zomer, komen wij met concrete voorstellen. En na de zomer, ja, u kunt zeggen: ja, ja, ik heb niet gezegd welke zomer. Maar noem mij dan maar blond en naïef dat ik dan denk: dat is dan 2021. Maar ik had niet bedacht dat het 2022 zou zijn. Dus ik zou graag van de wethouder willen horen dat er op een hele korte termijn écht iets gaat komen vanuit dit college waarmee wij paal en perk gaan stellen aan dit soort praktijken. En de reden waarom we daar een beetje vaart mee moeten maken, beste wethouder, is omdat de omliggende gemeenten hier ook vaart meemaken. Dus we krijgen, net zoals op andere, vervelende overlastdossiers, ook in Rijswijk te maken met een waterbed-effect. Kortom, we moeten nu acteren en niet wachten tot 2022. Dan is het verkiezingsjaar, gaat er ook niks gebeuren. Gewoon nú acteren. Pak uw verantwoordelijkheid! Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me helemaal aan bij de woorden van de heer Oelen. En wil de wethouder, met betrekking tot het pand in de Lijsterbeslaan, eigenlijk ook om onmiddellijke actie vragen. Briefschrijver heeft én een brief geschreven én twee keer ingesproken. Maar hij heeft nu ook het recht om te weten of dat huis in de Lijsterbeslaan gebruikt gaat worden voor kamerverhuur of niet. U geeft aan dat er geen formeel verzoek is ingediend. En dan denk ik: is er dan wel een informeel verzoek ingediend? Voor zover, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Ja, voorzitter, dank u wel. Laat ik vooropstellen, voorzitter, dat de urgentie die hier door uw raad op tafel wordt gelegd ábsoluut gedeeld wordt door het college. We werken ook met man en macht aan het omzetten van de regels en het aanpassen van de Huisvestingsverordening. Let wel, zorgvuldigheid is daar natuurlijk essentieel bij. Haastige spoed is zelden goed, zou ik tegen de heer Oelen willen zeggen. Want het aanpassen van die Huisvestingsverordening en het tegengaan van die verkamering is juridisch behoorlijk complex. Dus als we dat serieus willen aanpakken, hebben we ook een hele goede, juridische onderbouwing nodig, voorzitter. En dat staat wat mij betreft voorop. Dus ik zou zeggen: zorgvuldigheid boven alles. Daarbij komt dat ...

De voorzitter: Mevrouw Besteman, ik denk dat de heer Oelen u even wil onderbreken. En mevrouw Niesen ook. De heer Oelen.

De heer Oelen: Zeker. En ik ben jurist, dus ik hecht zeer grote waarde aan een zorgvuldige, juridische afhandeling. Maar, dan wil ik graag de wethouder vragen om voor de volgende Forumvergadering een analyse te sturen aan de raad. Waarin duidelijk wordt gemaakt wat de problemen, de overwegingen zijn, waardoor die Huisvestingsverordening niet op korte termijn aangepast kan worden. Kunt u dat dan toezeggen? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Niesen.

Mevrouw Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat het juridisch allemaal onderbouwd moet worden en dat het tijd vergt. De Woonvisie loopt tot 2025. Mijn aanvullende vraag is dan: hoe lang denkt de wethouder dan nog nodig te hebben? Want, ik bedoel 2022 is in aantocht, dan hebben we nog drie jaar. Maar in die tijd zijn er misschien dan wel tig panden al gebruikt voor kamerverhuur.

De voorzitter: Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Ja, voorzitter. Nou kijk, als er nu situaties bestaan die in strijd zijn met het bestemmingsplan, wordt er gewoon gehandhaafd. Dus dat vooropgesteld. Als het gaat om het aanpassen van die Huisvestingsverordening, voorzitter, willen we graag de opkoopbescherming meenemen. En die komt in de nieuwe Woningwet, wordt dat mogelijk gemaakt. En dat is bij uitstek een instrument dat we kunnen inzetten om ook die bestaande voorraad te beschermen in die zin. Dus dat is, we nemen in één keer die twee wijzigingen mee, voorzitter. En de nieuwe Woningwet is nou eenmaal niet eerder van kracht dan op 1 januari.

De voorzitter: Ja, die verwachtte ik al. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, natuurlijk, voorzitter. Maar dat is een antwoord waarbij het college zich nóg weer afhankelijk stelt van andere partijen. Terwijl er nu meer dan voldoende mogelijkheden zijn om wél te acteren. En volgens mij is het adagium van dit college "De boel op orde brengen". En dát zou u juist nú kunnen doen. Het enige wat u nu doet, is u verschuilen achter andere partijen. Dus u doet helemaal niks. Dus óf u gaat nu handelen, óf u laat voor de volgende Forumvergadering zien wat uw belemmeringen zijn waarom u nu niet kunt handelen. Wilt u mij dat toezeggen? Óf u krijgt weer een keer een motie aan de broek, ook prima.

De voorzitter: Mevrouw Niesen, mag ik even mevrouw Besteman vragen om te beantwoorden? Anders gaan we een héél lang debat hebben, mevrouw Niesen. Is dat goed?

Mevrouw Niesen: Ik hoef niet, maar heel weinig tijd: ik sluit me aan bij mijnheer Oelen, in dezen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou, wat de heer Oelen inbrengt, dat werp ik verre van mij. Het college is aan het handhaven. En ik heb u gezegd dat op dit moment 25 adressen bekend zijn in dit systeem, waar we gewoon op handhaven. Dus dat we niets doen, is ... Ik zie dat totaal anders, voorzitter. Daarnaast werken we eraan om die vier instrumenten, zoals ik die heb genoemd, in te zetten. En dan pakken we verkamering en verloedering aan, op alle mogelijke manieren die ons ter beschikking staan.

De voorzitter: Nou, nog een laatste vraag van de heer Oelen. Dan sluiten we dit af, denk ik. Oh, u had een handje omhoog.

De heer Oelen: Nee hoor, nee hoor, sorry.

De voorzitter: Oké. Dank voor de beantwoording op zo'n laat tijdstip.

17. Vragenuur

De voorzitter: Wij gaan over naar het laatste agendapunt, het vragenuur. Er liggen twee vragen van Rijswijks Belang. De heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ik heb een héél uur. Fantastisch, ik heb nog nooit zoveel spreektijd gehad vandaag.

De voorzitter: Ik zou u willen vragen ...

De heer Weterings: Ik ga het héél kort houden. Ik ga het heel kort houden, voorzitter. Inderdaad, vragen ook eerder ingediend. Dus hopelijk kunnen ze gewoon beantwoord worden. Het Droomeiland. De rode bankjes zijn inmiddels, of die veranderen rustig in een regenachtige camping op Lutjebroek. Dus van het Droomeiland is weinig meer terug te vinden. Drie jaar geleden, nog geen drie jaar geleden geopend door wethouder Van de Laar. Timing, in de winter was wat ons betreft geen handig moment, maar dat terzijde. De bankjes hebben € 57.000 gekost; gemeenschapsgeld, belastinggeld. Wij troffen ze deze afgelopen week verloederd, wel, en op sommige plekken zelfs kapot aan. Foto's zijn toegevoegd. Ook de constructie dat je daar kon lezen of kon lenen was weinig meer van over. Hier en daar lag er nog een verdwaald boekje. Voor de rest was heel de constructie wég! Deelt de wethouder onze mening dat op déze manier, ik zeg op déze manier zonde is van de € 57.000 investering? Hoe kan het dat dat dit kunstwerk, tussen haakjes, er binnen drie jaar al zo verpauperd bijligt? Deelt u onze mening dat er ook meer toezicht en onderhoud aan nodig is om andere kunstwerken of andere investeringen die de gemeente doet? Waar veel geld in omgaat. En hoe gaat u in de toekomst voorkomen dat verpaupering ontstaat bij dit soort peperdure investeringen of uitgaves? Dat is vraag 1, dank u.

De voorzitter: Zullen we meteen het andere onderwerp er achteraan doen? Want dan kan de wethouder het ook in een keer beantwoorden.

De heer Weterings: Is prima, voorzitter. Deze is een iets minder leuke toon. Want wij zijn, Rijswijks Belang is geschrokken van een rondje door Rijswijk. Onze teamleden hebben geconstateerd dat beschoeiingen en damwanden schades hebben. Zelfs afkalving tot instortingsgevaar hebben we op dit moment. Onder andere de Buziaulaan is dat geconstateerd. Maar het allerergste op dit moment is de Tubasingel. Daar is dreiging van afkalving. Heel kort, het gaat om randen die dus de sloot juist intact houden, dat er geen land in kan vallen. Of grond in kan vallen. Zijn deze locaties u bekend, met bovengenoemde problemen? Wie controleert in het algemeen de beschoeiingen in Rijswijk, dus bij onze sloten en wateren? Hoe vaak gebeurt het controleren? En wanneer zijn deze beschoeiingen voor het laatst gecontroleerd in Rijswijk? En staat er ook onderhoud gepland

op de beschoeiingen in Rijswijk? En ook: zijn de risico's bekend, als er afkalving ontstaat? Dat even in het kort, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Van de Laar: Ja, voorzitter, dank u wel. Het, drie jaar geleden, Droomeiland. Dat weet ik nog goed. U stond daar toen met ijsjes. En alle kinderen die er waren die gingen gelijk ravotten op dat plein. Dat vond ik het beste bewijs eigenlijk dat dat een heel goed ontwerp was. Maar het is inderdaad verschrikkelijk zonde als je ziet hoe het er nu bij ligt. En dat daar toch ook wel sprake is inderdaad van vandalisme. Ik denk dat het misschien wel het gevolg is van de stationsplek in zijn algemeenheid. Ik weet niet of dat een kwestie van handhaving is, maar het is wel iets waar we in moeten kijken over hoe we dat gebied -ook op het moment dat de bibliotheek weggaat- beter houden. Ik kan het technische ook ... Nou, u stelde een aantal vragen. Wat zouden we er meer aan moeten doen? Daar moet ik u antwoord schuldig blijven voor vanavond. Daar wil ik wel schriftelijk op terugkomen, wat we er exact aan kunnen doen. Ten aanzien van de beschoeiing. Dat is een onderwerp waar eigenlijk de afgelopen jaren eigenlijk vrij -wek ik misschien een verkeerde indruk- makkelijk op bezuinigd is. Of tenminste, beschoeiing die gaat behoorlijk wat jaren mee. Maar we hebben geconstateerd dat daar behoorlijk ook wat achterstallig onderhoud is. Daarom is er ook een investeringskrediet opgenomen, om dat achterstallig onderhoud op te lossen. De medewerker Beschoeiingen die is op vakantie, dus ik kan u nu niet zeggen -dat is een beetje suf, maar toch is het zo- ik kan u nu niet zeggen of exact deze locatie daar onderdeel van is. Alle beschoeiingen worden periodiek wel geïnspecteerd. En dat dat een onderwerp is wat hoog op de Basis-op-orde-agenda staat, dat is zeker wel bekend. Specifiek over deze locatie moet ik ook voor vanavond het antwoord schuldig blijven. Maar dat het onze aandacht heeft, dat is een ding wat zeker is, voorzitter.

De voorzitter: Dan even ... Ja, nee.

De heer Weterings: Twee korte vragen daarop, voorzitter. Heel kort. Kent de wethouder de reclame van "Die werkt hier niet meer."? Het is mijnheer Mulder die een grote prijs in de Staatsloterij wint. Die belt dan zijn werkgever op en vraagt: "Is mijnheer Mulder daar?" Zegt de werkgever: "Die werkt hier niet meer." U geeft aan: er is nu één meneer op vakantie. Stel je voor als die meneer, of niet meer terugkomt, of die valt weg: wie gaat deze problemen oplossen? Dat was vraag 1. En 2, zou ik u toch dringend willen verzoeken om in plaats van zaterdag op de Bogaardplein om een paar mooie selfies te gaan nemen om dat te gaan openen, om naar de Tubasingel te gaan kijken. Want het staat er echt op klappen. Echt een gevaar. Omdat als dat in één keer weg wordt geslagen, zijn we verder van huis. Ik heb niet voor niks dringend vragen gesteld met een uitroepteken: daar is het écht zorgwekkend! Dus ja, deze twee punten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Weterings. En ik zou de wethouder ook nog even willen vragen op welke termijn hij de vragen van Rijswijks Belang schriftelijk beantwoordt.

De heer Van de Laar: Ik ben even aan het denken over ... Kijk, er moet natuurlijk gewoon achtervang zijn. Want ik ben van mening, ten eerste ik weet niet hoelang zij op vakantie is. Maar dat zou niet het probleem moeten zijn. Maar ik wil toch een veiligheidsmarge daarin doen van tien werkdagen. Maar, we doen dat zo snel mogelijk.

De voorzitter: En de andere opmerking van de heer Weterings?

De heer Van de Laar: Daar heb ik kennis van genomen. Dank u wel.

De heer Weterings: Zou u even willen gaan kijken ... Sorry, voorzitter. Zou de heer Van de Laar ook even willen gaan kijken bij de Tubasingel? Dan kan hij misschien zien wat ik precies bedoel, over het gevaar. Want echt, ja, de foto's spreken echt voor zich. Het staat op klappen. Dus het is geen geintje, of geen onzin wat dat betreft.

De heer Van de Laar: Ik zal vragen dat er snel iemand naar gaat kijken. Om te beoordelen inderdaad of het gevaar wat u schetst zich daadwerkelijk manifesteert, voorzitter.

De voorzitter: Dánk daarvoor.

18. Sluiting

De voorzitter: Nou, dan is het toch gelukt -weliswaar niet helemaal voor 00:00 uur, maar wel voor 1:00 uur- om een hele zware Forum-agenda af te handelen vanavond. Ik wil jullie allemaal ontzettend bedanken voor de medewerking daarvoor. Volgens mij hebben we ook gewoon goed debat gevoerd over een aantal onderwerpen. En ik wens jullie allemaal welterusten. Tot gauw.